

JŪRMALAS CENTRĀLĀS BIBLIOTĒKAS DARBA PĀRSKATS PAR 2025. GADU

Jūrmala, 2026

Satura rādītājs

Saīsinājumi	5
Pārskata perioda kopsavilkums	6
Darba prioritātes un sasniegumi	6
Jauni pakalpojumi, esošo pakalpojumu pilnveide	6
Nozīmīgi/jauni projekti	7
“Latviešu grāmatai 500” kulminācijas gads	7
Mākslīgā intelekta izmantošana bibliotēku darbā.....	7
Bibliotēku iesaiste sava reģiona ilgtspējīgas attīstības mērķu sasniegšanā	8
Lasītveicināšanas aktivitātes	8
Citas ar bibliotēkas darbu saistītās problēmas, to risinājumi.....	8
Citi aktuāli jautājumi	8
Vispārīgs bibliotēkas/reģiona bibliotēku raksturojums	11
Finansiālais nodrošinājums	12
Materiālā un tehniskā stāvokļa vērtējums	13
Iekārtas, aprīkojums (t. sk. IKT nodrošinājums).....	13
Problēmas un to risinājumi materiālā un tehniskā stāvokļa jomā.....	14
Personāls.....	16
Personāla raksturojums.....	16
Apbalvojumi un pateicības	17
Finansējums personāla attīstībai.....	17
Profesionālās pilnveides iespējas.....	17
Darbinieku profesionālās pilnveides vērtējums specializācijā – bērnu un jauniešu apkalpošana	19
Problēmas un to risinājumi personāla jomā.....	20
Pakalpojumu piedāvājums un pieejamība	21
Galvenie rādītāji	21
Pakalpojumu attīstība, jauninājumi, esošo pakalpojumu pilnveide.....	21
Digitālie pakalpojumi	23
Bibliomāts (grāmatu pakomāts).....	23
3td e-grāmatu bibliotēka.....	23
Sabiedrības viedokļa izziņāšana par bibliotēkas darba kvalitāti.....	24
Bibliotēkas pieejamība un pakalpojumi personām ar īpašām vajadzībām	25
Pielāgotās literatūras pakalpojums	26
Pakalpojumi atsevišķām lietotāju mērķgrupām, tematiskie pasākumi	27
Ieskats lasīšanas veicināšanas aktivitātēs un citos pasākumos pieaugušajiem	29
Veiksmīgākie lasīšanas veicināšanas un kultūrizglītības pasākumi	30

“Latviešu grāmatai 500” aktivitātes	33
Uzziņu un informācijas darbs	34
Bibliotēkas izglītojošā darbība, t. sk. medijpratība.....	35
Tiešsaistes katalogs kā pakalpojums	36
Iekšzemes un starptautiskais SBA	36
Problēmas un risinājumi bibliotēkas pakalpojumu un pieejamības jomā.....	37
Krājums	38
Krājuma komplektēšanas politika un organizācija.....	38
Informācija par krājuma komplektēšanas politikas dokumentu	38
Krājuma komplektēšanas finansiālais nodrošinājums	39
Krājuma rādītāji.....	39
Krājuma veidošana un papildināšana bērnu un jauniešu literatūrā	40
Datubāzes	41
Krājuma un datubāzu popularizēšana.....	41
Programma “Grāmatu iepirkums publiskajām bibliotēkām”	42
Lasītāko grāmatu tops.....	42
Ar bibliotēkas krājumu saistītās problēmas un to risinājumi.....	42
Darbs ar bērniem un jauniešiem	44
Darba ar bērniem un jauniešiem raksturojums, vispārīgie rādītāji.....	44
“Latviešu grāmatai 500” aktivitātes	46
Uzziņu darbs, pakalpojumi, prasmju un iemaņu attīstīšanā	46
Veiksmīgākie pasākumi, lasīšanas veicināšanas aktivitātes.....	48
Problēmas darbā ar bērniem un jauniešiem, iespējamie to risinājumi.....	52
Novadpētniecība	54
Novadpētniecības darba virzieni un pakalpojumi, pārskata perioda prioritātes, jauninājumi novadpētniecības darbā	54
Novadpētniecības krājums.....	54
Novadpētniecības krājuma organizācija un glabāšana	55
Digitalizācija, digitālie resursi un to veidošana.....	55
Krājuma izmantojums, kvalitātes, aktualitātes, attīstības novērtējums	56
Novadpētniecības darba veicināšana	56
Bibliotēkas darbība “Stāstu bibliotēku” tīklā	59
Novadpētniecības istabas.....	59
Galvenie secinājumi, nākotnes prognozes, problēmas un to risinājumi	59
Projekti	61
Projektu apraksts	63
Pārdomas, secinājumi par darbu ar projektiem.....	64
Publicitāte	66
Bibliotēkas tēla veidošana, sabiedrības informēšana.....	66

Bibliotēkas informācija tīmeklī	66
Ar publicitātes darbu saistītās problēmas un to risinājumi	67
Sadarbības tīkla raksturojums.....	68
Sadarbība ar pašvaldību un pašvaldības institūcijām	68
Sadarbība pilsētas un reģiona ilgtspējas mērķu un virzienu īstenošanā	69
Citi sadarbības partneri reģionā un Latvijā.....	69
Pārrobežu sadarbība, starptautiskā sadarbība	70
Bibliotēku interešu aizstāvības darbs	71
Sadarbības raksturojums novadpētniecības darbā	72
Bibliotēkas sadarbības tīkls bērnu un jauniešu apkalpošanā	72
Metodiskais un konsultatīvais darbs.....	73
Situācijas apraksts, kopaina, metodiskā un konsultatīvā darba prioritātes	73
Sniegtais metodiskais un konsultatīvais atbalsts, īstenotie profesionālās pilnveides un pieredzes apmaiņas pasākumi.....	73
Metodiskais un konsultatīvais atbalsts izglītības iestāžu bibliotēkām.....	74
Metodiskā un konsultatīvā darba organizācija darbā ar bērniem un jauniešiem	75
Sadarbība ar citām iestādēm metodiskā un konsultatīvā darba jomā	75
Metodiskā un konsultatīvā darba problēmas un risinājumi	76
Pielikumi	79
1. pielikums “Aptaujas anketa “Jūrmalas Centrālās bibliotēkas vērtējums un atbalsts prasmju apguvē””.	80
2. pielikums “Aptaujas anketa “Pedagogu vajadzības Jūrmalas Centrālās bibliotēkas pakalpojumu kontekstā””	84
3. pielikums “JCB 2025. gadā organizētie profesionālās pilnveides pasākumi”	86
4. pielikums “JCB 2025. gada fotomirkļi”	89

Saīsinājumi

AS akciju sabiedrība

BIS bibliotēku informācijas sistēma

DnD “Dungeons and Dragons” fantāzijas lomu spēle

DOM (Latvijas Nacionālās bibliotēkas digitālo objektu pārvaldības sistēma)

EBLIDA Eiropas bibliotēku, informācijas un dokumentācijas asociāciju birojs (*European Bureau of Library, Information and Documentation Associations*)

ESIP Eiropas Savienības informācijas punkts

IFLA Starptautiskā bibliotēku asociāciju un institūciju federācija (*International Federation of Library Associations and Institutions*)

IKT informācijas un komunikācijas tehnoloģijas

IT informācijas tehnoloģijas

JCB Jūrmalas Centrālā bibliotēka

KISC Kultūras informācijas sistēmu centrs

LED gaismas diode (*Light Emitting Diode*)

LBB Latvijas Bibliotekāru biedrība

LNB Latvijas Nacionālā bibliotēka

LU Latvijas Universitāte

MP3 digitālās skaņas kodēšanas standarts

QR kods (*Quick Response Code*) divdimensiju svītrkods, ko izmanto, lai ātri nolasītu informāciju mobilajās ierīcēs

RFID radiofrekvences identifikācija (*Radio Frequency IDentification*)

SBA starpbibliotēku abonements

SIA sabiedrība ar ierobežotu atbildību

SIVA Sociālās integrācijas valsts aģentūra

SMS īsziņu pakalpojumi (*short message service*)

SUMP ilgtspējīga pilsētpārvietošānās (*sustainable urban mobility*)

VKKF Valsts kulturkapitāla fonds

VID Valsts ieņēmumu dienests

VID EDS Valsts ieņēmumu dienesta Elektroniskā deklarēšanās sistēma

Wi-Fi bezvadu tīkla tehnoloģijas veids, ko izmanto, lai izveidotu savienojumu ar internetu (*Wireless Fidelity*)

Pārskata perioda kopsavilkums

Darba prioritātes un sasniegumi

JCB 2025. gada darba prioritātes:

- 1) JCB krājuma pārvaldības, t. sk. satura un izvietojuma uzlabošana;
- 2) latviešu grāmatas piecsimtgadī popularizējošu aktivitāšu īstenošana;
- 3) JCB iekšējās darba organizācijas un komunikācijas uzlabošana, darba procesu efektīvizēšana, rezultativitātes sekmēšana.

Būtiskākie JCB 2025. gada sasniegumi:

- 1) JCB logo izveide;
- 2) JCB tīmekļvietnes izveides uzsākšana;
- 3) Slokas 770 un Slokas bibliotēkas 140 gadu jubilejas pasākumu organizēšana, t. sk. animācijas filmiņas “Ezīša ceļojums Slokas vēsturē” izveide;
- 4) jaunu pasākumu formu ieviešana, piemēram, Dzejas pastaiga un Lasīšanas pikniks;
- 5) projekta “Pirmie soļi kopā” uzsākšana;
- 6) Jūrmalas izglītības iestāžu bibliotēku krājuma pārvaldības vadlīniju izstrāde un visu Jūrmalas valstspilsētas izglītības iestāžu bibliotēku vizitāciju veikšana.

Jauni pakalpojumi, esošo pakalpojumu pilnveide

Sākot ar 2025. gada 6. maiju JCB un tās filiālbibliotēkās tika ieviesta digitālā lasītāja karte, piedāvājot mūsdienīgu alternatīvu līdzšinējai laminētajai lasītāja kartei. Digitālās lasītāja kartes ieviešanas mērķis bija uzlabot pakalpojumu pieejamību, veicināt digitālo risinājumu izmantošanu un mazināt plastmasas patēriņu. Lietotājiem tika nodrošināta iespēja izmantot digitālo lasītāja karti savās mobilajās ierīcēs, kas atvieglo bibliotēkas pakalpojumu izmantošanu un padara bibliotēkas apmeklējumu ērtāku. Digitālās lasītāja kartes ieviešana veicināja arī videi draudzīgāku pakalpojumu attīstību, aicinot lietotājus apzināti izvēlēties ilgtspējīgus risinājumus.

No 2025. gada aprīļa JCB un tās filiālbibliotēkās lietotājiem tika nodrošināta iespēja bez maksas izmantot portatīvos datorus. Portatīvo datoru izsniegšana paplašināja bibliotēkas sniegto pakalpojumu klāstu, veicinot digitālo prasmju attīstību un uzlabojot piekļuvi informācijas tehnoloģijām un resursiem.

2025. gadā JCB apmeklētājiem tika piedāvātas vairākas jaunas pasākumu formas: Dzejas pastaiga ar dzejniekiem Ivaru Šteinbergu un Guntaru Godiņu, Lasīšanas pikniks vasaras sezonā Centrālajā bibliotēkā un literārās pēcpusdienas Bulduru bibliotēkā ar mērķi potenciālai lasītāju klubiņa izveidei.

Jaunums 2025. gadā bija iespēja JCB lietotājiem pievienoties bibliotēkas “WhatsApp” kopienai un abonēt “WhatsApp” ziņu kanālu. “WhatsApp” kopienā ziņas tiek izplatītas divas reizes mēnesī apkopotā veidā, savukārt “WhatsApp” ziņu kanāls darbību uzsāka gada beigās, publicējot ziņas par bibliotēkas pasākumiem pirms katra nozīmīgāka un/vai lielāka pasākuma.

Pārskata periodā ir ievērojami attīstīts un pilnveidots pielāgotās literatūras piedāvājums. Lai gan sadarbībā ar Latvijas Neredzīgo bibliotēku pielāgotā literatūra JCB lietotājiem tika piedāvāta arī līdz šim, 2025. gadā tika veltīts pastiprināts darbs šī pakalpojuma uzlabošanā un popularizēšanā – Centrālajā bibliotēkā tika ierīkots speciāls plaukts pielāgotās literatūras izvietošanai, aktīvāk tika uzrunāti bibliotēkas apmeklētāji un veikta intensīvāka pakalpojuma popularizēšana, kas rezultējās ar pieaugumu šī pakalpojuma izmantojumā.

Pateicoties Jūrmalas valstspilsētas izglītības iestāžu bibliotēku vizitācijām, pārskata periodā izveidota sadarbība ar Jūrmalas valstspilsētas Pumpuru vidusskolas bibliotēku, sagatavojot SBA apmaiņas kopu grāmatām bērniem un jauniešiem vasaras brīvlaikā.

Nozīmīgi/jauni projekti

JCB dalība Valsts kancelejas projektā **“Valsts un pašvaldību iestāžu tīmekļvietņu vienotās koplietošanas platformas izvēšana”**. Projekta ietvaros JCB plāno izveidot savu tīmekļvietni.

JCB projekts **“Pirmie soļi kopā”** Eiropas Kultūras fonda projektu konkursa **“Eiropas izaicinājums 2025/2026”** ietvaros. Projekta mērķis ir stiprināt JCB kā drošas un ģimenei draudzīgas vietas lomu, organizējot pasākumu ciklu jaunajiem vecākiem ar bērniem līdz divu gadu vecumam un veicinot jaunajiem vecākiem drošu un atbalstošu vidi, iegādājoties un uzstādot atbilstošu inventāru.

VKKF projekts **“Literāras sarunas: proza un zinātne”**. Projekta ietvaros notika tikšanās ar prozas un literatūrzinātnes mijiedarbes projekta “Es esmu...” dalībniekiem (Andri Zeibotu un Jāni Zālīti, Ingu Žoludi un Viesturu Vecgrāvi), padziļinot Jūrmalas iedzīvotāju izpratni par latviešu literatūras klasiku personībām, dzīvi un darbu.

VKKF projekts **“Dzejnieks un dzeja”** papildināja 2025. gada Dzejas dienu programmu, piedāvājot JCB un tās struktūrvienībās literāras tikšanās ar latviešu dzejniekiem. Īpašu atsaucību guva Dzejas pastaiga ar dzejniekiem Ivaru Šteinbergu un Guntaru Godiņu.

“Latviešu grāmatai 500” kulminācijas gads

2025. gads bija latviešu grāmatas piecsimtgades gads, tādēļ īpaša vērība JCB tika veltīta šo notikumu izceļošu aktivitāšu organizēšanā. Pavisam kopā 2025. gadā JCB noorganizētas 14 aktivitātes, kuras veltītas latviešu grāmatas piecsimtgades tematikai. 10 no tām bija adresētas pieaugušo un 4 bērnu un jauniešu auditorijai; 7 bija izstādes vai ekspozīcijas. Kopumā latviešu grāmatas piecsimtgades gads ir aizvadīts veiksmīgi, jo izdevās pievērst Jūrmalas iedzīvotāju uzmanību šim notikumam, lai gan pasākumu apmeklējums varēja būt lielāks. Plašāku informāciju par JCB organizētajām latviešu grāmatas piecsimtgades aktivitātēm sk. apakšsadaļās “Latviešu grāmatai 500 aktivitātes” sadaļā “Pakalpojumu piedāvājums un pieejamība” (33. lpp., aktivitātes pieaugušajiem) un sadaļā “Darbs ar bērniem un jauniešiem” (46. lpp., aktivitātes bērniem un jauniešiem).

Mākslīgā intelekta izmantošana bibliotēku darbā

Mākslīgā intelekta izmantošana JCB darbā 2025. gadā nav bijusi ļoti plaša un daudzveidīga. JCB darbinieki izmantoja iespēju piedalīties dažādos semināros un konferencēs, kur tika runāts par šo tēmu, taču lielāka praktiska izmantošana ikdienas darbā vēl nav ieviesta. Visbiežāk izmantoti attēlu un video apstrādes rīki. Programmas “ChatGPT” un “Copilot” reizēm tika izmantotas tekstu gatavošanas procesā, lai gan pamattekstu joprojām sagatavo cilvēks. Vēl mākslīgais intelekts izmantots ideju gūšanas un radīšanas procesā.

Kopumā JCB attieksme pret mākslīgā intelekta izmantošanu bibliotēkas darbā ir piesardzīga, jo esam saskārušies ar kļūdām mākslīgā intelekta radītajos rezultātos. Tā kā JCB darbinieki lielākoties izmanto bezmaksas programmas, jāatzīst, ka bezmaksas programmu piedāvājums mākslīgā intelekta jomā ir visnotaļ pieticīgs. Abonēt mākslīgā intelekta rīkus tuvākajā laikā netiek plānots.

Bibliotēku iesaiste sava reģiona ilgtspējīgas attīstības mērķu sasniegšanā

JCB līdzdarbojas savas pašvaldības ilgtspējīgas attīstības mērķu sasniegšanā, sniedzot savus pakalpojumus Jūrmalas iedzīvotājiem un strādājot kvalitatīvi un efektīvi. Bibliotēka pārdomāti veic krājuma pārvaldīšanu, organizē lasīšanas veicināšanas, kultūrizglītības un mūžizglītības pasākumus, sniedz atbalstu iedzīvotājiem dažādu e-pakalpojumu izmantošanā, nodrošina bezmaksas piekļuvi informācijai un IKT, ir atbalsts telpu nodrošinājumā pašvaldības iestāžu pasākumiem, t. sk. lai tiktos ar iedzīvotājiem apkaimēs, veic energotaupības pasākumus (LED gaismekļu nomaiņa, siltuma un elektrības taupības pasākumi, atkritumu apsaimniekošanas pārskatīšana) u. c.

Lasītveicināšanas aktivitātes

Lasītveicināšanas aktivitātes ir JCB ikdienas darbs. Pavisam kopā pārskata gadā JCB noorganizētas 190 lasītveicināšanas aktivitātes, t. sk. 175 bērniem un jauniešiem. Visveiksmīgākās ir tikšanās ar autoriem un tulkotājiem, jo tās rada dzīvu, personisku pieredzi, kas stiprina interesi par lasīšanu, kā arī ļauj atklāt simbolus un idejas, ko ne vienmēr var pamanīt lasot vienatnē. Pārdomas reizēm raisa pasākumu apmeklējums. Pasākumu organizēšanā tiek ieguldīts liels darbs un ir ļoti žēl, ja uz tikšanos ar autoru atnāk tikai daži interesenti. Tādēļ arvien vairāk tiek domāts par pasākumu kvalitāti, nevis kvantitāti. Plašāku aprakstu par JCB 2025. gadā organizētajām lasītveicināšanas aktivitātēm sk. sadaļā "Pakalpojumu piedāvājums un pieejamība (aktivitātes pieaugušajiem) un sadaļā "Darbs ar bērniem un jauniešiem" (aktivitātes bērniem un jauniešiem).

Citas ar bibliotēkas darbu saistītās problēmas, to risinājumi

Pārskata gadā JCB darbību negatīvi ietekmēja neplānotas salīdzinoši liela skaita JCB darbinieku darba nespējas lapas – vairāk vai mazāk vienlaicīgi ilgstošā darba nespējā (vidēji 2 mēnešus) atradās vismaz 4–5 darbinieki, kas būtiski ietekmēja pārējā kolektīva darba noslodzes palielināšanos un prioritāšu maiņu. Situācija tika risināta, veicot operatīvu darbinieku rotāciju starp struktūrvienībām.

Citi aktuāli jautājumi

2025. gada 30. janvārī tika apstiprināta jauna JCB stratēģija 2025.–2029. gadam.

Tabula "JCB stratēģijas 2025.–2029. gadam izpildes kopsavilkums 2025. gadā"

1. rīcības virziens. Nodrošināt bibliotēku pakalpojumu, t. sk. e-pakalpojumu, attīstību un pieejamību ikvienam jūrmalniekam	
1.1. uzdevums. Krājuma un citu bibliotēkas piedāvāto informācijas resursu attīstība	Veikta JCB krājuma komplektēšana ciešā sadarbībā ar visām JCB struktūrvienībām ar jaunas Krājuma veidošanas komisijas un koplietošanas dokumentu sistēmas palīdzību Uzsākta JCB krājuma saturiskā pārkārtošana atbilstoši JCB krājuma komplektēšanas politikai 2025.–2029. gadam Veikta JCB krājuma plauktu indeksu nomaiņa Uzsākts darbs pie vienotas JCB krājuma norāžu sistēmas izveides Pārskatīts JCB abonēto periodisko izdevumu piedāvājums atbilstoši 2024. gada iedzīvotāju un bibliotēkas lietotāju aptaujas rezultātiem un JCB krājuma komplektēšanas politikai 2025.–2029. gadam Izvēsta pielāgotās literatūras piedāvājuma popularizēšana Jūrmalas iedzīvotājiem ar redzes traucējumiem un citām lasīšanas grūtībām Veidotas jaunas kolekcijas katalogā

1.2. uzdevums. Iedzīvotāju prasmju attīstīšana digitālās transformācijas apstākļos	Veikta iedzīvotāju vajadzību izpēte ar aptaujas palīdzību par nepieciešamajām nodarbību tēmām un apgūstamajām prasībām Veikta pedagogu vajadzību izpēte ar aptaujas palīdzību par bibliotēkas piedāvājumu pedagogiem un pedagogu vajadzībām
1.3. uzdevums. Ilgtspējīgu sabiedrības ieradumu attīstības sekmēšana	Organizētas gadskārtu svētkiem veltītas aktivitātes Uzturēta Sēklu bibliotēka Imanta Ziedoņa Ķemeru bibliotēkā un organizēti stādu apmaiņas pasākumi
1.4. uzdevums. Ģimenēm draudzīgas vides un pakalpojumu attīstīšana	Iegādātas galda spēles visām struktūrvienībām, organizēti spēļu vakari Organizēti pasākumi, t. sk. radošās nodarbības, ģimenēm ar bērniem visās struktūrvienībās
1.5. uzdevums. JCB kā reģiona galvenās bibliotēkas kapacitātes stiprināšana	Veikta JCB un Jūrmalas valstspilsētas izglītības iestāžu bibliotekāru metodiskā, konsultatīvā un profesionālās pilnveides vajadzību apzināšana (aptaujas, individuāla komunikācija) Organizēti profesionālās pilnveides pasākumi Jūrmalas bibliotēku darbiniekiem, t. sk. Jūrmalas valstspilsētas izglītības iestāžu bibliotekāriem Nodrošināta regulāra konsultāciju sniegšana Jūrmalas izglītības iestāžu bibliotekāriem bibliotekārā darba jautājumos Veiktas Jūrmalas valstspilsētas izglītības iestāžu bibliotēku vizitācijas
2. rīcības virziens. Organizēt kultūras, it īpaši literatūras popularizēšanas un lasīšanas veicināšanas, pasākumus dažādām mērķauditorijām	
2.1. uzdevums. Lasīšanas veicināšana un kultūrizglītība visām vecumgrupām	Organizētas tikšanās ar grāmatu autoriem, literatūras lasījumi, diskusijas, radošās darbnīcas, t. sk. programmas “Latviešu grāmatai 500” ietvaros Turpināti iepriekšējos gados iesāktie pasākumu formu jauninājumi, papildinot iesākto ar citām jaunām pasākumu formām (Dzejas mikrofons jauniešiem, Lasīšanas pikniks u. c.) Organizētas bibliotēkas aktivitātes pilsētas svētku laikā (Kauguru svētki, Ķemeru svētki, Kūrorta svētki)
2.2. uzdevums. Novadpētniecības virzība digitālajā laikmetā	Pabeigta JCB novadpētniecības darba izvērtēšana atbilstoši nozares vadlīnijām Apstiprināta JCB novadpētniecības darba programma 2025.–2029. gadam Sagatavota JCB novadpētniecības darba koncepcija 2025.–2029. gadam Noorganizēts novadpētniecības konkurss Noorganizēti pasākumi par Jūrmalas apkaimju vēsturi Sagatavota virtuālā izstāde par JCB vēsturi Veikta novadpētniecības datubāzes papildināšana ar bibliogrāfiskajiem ierakstiem ne tikai no “Jūrmalas Avīzes”, bet arī citiem Latvijas periodiskajiem izdevumiem
2.3. uzdevums. Unikālā kultūrizglītības piedāvājuma attīstīšana	Organizētas Alberta Kronenberga un Imanta Ziedoņa mantojumu popularizējošas aktivitātes, t. sk. radošās darbnīcas Izveidota Ziedoņa lasītava Imanta Ziedoņa Ķemeru bibliotēkā Sagatavota animācijas filma “Ezīša ceļojums Slokas vēsturē”
2.4. uzdevums. Sadarbība ar kultūras institūcijām vietējā, nacionālā un starptautiskā mērogā	Dalība Muzeju nakts programmā, t. sk. Dubultu kultūras kvartālu saliedējoša pasākumu programma un Bulduru kultūras kvartālu saliedējoša aktivitāte (Bulduru bibliotēku un Bulduru izstāžu namu aptveroša fotoorientēšanās), festivāla “Aspazija – drāmas karaliene” pasākumu kopas norise Dubultu kultūras kvartālā Divu JCB darbinieku dalība EBLIDA 33. konferencē JCB direktore ievēlēta par EBLIDA ELAN Kultūras diplomātijas ekspertu grupas vadītāju JCB uzņēmti bibliotekāri no Polijas un Lietuvas, daloties bibliotēku darba pieredzē

3. rīcības virziens. Pilnveidot Jūrmalas bibliotēku infrastruktūru un materiāltehnisko bāzi	
3.1. uzdevums. Bibliotēkas telpu infrastruktūras attīstība	<p>Centrālajā bibliotēkā ierīkots bērnu pārtišanas galds ar higiēnas piederumiem</p> <p>Iegādāti jauni bērnu galdi Kauguru bibliotēkā, interaktīva sienas aplikācija Imanta Ziedoņa Ķemeru bibliotēkā, papildu grāmatu plaukti Bulduru bibliotēkā</p> <p>Centrālajā bibliotēkā iegādāts slēdzams stiklots skapis-vitrīna seno un īpaši vērtīgo iespieddarbu uzglabāšanai un eksponēšanai</p>
3.2. Bibliotēkas IKT infrastruktūras attīstība	<p>Iegādāta jauna multifunkcionālā iekārta Centrālajā bibliotēkā, izveidojot tīkla savienojumu izdrukāšanai visā Centrālajā bibliotēkā</p> <p>Iegādāti rokas skeneri un čeku printeri, skanda, mikrofoni</p> <p>Sadarbībā ar Jūrmalas Izglītības pārvaldi iegūta interaktīvā tāfele un portatīvie datori</p> <p>Sadarbībā ar KISC un IKT pārvaldi ierīkots optikas pieslēgums Kauguru bibliotēkā un Imanta Ziedoņa Ķemeru bibliotēkā, palielinot interneta pieslēguma ātrumu un nodrošinot stabilāku Wi-Fi un kvalitatīvāku datu pārraidi gan darbinieku, gan apmeklētāju ierīcēm</p>
3.3. uzdevums. Bibliotēkas publicitātes pilnveide un izvēršana	<p>Izveidots JCB logo</p> <p>Uzsākta JCB tīmekļvietnes izveide</p> <p>Veikts darbs pie komunikācijas vadlīniju sagatavošanas</p> <p>Regulāri veidoti bibliotēku popularizējoši ieraksti sociālajos medijos un sniegta informācija par bibliotēku un tās aktivitātēm “Jūrmalas Avīzei” un Jūrmalas valstspilsētas pašvaldības tīmekļvietnei</p>
3.4. uzdevums. Inovatīvu infrastruktūras risinājumu ieviešana	<p>Ieviesta digitālā lasītāja karte izmantošanai viedtālrunos</p> <p>Apzinātas RFID nomaiņas izmaksas Centrālajā bibliotēkā</p>

Vispārīgs bibliotēkas/reģiona bibliotēku raksturojums

JCB ir galvenā bibliotēkārā iestāde Jūrmalas valstspilsētā, kas ne tikai sniedz bibliotēku un informācijas pakalpojumus bibliotēkas lietotājiem un pilsētas iedzīvotājiem un viesiem, bet arī administrē visu valstspilsētas publisko bibliotēku bibliotekāro, bibliogrāfisko, novadpētniecības, finansiālo un saimniecisko darbu, veic metodisko un konsultatīvo darbu Jūrmalas publiskajām un izglītības iestāžu bibliotēkām, rūpējas par valstspilsētas publisko bibliotēku un izglītības iestāžu bibliotēku darbinieku profesionālo pilnveidi.

JCB struktūru veido Centrālā bibliotēka, kurai ir reģiona galvenās bibliotēkas statuss Jūrmalas valstspilsētā, un četras filiālbibliotēkas, kuru izvietojums aptver visu Jūrmalas teritoriju: Alberta Kronenberga Slokas bibliotēka, Bulduru bibliotēka, Kauguru bibliotēka un Imanta Ziedoņa Ķemeru bibliotēka.

Centrālās bibliotēkas darbību pārskata periodā nodrošināja bibliotēkas administratīvie darbinieki, Pieaugušo apkalpošanas nodaļa, Bērnu un jauniešu nodaļa un Informācijas resursu attīstības nodaļa.

JCB ir pilnībā centralizēts publisko bibliotēku sadarbības modelis, kurš uzskatāms par efektīvu publisko bibliotēku sistēmu kvalitatīvu bibliotēkas pakalpojumu sniegšanai pilsētā.

Tabula “Bibliotēku sadarbības modelis”

Bibliotēku sadarbības modelis reģionā	Atzīmēt atbilstošo
Centralizēts	X
Decentralizēts	
Jaukta tipa	

Izmaiņas bibliotēku darbībā pārskata periodā nav notikušas. 2025. gada 30. janvārī tika apstiprināta jaunā JCB stratēģija un komplektēšanas politika 2025.–2029. gadam. Bibliotēku akreditācija pārskata periodā nav notikusi.

Atbilst ANO ilgtspējīgas attīstības mērķiem:

Finansiālais nodrošinājums

Pārskata gada finansējums vērtējams kā labs, lai gan, salīdzinot ar iepriekšējiem gadiem, tika piedzīvots bibliotēkas budžeta līdzekļu samazinājums – par 101 071 eiro jeb 11 % salīdzinājumā ar 2024. gadu un 73 838 eiro jeb 8 % salīdzinājumā ar 2023. gadu. Par labu situāciju ar 2025. gada budžetu var uzskatīt tādēļ, ka iepriekšējos divos gados tika veikti būtiski ieguldījumi bibliotēkas infrastruktūras uzlabošanā (sevišķi inventāra iegādē), līdz ar to 2025. gadā ieguldījums bibliotēkas infrastruktūras uzlabošanā samazinājās. Svarīgs faktors pārskata gadā bija atsevišķu komunālo pakalpojumu tarifu samazināšanās (piemēram, elektrība un gāze), kas kopā ar labvēlīgiem laikapstākļiem (silta ziema) un pārdomātu rīcību energoefektivitātes uzlabošanā un pakalpojumu sniedzēju izvēlē deva finanšu līdzekļu ietaupījumu, ko izdevās novirzīt infrastruktūras uzlabojumiem. Lielākās bibliotēkas budžeta pozīcijas veido personāla atalgojums, komunālie maksājumi un krājuma iegāde.

Tomēr ir svarīgi atzīmēt, ka turpmāks bibliotēkas budžeta samazinājums nebūtu vēlams, jo var jau apdraudēt bibliotēkas pamatdarbības nodrošināšanu un kvalitatīvu pakalpojumu sniegšanu. 2025. gada finansējumu var uzskatīt par stabilu bāzes finansējumu bibliotēkas darbības nodrošināšanai, taču bez iespējām attīstīties, ieviest jaunus pakalpojumus vai veikt būtiskus uzlabojumus. Pozitīvi, ka bibliotēkas budžets netiek drastiski samazināts un tā pamatbāze turpina būt iepriekšējo gadu līmenī, tomēr attiecībā uz bibliotēkas attīstību tas ir nepietiekošs, īpaši raugoties uz bibliotēkas krājuma komplektēšanu, IKT nomaiņu un inovāciju ieviešanu.

Tabula “Bibliotēkas izdevumi”

	2023	2024	2025
Izdevumi kopā (EUR)	978 722	1 005 955	904 884
Darbinieku atalgojums (bruto)	519 078	599 828	590 326

Atbilst ANO ilgtspējīgas attīstības mērķiem:

Materiālā un tehniskā stāvokļa vērtējums

Jaunu ēku būvniecība un būtiski rekonstrukcijas un remontdarbi JCB 2025. gadā netika veikti.

Iekārtas, aprīkojums (t. sk. IKT nodrošinājums)

Tabula "Bibliotēkas IKT un biroja iekārtas"

Bibliotēka	Datori		Kopēšanas iekārtas	Multifunkcionālās iekārtas	Printeri
	Darbiniekiem	Lietotājiem			
Centrālā bibliotēka	6 (2018, stacionārie) 2 (2024, stacionārie) 9 (2024, portatīvie)	16 (2018, stacionārie) 2 (2024, stacionārie) 1 (2023, portatīvais) 7 (2024, portatīvie) 1 (2018, planšete)	0	1 (2024) 1 (2025) 4 (2018) 2 (2014)	
Kauguru bibliotēka	1 (2017) 3 (2019) 1 (2020) 1 (2022) 1 (2023)	1 (2017) 3 (2019) 5 (2020) 4 (2021, Chromebook)	0	2 (2015) 1 (2024)	0
Bulduru bibliotēka	2 (2020) 1 (2024, portatīvie)	2 (2020) 2 (2021, Chromebook)	0	1 (2023) 1 (2018)	0
Alberta Kronenberga Slokas bibliotēka	1 (2014) 1 (2020) 1 (2024, portatīvais)	2 (2019) 2 (2021, Chromebook)	1 (2000)	1 (2015) 1 (2024)	0
Imanta Ziedoņa Ķemeru bibliotēka	2 (2024) 2 (2015)	3 (2019) 2 (2021, Chromebook)	1 (2004)	2 (2015)	1 (2008)

Kopumā JCB iekārtas un aprīkojums, t. sk. IKT nodrošinājums, vērtējams kā vidēji apmierinošs. Pavisam kopā JCB ir 89 datori, t. sk. 35 portatīvie; 55 datori ir pieejami lietotājiem, t. sk. 12 portatīvie. Lai gan katru gadu tiek veikta dažu novecojušo iekārtu nomaiņa ar jaunām, vairākās struktūrvienībās multifunkcionālās iekārtas un printeri ir novecojuši un to remonts, ja iekārtas sabojāsies, nebūs rentabls. Turpmākam sekmīgam darbam nepieciešams turpināt veikt pastāvīgu un nepārtrauktu bibliotēkas IKT aprīkojuma nomaiņu.

Centrālās bibliotēkas Bērnu un jauniešu nodaļā ir iespēja strādāt pie 4 stacionārajiem datoriem 1. stāvā un 1 dators atrodas Jauniešu telpā 2. stāvā. Šie datori nav pieslēgti nevienam printerim. Ja bērnam vai jauniešiem nepieciešamas izdrukas, to var veikt Pieaugušo apkalpošanas nodaļā. Bērnu un jauniešu nodaļas lietotāju datori pārsvarā tiek izmantoti datorspēlēm – atbilstoši JCB lietošanas noteikumiem bibliotēkas lietotāji drīkst pavadīt pie datora 1 stundu, ja dators nepieciešams mācībām,

tad ar bibliotekāra atļauju bērni un jaunieši pie datora var strādāt ilgāk. JCB filiālbibliotēkās datortehnika atsevišķi bērniem un jauniešiem netiek izdalīta.

JCB interneta un Wi-Fi tīkla ātrdarbība vērtējama kā laba – 2025. gadā ar KISC (caur “Tet”) un Jūrmalas valstspilsētas administrācijas IKT pārvaldes atbalstu ir ierīkoti optikas pieslēgumi Kauguru un Imanta Ziedoņa Ķemeru bibliotēkā, palielinot interneta pieslēguma ātrumu un nodrošinot stabilāku Wi-Fi un kvalitatīvāku datu pārraidi gan darbinieku, gan apmeklētāju ierīcēm.

Mobilās datorklases datori (pavisam kopā 15 gab.) laikā, kad netiek rīkotas apmācības, tiek izsniegti apmeklētājiem lietošanai bibliotēkās un darbiniekiem laikā, kad nepieciešama darba mobilitāte. 2025. gadā saņemta 1 jauna A3 multifunkcionālā iekārta ar krāsaino režīmu, ar kuru tika aizstātas bojātās un novecojošās iekārtas Centrālajā bibliotēkā, kā arī izveidots vienots tīkla savienojums, lai no visiem datoriem Centrālajā bibliotēkā būtu iespējams veikt izdrukāšanu uz jaunās multifunkcionālās iekārtas. Viskritiskākajā stāvoklī atrodas multifunkcionālā iekārta Imanta Ziedoņa Ķemeru bibliotēkā, kas būtu steidzami jānomaina ar jaunu multifunkcionālo iekārtu.

Sadarbībā ar Jūrmalas Izglītības pārvaldi pārskata gadā iegūta interaktīvā tāfele un 10 “Chrombook” portatīvie datori.

Vēl pārskata gadā tika iegādāts šāds tehniskais aprīkojums: grāmatu apvākošanas iekārta Centrālās bibliotēkas Informācijas resursu attīstības nodaļai, skanda kvalitatīvai pasākumu apskaņošanai, 2 mobilie mikrofoni novadpētniecības interviju veikšanai, 5 svītrkodu rokas skeneri novecojušo aizstāšanai un 4 čeku printeri JCB filiālbibliotēkām.

Pārskata gadā pašvaldībā tika īstenots projekts “Digitālā darba ar jaunatni sistēmas attīstība pašvaldībās”. Projekta ietvaros realizētas vairākas aktivitātes, t. sk. 3 JCB struktūrvienībām (Centrālajai bibliotēkai, Imanta Ziedoņa Ķemeru bibliotēkai un Bulduru bibliotēkai) tika dāvāta telefonu uzlādes stacija. Visas trīs uzlādes stacijas izvietotas bērniem un jauniešiem pieejamā vietā.

Projekta “Pirmie soļi kopā” rezultātā Centrālajā bibliotēkā labierīcībās uzstādīts bērnu pārtinamais galds. Sadarbībā ar sponsoriem mazuļu vecākiem ir pieejamas bezmaksas higiēnas preces.

Problēmas un to risinājumi materiālā un tehniskā stāvokļa jomā

Nākotnē ir nepieciešams pilnībā novērst Centrālās bibliotēkas ēkas būvniecības defektus, kā arī veikt kapitālo remontu Imanta Ziedoņa Ķemeru bibliotēkā. Būtisks remonts, īpaši attiecībā uz ēkas pamatiem un ārsienu, ir nepieciešams Alberta Kronenberga Slokas bibliotēkai. Arī Kauguru bibliotēkas ēkas stāvoklis ir novecojis, un arī šai JCB filiālbibliotēkai būtu nepieciešams vismaz kosmētiskais un vājstrāvas remonts iekštelpās un āra infrastruktūras labiekārtošana. JCB ēku remontdarbu virzību apgrūtina tas, ka būtiskiem ēku remontdarbiem jau gadiem netiek piešķirti līdzekļi no pašvaldības. Perspektīvā JCB filiālbibliotēku kapitālajiem un energoefektivitātes uzlabošanas remontdarbiem būtu jādomā par Eiropas Savienības fondu finanšu līdzekļu piesaisti, tomēr tas nav iespējams bez pašvaldības līdzfinansējuma.

JCB darbinieki ir izstrādājuši priekšlikumus par jaunas automatizētas sistēmas, kas balstīta RFID risinājumā, iegādi Centrālajai bibliotēkai. Pašreizējā sistēma, kas ieviesta 2018. gadā, ir novecojusi, un tai vairs netiek nodrošināts tehniskais atbalsts ne no ražotājiem, ne tehniskajām organizācijām, līdz ar to pastāv ievērojami riski bibliotēkas pamatdarbības nodrošināšanai, jo sistēmas kļūmes gadījumā bibliotēka nespēs veikt savas pamatfunkcijas, t. sk. veikt automatizētu krājuma cirkulāciju. Tāpat šī situācija ierobežo gan bibliotēkas drošību, gan attīstību. Ņemot vērā Kauguru bibliotēkas atrašanās vietu un klientu plūsmu, arī Kauguru bibliotēkai būtu nepieciešams iegādāties jaunu automatizētu sistēmu, kas balstīta RFID risinājumā. Jaunu automatizētu risinājumu ieviešanai vajadzētu būt bibliotēku ikdienai, jo tas sekmētu bibliotēku attīstību, drošību un darba efektivitāti, t. sk. ļautu palielināt bibliotēku darba laiku un samazinātu personāla darba patēriņu uz grāmatu izsniegšanas funkciju.

Vēl viena JCB nepieciešamība ir videonovērošanas paplašināšana – ir nepieciešams uzstādīt vai uzlabot videonovērošanas sistēmas, lai efektīvi novērstu un atklātu noziedzīgus nodarījumus,

aizsargājot pašvaldības īpašumu visās JCB struktūrvienībās. Šobrīd nepilnīga videonovērošanas sistēma ir pieejama tikai Centrālajā bibliotēkā. JCB un tās struktūrvienībās regulāri tiek rīkotas mākslas darbu izstādes, tajās atrodas būtiskas materiālās vērtības, t. sk. IKT iekārtas un vērtīgi grāmatu krājumi. Izveidojot modernu videonovērošanas sistēmu kopā ar RFID risinājumu, ir iespējams ievērojami uzlabot bibliotēku drošības un apmeklētāju apkalpošanas procesus.

Septiņu lietošanas gadu laikā ir nolietojusies pie Centrālās bibliotēkas izvietotā grāmatu nodošanas kaste, sevišķi neestētisks un bibliotēkas tēlu negatīvi ietekmējošs ir kastes aprūsējums, ko izraisa mainīgie laikapstākļi, jo kaste atrodas ēkas ārpusē zem jumta. Ar Pašvaldības īpašumu pārvaldīšanas centra atbalstu iespēju robežās tiek veikta regulāra rūsas apstrāde un krāsošana, taču rezultāts ir īslaicīgs. Problēmu atrisinātu jaunas, ievērojami kvalitatīvākas grāmatu nodošanas kastes iegāde. JCB darbinieki un lietotāji ir izteikuši vēlmi par grāmatu nodošanas kastes novietošanu pie katras JCB ēkas, taču, izvērtējot šādas iekārtas izmaksas, šī iespēja tuvākajā nākotnē pašvaldības budžeta ietvaros netiek izskatīta.

Ļoti nepieciešams pārskatīt telpas iekārtojumu Centrālās bibliotēkas Bērnu un jauniešu nodaļā, lai veiksmīgāk nodalītu aktīvās zonas no miera un klusuma zonām, kā arī izveidotu uzrunājošāku Jauniešu telpu.

Ērtākai Bulduru bibliotēkas pieejamībai būtu nepieciešams izveidot iekļūšanas iespēju ēkā ar domofona palīdzību. Šobrīd iekļūšana notiek, apmeklētājiem nospiežot zvana pogu, un bibliotekārs iet pretī un atver durvis apmeklētājiem. Šāds risinājums tika izvēlēts, jo bibliotēka atrodas Jūrmalas teātra ēkā, kas lielāko daļu laika publiskai piekļuvei ir slēgta un tiek atvērta vien pirms teātra izrādēm. Tomēr gan no apmeklētāju, gan darbinieku ērtības viedokļa daudz labāks risinājums būtu domofona ierīkošana, jo šobrīd apmeklētājiem neērtības sagādā gaidīšana, kamēr tiek atvērtas durvis pēc zvana pogas nospiešanas, bet bibliotekāriem, daudzkārt dienas laikā verot vaļā durvis, kuras ir diezgan smagas, tiek radīta regulāra papildu slodze uz roku un plecu locītavām, kas var izraisīt neatgriezeniskas sekas darbinieku veselībai. Uz nepieciešamību ierīkot domofonu ir norādījusi arī Bulduru bibliotēkas akreditācijas komisija jau 2023. gadā.

Nepieciešams arī turpināt JCB ēku energoefektivitātes uzlabošanu sadarbībā ar Pašvaldības īpašumu pārvaldīšanas centru. Īstermiņā Kauguru bibliotēkai, Alberta Kronenberga Slokas bibliotēkai un Imanta Ziedoņa Ķemeru bibliotēkai nepieciešams turpināt pāreju uz energoefektīvākiem risinājumiem apgaismojuma jomā, ieviešot LED apgaismojumu un veicot zonējumu ierīkošanu ar kustību sensoriem. Pārskata gadā pāreja uz LED apgaismojumu veikta apmēram 30 % apmērā. Visās JCB ēkās ir pārskatāma atkritumu apsaimniekošanas sistēma, uzlabojot atkritumu šķirošanu.

Vēlams attīstīt bibliotēkas ēkām piegulošās teritorijas apgūšanu aktivitāšu nodrošināšanai āra teritorijā, piemēram, āra lasītavas plaukts/skapis lasīšanu rosinošas vides iekārtošanai. Āra teritorijā pie Centrālās bibliotēkas ir soliņi, pie Bērnu un jauniešu nodaļas vasaras sezonā priedēs tiek iekārti divi šūpuļtīkli. Tomēr, ņemot vērā bērnu enerģiskumu, būtu vēlams arī āra spēļu zona, jo enerģijas izlāde veicina koncentrēšanās spēju un palīdz kontrolēt emocijas. Liels potenciāls ir arī āra teritorijas attīstībai pie Kauguru bibliotēkas.

Atbilst ANO ilgtspējīgas attīstības mērķiem:

Personāls

Personāla raksturojums

JCB darbinieku kopskaits uz 2025. gada 31. decembri bija 36 darbinieki. Visi darbinieki strādāja pilnu darba slodzi, no tiem 31 bibliotekārais darbinieks. Viens darbinieks pārskata periodā atgriezās no bērna kopšanas atvaļinājuma, bet viens darbinieks no 2025. gada 15. decembra ir bērna kopšanas atvaļinājumā. Pārskata periodā darba tiesiskās attiecības ar JCB uzsāka 4 darbinieki, bet 5 darbinieki darba tiesiskās attiecības izbeidza, divi no tiem darba attiecības pārtrauca pārbaudes laikā. Izmaiņas JCB personāla struktūrā 2025. gadā netika veiktas, sekmīgi tika turpināts darbs 2024. gadā ieviestās jaunās JCB darbinieku struktūras ietvaros.

Pārskata periodā viens darbinieks beidza LU studiju programmu “Bibliotēkzinātne un informācija” iegūstot sociālo zinātņu maģistra grādu bibliotēku, informācijas un arhīvu zinībās; divi darbinieki, nokārtojot profesionālās kvalifikācijas eksāmenu, ieguva profesionālās kvalifikācijas apliecību “Bibliotekārs”, kas atbilst ceturtajam profesionālās kvalifikācijas līmenim. Viens darbinieks turpināja studijas LU maģistra studiju programmā “Bibliotēkzinātne un informācija”, bet viens darbinieks uzsāka studijas LU maģistra studiju programmā “Bibliotēkzinātne un informācija”.

Personāla skaits un sastāvs šobrīd var tikt uzskatīts par optimālu un atbilstošu sniegto pakalpojumu un veiktā darba apjomam. Finansējums JCB personāla atalgojumam ir palicis iepriekšējā gada līmenī, ar nebūtisku samazinājumu, kas saistīts ar mazāku skaitu naudas balvu nekā iepriekšējā gadā. Darbinieku motivēšanai un noturēšanai jādomā par pakāpenisku atalgojuma pieaugumu.

Tabula “JCB bibliotekāro darbinieku sadalījums pēc izglītības 2025. gadā”

Bibliotēka	Izglītība						
	Bibliotekārā izglītība, maģistra grāds	Bibliotekārā izglītība, bakalaura grāds	Bibliotekārā izglītība, 1. līmeņa profesionālā augstākā izglītība (koledža)	Bibliotekārā izglītība, augstākā līdz 1993. g.	Bibliotekārā izglītība, 3. profesionālais kvalifikācijas līmenis	Augstākā izglītība citā jomā	Vispārējā vidējā izglītība vai profesionālā izglītība citā jomā
Centrālā bibliotēka	1	3	1	1	2	6	2
Bulduru bibliotēka	0	0	0	0	1	1	1
Alberta Kronenberga Slokas bibliotēka	0	0	0	0	0	3	0
Imanta Ziedoņa Ķemeru bibliotēka	1	0	0	0	1	1	0
Kauguru bibliotēka	2	1	0	0	1	1	1
Kopā	4	4	1	1	5	12	4

Tabula “JCB bibliotekāro darbinieku sadalījums pēc vecuma 2025. gadā”

Darbinieku vecums	Darbinieku skaits
20–29	5
30–39	5

40–49	5
50–59	9
60 un vairāk	7
<i>No kopējā skaita pensijas vecumā</i>	3
Kopā	31

Apbalvojumi un pateicības

2025. gada 15. maijā JCB saņēma SIVA pateicību par ilgstošu un produktīvu sadarbību

2025. gada 30. augustā JCB saņēma Jūrmalas domes priekšsēdētājas pateicību par līdzdalību Kauguru svētku radīšanā

2025. gada oktobrī JCB saņēma Jūrmalas domes priekšsēdētāja pateicību par līdzdalību pasākuma “Sloka svin!” organizēšanā

2025. gada 14. novembrī JCB Bērnu un jauniešu nodaļas vecākajai bibliotekārei Ingunai Radziņai tika piešķirts Jūrmalas valstspilsētas pašvaldības apbalvojums “Par mūža ieguldījumu kultūras dzīvē”

2026. gada 20. februārī JCB projektu un sabiedrisko attiecību vadītāja Baiba Zvaigzne saņēma Jūrmalas valstspilsētas pašvaldības apbalvojumu “Gada balva kultūrā 2025” nominācijā “Par spilgtāko kultūras notikumu Jūrmalas apkaimēs” par “Dzejas pastaigas” organizēšanu Jaundubultos

2026. gada 20. februārī Alberta Kronenberga Slokas bibliotēkas vecākā bibliotekāre Inta Lubēja un Jūrmalas Mākslas skola saņēma Jūrmalas valstspilsētas pašvaldības pateicības rakstu par animācijas filmas “Ezīša ceļojums Slokas vēsturē” izveidi

Finansējums personāla attīstībai

2025. gadā JCB darbinieku profesionālajai pilnveidei tika piešķirti 1663 EUR, kas ir par 48 EUR vairāk nekā 2024. gadā. Līdzīgi kā iepriekšējos gados arī 2025. gadā daļu JCB darbinieku profesionālās pilnveides līdzekļu veidoja pašvaldības finanšu piešķirums, bet daļu bibliotēkas maksas pakalpojumu ieņēmumi. Svarīgi piebilst, ka šis bija jau trešais gads ar pastāvīgu JCB darbinieku profesionālajai pilnveidei piešķirtu budžeta finansējumu, kas dod daudz plašākas iespējas kvalitatīvai JCB darbinieku profesionālajai pilnveidei.

Profesionālās pilnveides iespējas

Profesionālās pilnveides piedāvājumu bibliotēku jomā var vērtēt kā labu, ir daudz vērtīgu un nodrošīgu klātienē un tiešsaistē bezmaksas semināru, konferenču un mācību, ko piedāvā gan LNB, KISC un citi nacionālie piedāvātāji, gan IFLA, EBLIDA un citi starptautiska līmeņa piedāvātāji. JCB darbinieki aktīvi izmanto iespējas profesionāli pilnveidoties, apmeklējot seminārus, konferences un kursus, tomēr ir darbinieki, kuri ir aktīvāki šajā jomā, kamēr citi ir pasīvāki. Līdzīgi kā iepriekšējos gados tika pievērsta uzmanība, lai profesionālo pilnveidi vismaz dažas reizes gadā īstenotu ikkatrs JCB darbinieks. Tāpat tika veicināta savstarpēja dalīšanās ar profesionālās pilnveides pasākumos uzzināto – liela daļa JCB organizēto profesionālās pilnveides semināru satura bija tieši darbinieku prezentācijas par citu piedāvātāju apmeklētajiem profesionālās pilnveides pasākumiem. Tika turpināts izmantot iekšējos resursus arī mācot vienam otru – vadot teorētiskas, praktiskas un radošas nodarbības kolēģiem JCB organizētajos profesionālās pilnveides semināros. Šāda pieeja ne tikai ietaupa bibliotēkas budžeta līdzekļus, bet arī stiprina pedagoģiskās un uzstāšanās prasmes tiem, kuri māca un dalās un iedrošina pārējos kolēģus mācīties, pilnveidoties un dalīties iegūtajās zināšanās. 2025. gadā kopumā JCB darbinieki apmeklēja 63 profesionālās pilnveides pasākumus.

Kā nozīmīgākos profesionālās pilnveides pasākumus 2025. gadā vēlētos izcelt:

- Par lasīšanas nozīmi un bibliotēkas lomu sabiedrībā un lasīšanas paradumu veicināšanā apmeklēts **tiešsaistes seminārs “Publisko bibliotēku loma Latvijas sabiedrības lasīšanas veicināšanā”**, kuru 2025. gada 18. martā organizēja LNB. Semināra uzmanības centrā bija LNB sadarbībā ar LU 2024. gadā veiktais pētījums “Publisko bibliotēku loma Latvijas sabiedrības lasīšanas veicināšanā”, kas veikts programmas “Latviešu grāmatai 500” ietvaros, lai izzinātu lasīšanas un bibliotēku lomu Latvijas iedzīvotāju ikdienā.
- Īpašs notikums bija Jūrmalas muzeja 2025. gada 2.–4. aprīlī organizētā **starptautiskā zinātniskā konference “Dzīves daudzveidība piejūras kūrortā: sociālā un kultūras dzīve Jūrmalā gadsimtu gaitā”** Jūrmalā, kas bija pirmreizējs šāda veida notikums. Konferencē iegūtās zināšanas ne tikai stiprināja kultūrvēstures izpratni un piederības sajūtu pilsētai, bet arī tika izmantotas praktiski, intervējot vienu no jūrnikiem novadniekiem.
- Projektu un sabiedrisko attiecību vadītājai un direktorei bija iespēja apmeklēt **EBLIDA 33. konferenci “Spēks un noturība: grāmatas un lasīšana mākslīgā intelekta laikmetā”**, kas notika 2025. gada 8.–9. aprīlī Rīgā, LNB. Konference sniedza iespēju nepastarpināti iegūt aktuālo informāciju par bibliotēku jomas attīstību, veicināt tīklošanos un kontaktu apmaiņu, kā arī stiprināt esošās un veidot jaunas sadarbības. Tas bija īpaši svarīgi, lai veicinātu lasīšanas popularizēšanu un īstenotu inovatīvus projektus, kas sekmē sabiedrības izglītību un kultūras attīstību. Tāpat dalība konferencē sniedza iespēju iepazīties ar mūsdienu bibliotēku attīstības tendencēm un tehnoloģijām, piemēram, mākslīgā intelekta ietekmi un potenciālu.
- Noderīgi un iedvesmojoši bija divi Jūrmalas valstspilsētas administrācijas Kultūras nodaļas organizētie profesionālās pilnveides pasākumi: 1) projekta “Dzīve pie jūras gadsimta griezumā” ietvaros organizētā **divu dienu etnogrāfiskā ekspedīcija Rīgas jūras līča piekrastē Jūrmalā** 2025. gada 14.–15. maijā (pasākuma programmā bija iekļautas gan lektoru lekcijas par etnogrāfisko ekspedīciju attīstību Latvijā, ekspedīciju gala rezultātu publicēšanu un pieejamību pēc projektu noslēguma, gan praktiskas nodarbības, kurās gūtās zināšanas un iemaņas tika izmantotas iedzīvotāju interviju veikšanā: interviju atļauju iegūšana, intervijas ierakstīšana, foto fiksācija, intervijas transkripts); 2) **seminārs “Lauku pētījumi un to metodika”** 2025. gada 10. jūnijā, kas sniedza zināšanas lauku pētījumu veikšanā, problēmu un pētāmo tēmu nosprašanās, t. sk. grupu darbā tika iegūtas praktiskas zināšanas tematisku interviju jautājumu sagatavošanā, risinājumu meklēšanā sarežģītu interviju gadījumā.
- Pieredzes apmaiņas **pasākums “Satuvinat cilvēkus – bibliotēku sociālā loma demokrātiskā sabiedrībā”** (“Bringing people together – the social role of libraries in democratic society”), ko 2025. gada 14. jūlijā organizēja LNB, piedāvāja Brēmenes pilsētas bibliotēkas pieredzi darbā ar dažādām mērķauditorijām un sociālajām grupām, veidojot bibliotēku par viesmīlīgu vietu cilvēkiem no dažādām vidēm un kultūrām, lai ikviens bibliotēkā būtu laipni gaidīts.
- 2025. gada 16. oktobrī Liepājā notika LNB organizētās **“Digitālā mantojuma dienas 2025: digitalizācija, autortiesības un MI izmantojums”**, piedāvājot plašu programmu un demonstrējot kultūras mantojuma un digitālās vides mijiedarbību un iespējas. Pasākumā iegūtas zināšanas par digitāliem risinājumiem, jaunām interaktīvām platformām, kā arī aktuālajiem autortiesību jautājumiem kultūras mantojuma aspektā.
- **Starptautiskais simpozījs lasīšanas un grāmatu nākotnei Rīgas Grāmatu svētkos “Tiesības uz lasīšanu. Rīgas manifests”**, kas notika 2025. gada 24. oktobrī LNB, bija nozīmīgs brīdis Latvijas lasīšanas veicināšanas stiprināšanā. Manifests aicina lasīšanu un grāmatu kultūru veidot par pamatu Latvijas attīstībai un labklājībai, īpaši uzsverot tiesības lasīt latviešu valodā. Simpozijā tika paplašināta izpratne par nepieciešamo rīcību kvalitatīvas lasīšanas uzturēšanai kā nācijas pastāvēšanas un ilgtspējības stūrakmenim. Apmeklētais simpozījs rosināja dalīties gūtajās zināšanās JCB organizētajā profesionālās pilnveides pasākumā kolēģiem, veicinot atbalstu manifesta idejai un mērķim.

Liels prieks, ka izdevās nosūtīt kuplāku JCB darbinieku skaitu uz **12. Baltijas bibliotekāru kongresu**, kurš notika 2025. gada 2.–3. decembrī Kauņā, Lietuvā. Pavisam kopā uz kongresu devās pieci JCB darbinieki, t. sk. Pieaugušo apkalpošanas nodaļas vecākais bibliotekārs Igors Korotinskis,

kurš kongresā uzstājās ar priekšlasījumu “Table Top Roleplaying Games as reading promotion”, prezentējot savas JCB īstenotās aktivitātes – DnD pēcpusdienas jauniešu auditorijai. Dalība šādos pasākumos ne tikai profesionāli stiprina un iedvesmo darbiniekus, bet arī saliedē kā komandu un dod iespēju starptautiskā līmenī pārstāvēt bibliotēku un pašvaldību.

Divas JCB darbinieces pārskata gadā piedalījās LNB piedāvātajā **neformālās bibliotekāru kompetenču pilnveides programmā “Medijpratības meistari”**, gūstot zināšanas par medijpratību, digitālo pratību un drošību internetā, mākslīgo intelektu, kritisko domāšanu, mediju lomu sabiedrībā. Programma sagatavo medijpratības meistarmentoru, kas spēj iegūtās zināšanas tālāk nodot kolēģiem un bibliotēkas lietotājiem. Programmas dalībnieki savstarpēji tīklojas un sazinās, lai sniegtu savas zināšanas un dalītos pieredzē, diskutētu par jaunākajām tendencēm. Viena JCB darbiniece mācības uzsāka 3. gada dalībnieku programmā 2024. gadā un tās pabeidza 2025. gadā, otra darbiniece mācības uzsāka 4. gada dalībnieku programmā 2025. gadā un mācības plānots pabeigt 2026. gadā. Programmā apgūtās zināšanas veicinājušas mērķtiecīgu medijpratības norišu organizēšanu, informācijas apriti par aktualitātēm medijpratībā JCB un tīklošanos ar Latvijas bibliotekāriem. Pēc “Medijpratības meistarmentoru” mācību pabeigšanas Pieaugušo apkalpošanas nodaļas un Bērnu un jauniešu nodaļas vadītāja Lita Zandberga 2025. gada 16. oktobrī uzstājās 4. gada dalībnieku programmā kā lektore, lai iedrošinātu dalībniekus un dalītos pieredzē par programmā apgūtajām prasmēm un zināšanām.

Darbinieku profesionālās pilnveides vērtējums specializācijā – bērnu un jauniešu apkalpošana

Pārskata gadā aktīvi tika izmantots arī profesionālās pilnveides pasākumu piedāvājums darbiniekiem, kuri strādā ar bērniem un jauniešiem.

Nozīmīgākie apmeklētie pasākumi:

- **Latvijas skolu un bērnu bibliotekāru 2. lasītpatikas forums** 2025. gada 12. martā Tukumā, ko organizēja LNB un LBB. Pasākuma mērķis bija pulcināt, dot iespēju tīkloties un iedvesmot skolu un publisko bibliotēku bibliotekārus, kas strādā ar bērniem un jauniešiem, aicināt uz kopīgām lasītveicināšanas aktivitātēm. Forumā stiprināta tīklošanās un veicināta domu apmaiņa, rastas idejas un iedvesma, kā radoši organizēt pasākumus un aktivitātes. Iegūtās zināšanas realizētas lasītveicināšanas pasākumu scenāriju sagatavošanā, īpaši darbā ar pirmsskolas un sākumskolas klasēm.
- LNB Bērnu literatūras centra organizētais **seminārs “Startējam lasītveicināšanas programmas”** 2025. gada 17. martā informēja par jaunumiem lasītveicināšanas programmu norisē, nostiprināja zināšanas par lasītveicināšanas programmu lomu un nozīmi, deva pieredzes piemērus un idejas lasītveicināšanas organizēšanā. Seminārs iedvesmoja aktīvi un profesionāli veicināt lasītprīekša programmu aktivitātes JCB un Jūrmalas skolās.
- Ļoti noderīga bija LNB Kompetenču attīstības centra **neformālās izglītības programma “Lasītveicināšanas kompetence bibliotekāriem”** 2025. gada 5.–6. jūnijā, kas sniedza strukturētu priekšstatu par efektīvām lasīšanas veicināšanas iniciatīvām un aktivitātēm. Apgūtās zināšanas noderēja darbā ar bērniem un jauniešiem, sekmīgāk pārzinot jauniešu literatūras tendences un metodiku mūsdienīgai lasītprīekša veicināšanai. Īpaši pozitīvi vērtējams praktisku uzdevumu un aktivitāšu kopums, kuru bibliotekāriem sniedza bērnu grāmatu autore Evija Gulbe, motivējot jaunos kolēģus strādāt ar bērniem.
- LNB Kompetenču attīstības centra 2025. gada 15. jūlijā organizētā **neformālās izglītības programma “Kad vārdi kļūst par pasaulēm – lasītveicināšana bērniem”** (“When words become worlds – reading encouragement for children”) sniedza zināšanas par lasīšanas un rakstīšanas veicināšanu kā īpašu kultūras izglītības formu, par iespējamo atbalstu bērniem lasīšanas grūtību pārvarēšanai un intereses par literatūru veicināšanai.
- 2025. gada 26.–28. septembrī Siguldā norisinājās otrais **Siguldas bērnu un jauniešu literatūras festivāls**, kura misija ir veicināt bērnu un jauniešu lasītprīekšu, ļaut atklāt lasīšanu kā aktīvu

nodarbi un vaļasprieku, ko iespējams piedzīvot kopā ar draugiem un ģimeni. Festivālā JCB darbinieki ne tikai guva jaunas zināšanas un idejas darbā ar bērniem un jauniešiem, bet arī nostiprināja pārliecību, ka lasītpriekam ir gan tagadne, gan nākotne. Festivālā tika iepazīti jauni grāmatu autori ar kuriem plānota turpmāka sadarbība. Iegūtās zināšanas no Siguldas bērnu un jauniešu literatūras festivāla realizējās lasītveicināšanas pasākumu scenāriju sagatavošanā, īpaši lasītveicināšanas projekta “Grāmatu starts” (Pūčulēnu skola) dalībniekiem.

- **Forums “Stratēģiskais izrāviens – ES un Latvijas aizsardzībai un konkurētspējai”**, ko 2025. gada 28. novembrī organizēja Eiropas Komisijas pārstāvniecība Latvijā sadarbībā ar Latvijas Republikas Ārlietu ministriju, Eiropas Parlamenta biroju Latvijā un biedrību “Eiropas Kustība Latvijā”, bija iedvesmojoša un pārdomas rosinoša attiecībā uz Eiropas Savienības izaicinājumiem, t. sk. ekonomikas noturībai un globālajai konkurētspējai.
- LNB Bibliotēku attīstības centra organizētais **seminārs “Bērnu, jauniešu un vecāku žūrijas seminārs lasītveicinātājiem. Metodika”** 2025. gada 9. decembrī sniedza jaunāko informāciju un metodiku darbā ar bērniem, jauniešiem, pieaugušajiem programmas “Bērnu, jauniešu un vecāku žūrija” sekmīgai un korektai organizēšanai. Gūtās zināšanas lieti noder ikdienas darbā un sekmīgai citu struktūrvienību un skolu bibliotekāru informēšanai.
- Jūrmalas Jauniešu iniciatīvu centra organizētās **mācības “Kā sasniegt jaunieti digitālajā laikmetā?”** 2025. gada 11. decembrī pilnveidoja dalībnieku zināšanas par efektīvu jauniešu uzrunāšanu, par paplašināto realitāti un tās izmantošanu darbā ar jaunatni, kā arī tika iepazīta jaunizstrādātā informācijas apmaiņas platforma par jauniešu iespējām – Jūrmalas jauniešu notikumu kalendārs.

Noderīgi un iedvesmojoši ir LNB Bibliotēku attīstības centra darbinieces Ievas Velbergas organizētie un vadītie tīklošanās pasākumi bibliotekāriem, kuri strādā ar bērniem un jauniešiem. Šie pasākumi notiek reizi mēnesī par kādu noteiktu tēmu un ir dzīvs dialogs starp nozares profesionāļiem, atklājot problēmas un meklējot tām risinājumus.

Problēmas un to risinājumi personāla jomā

Lai risinātu personāla iztrūkumu struktūrvienībās attaisnotas prombūtnes un vakanto amata vietu dēļ, pārskata gadā tika turpināts īstenot darbinieku rotāciju uz struktūrvienībām, kurās noteiktā laika periodā pietrūkst darbinieku. Liels paldies visiem JCB darbiniekiem, kuri bija atsaucīgi un piekrita noteiktu laiku strādāt citās struktūrvienībās! Šāda koleģiāla rīcība ne tikai notur kvalitatīvu pakalpojumu sniegšanas nepārtrauktību, bet arī dod iespēju iepazīt citu struktūrvienību darbu, ceļ profesionalitāti un darba kvalitāti, veicina kolektīva saliedēšanos un sadarbību. Diemžēl regulāras neplānotas un/vai ilgstošas kolēģu prombūtnes pārējiem darbiniekiem rada stresu, pārslodzi un grūtības izņemt atpūtas dienas par darbu sestdienās, kā arī pārāk bieža rotācija veido potenciālu mikrokonfliktiem un neapmierinātībai ar darba apstākļiem.

Problēmas personāla jomā turpina sagādāt darbinieku novecošanās un jaunu, kvalificētu darbinieku trūkums. Lai gan kolektīvā pēdējos gados ir ienācis salīdzinoši daudz gados jaunu darbinieku, kā arī arvien vairāk darbinieku izrāda vēlmi iegūt vai nu bibliotekāra kvalifikāciju vai turpināt studijas nozares maģistra grāda iegūšanai, formālās nozares izglītības trūkums un arvien straujāk darba ikdienā ienākošās IKT sagādā noteikta veida neērtības, piemēram, trūkst izpratnes par bibliotēkas darba procesiem un pakalpojumiem, nav ieinteresētības digitālo jauninājumu ieviešanā.

Atbilst ANO ilgspējīgas attīstības mērķiem:

Pakalpojumu piedāvājums un pieejamība

Galvenie rādītāji

Pārskata gadā JCB kopējais lasītāju skaits bija 8530, no kuriem 2918 jeb 66 % ir bērni un jaunieši līdz 18 gadu vecumam. Salīdzinot ar 2024. gadu, 2025. gadā lasītāju kopskaits ir samazinājies par 137 lasītājiem, kas veido 3 % kritumu. Bibliotēkas fiziskais apmeklējums kopumā, salīdzinot ar 2025. gadu ir krities par 2 %, lai gan bērnu un jauniešu apmeklējums ir palielinājies – no 28 415 apmeklējumiem 2024. gadā līdz 29 478 apmeklējumiem 2025. gadā, veidojot 3 % pieaugumu. Bibliotēkas virtuālais apmeklējums pieaudzis par 139 %. Virtuālo apmeklējumu skaitu sekmējusi elektroniskā kataloga AlisePAC izmantošana (2025. gadā apmeklēta 405 298 reizes), pašvaldības vietnes apmeklējumu skaits, kā arī arvien vizuāli pievilcīgāku ierakstu un jaunu rubriku veidošana bibliotēkas sociālajos tīklos.

Grāmatu izsniegums ir salīdzinoši stabils, ar nelielu 2 % kritumu, kas liecina, ka grāmatas joprojām ir galvenais bibliotēkas resurss. Vislielāko izsnieguma kritumu veido periodiskie izdevumi – gan kopumā, gan īpaši bērnu segmentā. Periodikas izsniegumu skaita kritums par 25 % bērniem un jauniešiem liecina, ka kritiski jāizvērtē abonēto žurnālu skaits, t. sk. jāveic viedokļu izpēte vecāku un jauniešu vidū, lai saprastu viņu motivāciju izvēlēties vai neizvēlēties bibliotēkas piedāvātos periodiskos izdevumus.

Tabula “Bibliotēkas pamatrādītāji”

	2023	2024	2025	% salīdzinot ar iep. gadu
Aktīvo lietotāju skaits	10 793	8798	8530	–18 %; –3 %
<i>t. sk. bērni līdz 18 g.</i>	4393	3055	2918	–30 %; –4 %
Bibliotēkas fiziskais apmeklējums	98 210	102 940	100 622	+5 % ; –2 %
<i>t. sk. bērni līdz 18 g.</i>	22 078	28 415	29 478	+29 % ; +3 %
Virtuālais apmeklējums	179 675	202 624	485 805	+13 % ; +139 %
Izsniegumu kopskaits	195 751	218 422	183 011	+12 %; –16 %
<i>t. sk. bērniem līdz 18 g.</i>	30 025	25 868	24 875	–14 % ; –4 %
Izdevumu veidi:				
<i>Grāmatas</i>	118 808	132 340	129 389	+11 %; –2 %
<i>periodiskie izdevumi</i>	74 952	63 207	47 097	–16 %; –25 %
Bibliotekārais aptvērums % no iedz. skaita pagastā, pilsētā, reģionā	18 %	15 %	14 %	–3 %; –1 %
<i>t. sk. bērni līdz 18 g.</i>	43 %	34 %	30 %	–9 %; –4 %

Pakalpojumu attīstība, jauninājumi, esošo pakalpojumu pilnveide

Cik vien iespējams, JCB rūpējas par modernu un aktuālu inovāciju ieviešanu, pakalpojumu attīstību un kvalitātes uzlabošanu. Pārskata periodā JCB pilnveidojusi un attīstījusi darbu ar bibliotēkas lietotāju apkalpošanu, uzlabojusi esošos un ieviesusi jaunus pakalpojumus.

Jauniem un reģistrētiem bibliotēkas lietotājiem pārskata periodā tika piedāvāta iespēja **pievienoties bibliotēkas “WhatsApp” ziņu kopienai un abonēt “WhatsApp” kanālu**, lai saņemtu informāciju par pasākumiem visās JCB struktūrvienībās (plašāk sk. nodaļā “Publicitāte” 66. lpp.).

Aprīlī JCB uzsāka piedāvāt jaunu un modernu pakalpojumu – **portatīvo datoru izsniegšanu** lietošanai bibliotēkas lasītāvās. Portatīvo datoru izsniegšana veicina sabiedrības digitālo prasmju pilnveidi, mazinot digitālo plaisu un uzlabojot piekļuvi informācijas resursiem. Sākotnēji pakalpojums piedāvāts pieaugušajiem, bet kopš novembra pakalpojumu var izmantot arī nepilngadīgas personas no 7 gadu vecuma mācību vajadzībām. Lietotāji par jauno pakalpojumu snieguši pozitīvas atsauksmes. Pārskata periodā portatīvie datori izsniegti 47 reizes.

Kopš augusta ieviesta **digitālā lasītāja karte**, t. sk. sagatavota kartes izveidošanas instrukcija darbiniekiem un vienots informatīvs paziņojuma teksts digitālo karšu saņēmējiem. Vienots paziņojuma teksts, kuru var lietot gan e-pastā, gan “WhatsApp”, efektīvāzē bibliotekāru darbu un mazina kļūdišanās risku, lai lietotājs saņemtu kvalitatīvu un pārdomāti strukturētu informāciju par kartes izmantošanu. Vienotajā tekstā iekļauta informācija par katalogu un tā lietošanas instrukciju, kā arī JCB piedāvātajām datubāzēm.

Kopš aprīļa ieviesta **vienota ziņojuma teksta forma**, kas paredzēta bibliotēkas lietotāju, kas rezervējuši grāmatas, informēšanai. Teksts sagatavots saziņai e-pastā, “WhatsApp” un SMS. Vienotais paziņojuma teksts atvieglo un paātrina bibliotekāru darbu. Pārskata gadā ieviesta arī lietotāju informēšana, izmantojot BIS ALISE funkcionalitāti.

Pārskata periodā tika aktualizēta problēma ar **informācijas lapiņām jaunajiem lietotājiem**. Tika konstatēts, ka jaunajiem lietotājiem, veicot viņu reģistrāciju bibliotēkā, tiek izsniegts liels daudzums dažādu informācijas lapiņu: autorizācijas datu grāmatzīme, “Britannica Library” pamatinformācijas grāmatzīme, “Britannica Library” piekļuves datu lapiņa, “Letonika.lv” piekļuves datu lapiņa un pagaidu lasītāja karte. Kopš septembra JCB jaunajiem lietotājiem izsniedz vienu informatīvu lapiņu bankas kartes lielumā, kurā abpusēji ietverts: lasītāja kartes numurs, kopkataloga un datubāzu adreses un piekļuves dati, bibliotēkas adrese un darbalaiks, kontakti, QR kods, kas aizved uz sarakstu ar JCB sociālo tīklu kontiem, www.jurmala.lv vietni. Grāmatzīmi par piedāvātajām datubāzēm lietotājs var saņemt pēc izvēles, jo lietotājiem, kas izvēlas saņemt digitālo lasītāja karti, tiek nosūtīta informācija par datubāzēm un katalogu.

Pārskata gadā JCB ievērojami aktualizējusi un **attīstījusi pielāgotās literatūras izsniegšanas pakalpojumu**, par ko plašāk aprakstīts šīs nodaļas turpinājumā 26. lpp.

Centrālā bibliotēka vasaras sezonā piedāvāja jaunumu – **kopīgas lasīšanas ciklu pieaugušajiem “Literārais pikniks”**, kas ietver 15–20 minūšu lasīšanu klusumā un sarunas par izlasīto. Jauniešu auditorijai kopš marta tika izveidots **jauniešu literatūras klubīnš “Lasi un dalies”**, kurā norit sarunas par iepriekš izlasītu grāmatu un tās autoru, dodot iespēju arī satikt jaunus domubiedrus.

Decembrī Centrālajā bibliotēkā **lasīšanas veicināšanas vizītē viesojās Latvijas Valsts prezidents Edgars Rinkēvičs**, kopā ar pirmsskolas vecuma bērniem pārrunājot lasīšanas nozīmi. Valsts prezidenta vizīte ir apliecinājums bibliotēkas lomai un bibliotekāru profesionalitātei bērnu un jauniešu lasīšanas veicināšanas un lasītprieka veidošanā (plašāk par Valsts prezidenta vizīti sk. nodaļā “Darbs ar bērniem un jauniešiem” 49. lpp.).

Centrālās bibliotēkas Bērnu un jauniešu nodaļas mērķtiecīga darba un veiksmīgas sadarbības rezultātā ar LNB Bērnu literatūras centru un izdevniecību “Helios”, tika demonstrēta **leļļu izrāde “Mollis”** pēc somu autores Katri Kirkopelto tāda paša nosaukuma grāmatas motīviem, kas rosināja interesi par autores daiļradi (plašāk sk. nodaļā “Darbs ar bērniem un jauniešiem” xx. lpp.).

27. maijā Imanta Ziedoņa Ķemeru bibliotēkā tika **atklāta Ziedoņa lasītava**. Lasītavā atrodas Imanta Ziedoņa darbi un darbi par viņu, krāšņs darba galds un domu skapis, pieejamas izstādes, piemēram, “Ziedoņa minimismi. Tulkoti. Kaligrāfija”, kur dzejnieka daiļrade saplūst ar japāņu valodu un kaligrāfiju (plašāk sk. nodaļā “Novadpētniecība” 58. lpp.).

Imanta Ziedoņa Ķemeru bibliotēkā turpina attīstīties **Sēklu bibliotēka** jeb Sēklu apmaiņas punkts, kas tiek papildināts gan ar aicinājumiem ziedot sēklas, gan organizējot pasākumus un veidojot publikācijas. Veiksmīgs Sēklu bibliotēkas izvietojums pievērs apmeklētāju uzmanību, un regulāri tiek saņemti atzinīgi vārdi no bibliotēkas apmeklētājiem par šo iniciatīvu.

Centrālās bibliotēkas lietotāji regulāri izmanto pašapkalpošanās kiosku. Novērots, ka lietotāji novērtē iespēju patstāvīgi izsniegt, saņemt un pagarināt grāmatas. Pārskata periodā bibliotēka atjaunoja kioska lietošanas instrukciju, padarot to pārskatāmāku un lietotājiem saprotamāku.

Tabula "Pašapkalpošanās iekārtas statistika"

Gads	Izsniegums	Saņemšana
2023	630	1666
2024	611	1529
2025	578	1473

Digitālie pakalpojumi

Bibliotēkas krājums pārskatāms Jūrmalas valstspilsētas bibliotēku kopkatalogā, kas pieejams Jūrmalas valstspilsētas pašvaldības tīmekļvietnē (zem sadaļām Pilsēta – Kultūra – Bibliotēkas – Jūrmalas Centrālā bibliotēka – Elektroniskais katalogs). Lietotājiem pieejama gan [jaunā versija](#), gan [vecā versija](#). Hipersaite uz katalogu ievietota arī bibliotēkas "Facebook" lapā. Bibliotēkas "Instagram" kontā hipersaite aizved uz bibliotēkas sadaļu Jūrmalas valstspilsētas pašvaldības tīmekļvietnē. Attālinātie lietotāji, kas reģistrējušies katalogā, var brīvi izmantot kataloga piedāvātās iespējas – rezervēt grāmatas, pagarināt izdevumu izsniegšanas termiņu, atteikties, ieteikt, vērtēt grāmatas, sniegt atsauksmes u. tml.

Sākot ar 6. maiju JCB un tās filiālbibliotēkās ieviesta digitālā lasītāja karte, piedāvājot mūsdienīgu alternatīvu līdzšinējai laminētajai lasītāja kartei. Digitālās lasītāja kartes ieviešanas mērķis bija uzlabot pakalpojumu pieejamību, veicināt digitālo risinājumu izmantošanu un mazināt plastmasas patēriņu. Lietotājiem tiek nodrošināta iespēja izmantot digitālo lasītāja karti savās mobilajās ierīcēs, kas atvieglo bibliotēkas pakalpojumu izmantošanu un padara bibliotēkas apmeklējumu ērtāku. Digitālās lasītāja kartes ieviešana veicināja videi draudzīgāku pakalpojumu attīstību, aicinot lietotājus izvēlēties ilgtspējīgus risinājumus. Tika sagatavota kartes izveidošanas instrukcija darbiniekiem, kā arī vienots informatīvais paziņojuma teksts un e-pasts digitālo karšu saņēmējiem. Šādu lasītāja karti pārsvarā izvēlas lietotāji, kuri pirmo reizi reģistrējas bibliotēkā. Kopumā pārskata periodā izsniegtas 292 digitālās lasītāja kartes.

Bibliomāts (grāmatu pakomāts)

JCB nav bibliomāta, bet ir grāmatu nodošanas kaste pie Centrālās bibliotēkas ieejas. Bibliotēkas lietotāji grāmatu nodošanas kasti izmanto regulāri. Kastē pārsvarā tiek nodotas Centrālās bibliotēkas krājuma grāmatas, retāk citu filiālbibliotēku grāmatas, reizēm tajā tiek ievietotas grāmatas, kas nav bibliotēkas krājuma grāmatas.

3td e-grāmatu bibliotēka

KISC un SIA "Tietoevry Latvia" sadarbībā ar izdevniecībām un citiem partneriem jau septīto gadu nodrošina bibliotēku lietotājiem piekļuvi "3td e-grāmatu bibliotēkai" tīmekļvietnē www.3td.lv. Ikvienam autorizētam Latvijas publiskās bibliotēkas lietotājam ir iespēja bez maksas lasīt ar autortiesībām aizsargātus latviešu autoru un tulkotos darbus e-grāmatu formātā tiešsaistē – mobilajā ierīcē vai datorā. "3td e-grāmatu bibliotēkas" priekšrocība ir tā, ka nepastāv rinda – visas platformā pieejamās grāmatas vienlaikus var izmantot neierobežots skaits lasītāju. Pārskata periodā JCB lietotāji turpināja izmantot "3td e-grāmatu bibliotēkas" iespējas, un izsniegumu skaits salīdzinājumā ar iepriekšējo gadu ir nedaudz pieaudzis. Lai gan e-grāmatu bibliotēkas statistikas rādītāji ar katru nedaudz pieaug, nepieciešams turpināt mērķtiecīgu darbu pakalpojuma popularizēšanā.

Tabula "3td e-grāmatu bibliotēkas statistikas dati"

	2023	2024	2025
3td e-grāmatu bibliotēkas lasītāju/autorizēto lietotāju skaits kopā	385	439	488
3td e-grāmatu bibliotēkas lasītāju/autorizēto lietotāju skaits pārskata periodā	50	54	49
3td e-grāmatu bibliotēkas izsniegums kopā	3161	3930	4776
3td e-grāmatu bibliotēkas izsniegums pārskata periodā	558	769	846

Sabiedrības viedokļa izziņošana par bibliotēkas darba kvalitāti

2025. gadā tika veiktas divas JCB lietotāju un sabiedrības aptaujas. Aptauju anketas sk. 1. un 2. pielikumā.

No 2025. gada 6. novembra līdz 2. decembrim JCB aicināja Jūrmalas iedzīvotājus un viesus izteikt viedokli par JCB noteiktos bibliotēkas darbības aspektos, t. sk. lai izpētītu iedzīvotāju vajadzības par nepieciešamajām nodarbību tēmām un apgūstamajām prātībām. Aptaujas anketas tika piedāvātas gan uz vietas bibliotēkā, gan elektroniski. Saite uz aptauju tika publicēta Jūrmalas valstspilsētas pašvaldības tīmekļvietnē un bibliotēkas sociālajos tīklos. Aptaujā piedalījās 140 respondenti, no tiem 116 aizpildīja aptaujas anketu tiešsaistē. Visaktīvāk aptaujā piedalījās vidējā un vecākā gadagājuma respondenti, īpaši vecumā no 40 līdz 54 gadiem (31 %), un iedzīvotāji vecumā virs 65 gadiem (25 %). Vecuma grupā no 25 līdz 39 gadiem bija 21 % respondentu, savukārt jaunieši līdz 24 gadiem ir pārstāvēti ar 12 %. Pēc aptaujāto dzīvesvietas dominē Kauguri (41 %), Sloka un Ķemeri katra pārstāvēta ar 11 %. Pārējās apkaimes veido mazāku īpatsvaru.

Aptaujas rezultāti liecina, ka respondenti bibliotēku apmeklē regulāri – 50 % aptaujāto bibliotēku apmeklē reizi mēnesī, 27 % reizi nedēļā, bet 19 % divas reizes gadā. Tikai 4 % respondentu norādījuši, ka bibliotēku apmeklē ļoti reti vai nemaz. Visbiežāk apmeklētās ir Kauguru bibliotēka (35 %) un Centrālā bibliotēka (31 %).

Galvenie respondentu izmantotie bibliotēkas pakalpojumi ir grāmatas (42 %) un kultūrizglītības pasākumi (15 %), kā arī drukāšanas, skenēšanas un kopēšanas pakalpojumi (12 %) un periodiskie izdevumi (9 %). Datorus un internetu izmantojuši 8 % respondentu, informācijas meklēšanu – 7 %, konsultācijas – 5 %, datubāzes – 2 %.

Respondentu apmierinātība ar JCB sniegtajiem pakalpojumiem ir augsta. Vairāk nekā 90 % aptaujāto bibliotēkas pakalpojumus vērtē ļoti pozitīvi. Neliela respondentu daļa (4 %) sniegusi vidēju vai zemāku vērtējumu. Arī bibliotēkas telpas un vide tiek vērtēta pozitīvi – 93 % respondentu snieguši labu vai ļoti labu novērtējumu, un tikai 7 % pauduši neitrālu vai kritisku viedokli. Pozitīvi vērtēta arī informācijas un komunikācijas tehnoloģiju infrastruktūra – 91 % respondentu to novērtējuši skalā no 7 līdz 10. Līdzīgs vērtējums sniegts arī par bibliotēkas darbinieku profesionalitāti – 91 % respondentu to vērtē kā augstu, tikai atsevišķi respondenti (1 % katrā pozīcijā) snieguši vērtējumus skalā no 1 līdz 6. Tas norāda, ka negatīva pieredze saskarsmē ar bibliotēkas personālu ir atsevišķi gadījumi. Respondentu komentāros dominē pozitīvs bibliotēkas darba un personāla profesionalitātes vērtējums, īpaši izceļot darbu ar bērniem, taču norādītas arī attīstības iespējas, piemēram, klientu apkalpošanas kvalitātes uzlabošana, aktīvāka bibliotēkas piedāvājuma popularizēšana un praktiski bibliotēkas vides un pakalpojumu uzlabojumi.

Prasmju apguves jomā bibliotēka respondentiem visbiežāk sniegusi atbalstu kataloga izmantošanā (31 %) un informācijas meklēšanā (23 %). Vienlaikus respondenti pauž interesi par jaunu prasmju apguvi, īpaši radošajās nodarbībās (22 %), svešvalodu apgūvē (16 %), sabiedriskās līdzdalības veicināšanā (13 %) un novadpētniecībā (12 %). Salīdzinoši bieži minēta vēlme ar bibliotēkas palīdzību apgūt viltus ziņu un krāpniecības atpazīšanu (10 %), kas norāda uz aktuālu vajadzību stiprināt kritisko domāšanu un medijpratību. Kopumā respondenti no bibliotēkas sagaida daudzveidīgus izglītojošus pasākumus, tostarp radošas un praktiskas nodarbības, kā arī iespēju apgūt

valodas. Īpaša interese tiek pausta par radošo rakstīšanu, rokdarbiem, dārzkopību, veselības un labsajūtas tēmām, uzsverot šo aktivitāšu nozīmi personīgajā attīstībā un socializēšanās veicināšanā. Tāpat respondenti vēlas apgūt mūsdienīgas zināšanas, piemēram, mākslīgo intelektu.

Aptaujas dati liecina, ka Jūrmalas bibliotēkas tiek uztvertas kā nozīmīga kultūras, izglītības un sabiedriskās dzīves daļa. Vienlaikus atbildes sniedz vērtīgu atgriezenisko saiti turpmākai pakalpojumu kvalitātes uzlabošanai, personāla attīstībai un bibliotēku lomas stiprināšanai kā atvērtai, mūsdienīgai un iekļaujošai kopienas telpai. Pilns aptaujas rezultātu kopsavilkums pieejams [Jūrmalas valstspilsētas pašvaldības tīmekļvietnē](#).

No 2025. gada 26. novembra līdz 12. decembrim Jūrmalas izglītības iestāžu pedagogi tika aicināti piedalīties anonīmā aptaujā, kuras mērķis bija veikt pedagogu vajadzību izpēti, lai izstrādātu JCB piedāvājumu pedagogu auditorijai. Aptaujas anketa bija pieejama elektroniskā formā, un saite uz aptauju tika nosūtīta izglītības iestāžu vadītājiem uz e-pastu. Aptaujā piedalījās 15 pedagogi. Rezultāti liecina par stabilu sadarbību un skaidrām attīstības prioritātēm: trešā daļa aptaujāto pedagogu bibliotēku apmeklē regulāri – vismaz reizi mēnesī, prioritāri izmantojot Centrālo bibliotēku (53 %) un Slokas bibliotēku (20 %). Pieprasītākais resurss ir nozaru literatūra (47 %), kam seko pasākumu apmeklēšana (20 %). Pedagogi augstu vērtē esošo atbalstu, tomēr norāda uz nepieciešamību paplašināt pedagoģijas un bērnu psiholoģijas izdevumu krājumu. Bibliotēkas tehnoloģiskais nodrošinājums tiek vērtēts ļoti augstu – 91 % respondentu IKT infrastruktūru (Wi-Fi, datorus, drukas pakalpojumus) atzīst par labu vai teicamu. Darbinieku kompetence ir viena no bibliotēkas stiprajām pusēm – 91 % pedagogu personāla darbu vērtē ar 8–10 ballēm, īpaši izceļot izcilo apkalpošanas kvalitāti (57 % snieguši maksimālo novērtējumu). Kā prioritāro apgūstamo jomu pedagogi min digitālo pratību (47 %), izrādot īpašu interesi par mākslīgā intelekta rīku izmantošanu mācību procesā. 31 % respondentu vēlas organizēt mācību stundas bibliotēkas telpās, kā arī saņemt mērķtiecīgi atlasītus tematiskos literatūras sarakstus darbam ar skolēniem (26 %). Aptaujas dati apstiprina, ka bibliotēka ir būtisks partneris izglītības procesā. Nākamajā darba ciklā uzsvars tiks likts uz digitālo mācību piedāvājuma paplašināšanu un metodisko atbalstu mācību stundu norisei bibliotēkās.

Bibliotēkas pieejamība un pakalpojumi personām ar īpašām vajadzībām

JCB kopumā ir daļēji pieejama personām ar īpašām vajadzībām. Pie visām JCB ēkām ir ierīkota uzbrauktuve cilvēkiem ratiņkrēslos. Centrālajā bibliotēkā ir ierīkots platformas lifts apmeklētāju nokļūšanai otrajā stāvā. Alberta Kronenberga Slokas bibliotēkā un Imanta Ziedoņa Ķemeru bibliotēkā personām ar īpašām vajadzībām ir pieejams tikai pirmais stāvs. Diemžēl abās filiālbibliotēkās nav pielāgotas labierīcības un nav iespējams izmantot ēkas otro stāvu, taču bibliotekāri ir vienmēr gatavi nodrošināt lietotājus ar nepieciešamajām grāmatām vai periodiskajiem izdevumiem. Cilvēkiem ar īpašām vajadzībām pielāgotu labierīcību nav arī Kauguru bibliotēkā, tādas ir tikai Centrālajā bibliotēkā un Bulduru bibliotēkā. Attālumi starp plauktiem un piekļuve tiem ir atbilstoša visās stuktūrvienībās, izņemot Alberta Kronenberga Slokas bibliotēku, kur dažās telpās ir mazāks attālums starp plauktiem. Ērta piekļuve publiski izmantojamajiem datoriem ir visās JCB struktūrvienībās. Arī šajā pārskata gadā visu JCB struktūrvienību bibliotekāri iespēju robežās piegādāja uz mājām literatūru senioriem un lietotājiem ar īpašām vajadzībām, kuriem veselības problēmu dēļ līdz bibliotēkai aiziet nebija iespējams.

Arvien vairāk tiek pievērsta uzmanība bibliotēkas izglītojošo nodarbību piedāvājumam cilvēkiem ar īpašām vajadzībām. Piemēram, Imanta Ziedoņa Ķemeru bibliotēka 23. martā noorganizēja nodarbību “Lasīšanas stratēģijas”, kurā vieglā un saprotamā formā Dienas aprūpes centra “Ķemeris” iemītniekiem tika apskatītas trīs lasīšanas stratēģijas. Nodarbības laikā dalībnieki iepazinās ar paņēmieniem, kā vieglāk saprast un atcerēties izlasīto, noteikt galveno domu un svarīgāko informāciju, kā arī uzdot jautājumus par izlasīto tekstu. Nodarbību apmeklēja 17 dalībnieki.

Pielāgotās literatūras pakalpojums

JCB sadarbībā ar Latvijas Neredzīgo bibliotēku piedāvā pielāgoto literatūru (audiogrāmatas MP3 diskos, grāmatas palielinātā drukā, grāmatas Braila rakstā, grāmatas vieglajā valodā, audiožurnālus, audioierakstus no sistēmas BALSS) personām ar dažāda rakstura traucējumiem – neredzīgiem iedzīvotājiem vai iedzīvotājiem ar citādām lasīšanas grūtībām (Autortiesību likuma 22.1 pants). Pārskata periodā pakalpojumu piedāvāja gan Centrālā bibliotēka, gan filiālbibliotēkas.

2025. gada pirmajā pusgadā JCB lasītājiem tika piedāvātas 27 pielāgotās literatūras vienības: 12 audiogrāmatas MP3 diskos, 7 grāmatas palielinātā drukā, 2 grāmatas Braila rakstā, 2 grāmatas vieglajā valodā un 4 audiožurnāla numuri, otrajā pusgadā piedāvājums pieauga par 93 %, sasniedzot 58 vienības: 45 grāmatas palielinātā drukā, 2 grāmatas Braila rakstā, 4 grāmatas vieglajā valodā, 3 audiogrāmatas MP3 diskos un 4 audiožurnāli MP3 diskos.

Veiksmīgas sadarbības un pakalpojuma popularizēšanas rezultātā pielāgotās literatūras kopas apjoms ir pieaudzis. Ar 4. ceturksni Latvijas Neredzīgo bibliotēka uzsāka piegādāt pašu atlasītas grāmatas palielinātā drukā, nodrošinot JCB lietotājiem plašāku literatūras klāstu. Līdz trešajam ceturksnim JCB iesūtīja vēlamo literatūras sarakstu, izvērtējot lasītāju pieprasījumus, izsnieguma statistiku, grāmatu izdošanas gadu un aktualitāti.

Centrālajā bibliotēkā pielāgotās literatūras materiāli un informācija par piedāvājumu izvietota viegli pieejamā un labi pamanāmā vietā – speciāli ierīkotā pielāgotās literatūras plauktā blakus jaunākās literatūras plauktam.

Pārskata periodā tika sagatavots informatīvs materiāls, īpaši domājot par to, lai informācija būtu viegli uztverama un labi salasāma – melni burti uz balta fona. Materiālā iekļauta gan vispārīga informācija par piedāvājumu, gan pieejamo materiālu saraksts. JCB darbinieki pārskata periodā tika aktīvi instruēti darbam ar pielāgotās literatūras krājuma izsniegšanu un lasītāju reģistrēšanu, tika sagatavota instrukcija darbam ar pielāgotās literatūras izsniegšanu un lasītāju apkalpošanu.

Pārskata gada 1. ceturksnī nebija reģistrēts neviens jauns pielāgotās literatūras lietotājs. 2. ceturksnī tika reģistrēts viens jauns apmeklētājs - nepilngadīga persona. 3. ceturksnī tika reģistrēti 8 jauni lietotāji – pilngadīgas personas. 4. ceturksnī tika reģistrēti 7 jauni lietotāji, no tiem trīs reģistrēti Centrālajā bibliotēkā, 4 – Kauguru bibliotēkā. Kopš 2025. gada sākuma krājumu izmantojuši 18 lietotāji – viens lietotājs, kas reģistrēts 2024. gadā, 17 – 2025. gadā reģistrētie lietotāji. Salīdzinot ar iepriekšējo pārskata gadu, jauno lietotāju skaits audzis par 143 % (2024. gadā tika reģistrēti 7 lietotāji, 2025. gadā 17). Lietotāju skaita pieaugums pamatojams ar aktīvu JCB darbinieku ieguldījumu darbā ar lietotājiem un pakalpojuma izvēršanu filiālbibliotēkās.

Pieprasījuma pēc pielāgotās literatūras 1. ceturksnī nebija, 2. ceturksnī izsniegums bija 6, 3. ceturksnī pieauga līdz 13 izsniegumiem, bet 4. ceturksnī samazinājās uz 12 izsniegumiem. Salīdzinot ar iepriekšējo pārskata periodu, kopējais izsniegums ir pieaudzis par 343 % (2024. gadā izsniegums bija 7, 2025. gadā 31). Izsnieguma pieaugums skaidrojams ar pakalpojuma pilnveidošanu un izvēršanu filiālbibliotēkās, aktīvāku darbu lietotāju informēšanā, kā arī ar veiksmīgu sadarbību ar SIVA rehabilitācijas centru un lietotājiem aktuālas literatūras atlasī, ņemot vērā viņu vēlmes un bibliotēkas izsnieguma rādītājus.

Vispieprasītākais pielāgotās literatūras veids 2025. gadā bija grāmatas palielinātā drukā (26 izsniegumi), otrs pieprasītākais – audiofaili no sistēmas BALSS (4 izsniegumi), trešais pieprasītākais veids – grāmatas vieglajā valodā (1 izsniegums).

Pieprasītākie autori pārskata periodā bija Dace Judina, Dzintars Tilaks, Lelde Kovaļova, Aija Mikele un Lia Guļevska. Lasītāji ir izteikuši vēlmi lasīt kriminālromānus un detektīvromānus, biogrāfiskus darbus, literatūru par vēsturiskiem notikumiem un latviešu autoru darbus. Bibliotēka šīs intereses ņēma vērā, komplektējot krājumu un veidojot jaunas grāmatu kopas.

Pārskata periodā JCB dažādos veidos popularizējusi pielāgotās literatūras pakalpojumu. Bibliotēkas "Facebook" lapā izceltajā saturā izvietota informācija par iespēju izmantot pielāgoto literatūru, sagatavots ieraksts par sabiedrisko kustību #laikslasīt, vienlaicīgi popularizējot arī pielāgoto literatūru, ievietots informatīvs ieraksts par pielāgotās literatūras jaunumiem. Informācija par pielāgotās literatūras pakalpojumu publicēta Jūrmalas valstspilsētas periodiskajā izdevumā

“Jūrmalas Avīze” un pašvaldības tīmekļvietnē. Ikdienā darbinieki informēja lietotājus individuāli, rosināja ielūkoties piedāvājumā. 15. maijā Pieaugušo apkalpošanas nodaļas un Bērnu un jauniešu nodaļas vadītāja piedalījās Jūrmalas Pensionāru biedrības organizētajā informatīvajā pasākumā, kurā informēja par bibliotēkas pakalpojumiem, t. sk. par pielāgotās literatūras pakalpojumu.

Vēl Centrālā bibliotēka pārskata gadā aktīvi uzsāka veidot sadarbību ar citām iestādēm, lai to klienti būtu informēti par piedāvājumu, t. sk. lai šo iestāžu personāls aicinātu izmantot pakalpojumu. Attīstīta komunikācija ar SIVA rehabilitācijas centru, kas atrodas ģeogrāfiski netālu no bibliotēkas. Mērķtiecīgas komunikācijas rezultātā ar SIVA rehabilitācijas centra bibliotekāri izveidojusies veiksmīga sadarbība, kā rezultātā SIVA klienti izmanto piedāvājumu. Komunikācija uzsākta arī ar SIVA koledžu un nacionālo rehabilitācijas centru “Vaivari”, izklāstot piedāvājuma iespējas un sūtot jaunāko informāciju, diemžēl interese un atsaucība nav bijusi.

2025. gada 2. ceturksnī JCB filiālbibliotēkas uzsāka piekļuves kontu izveidošanu sistēmā BALSS, lai katra bibliotēka varētu izsniegt BALSS materiālus lasītājiem. 3. ceturksnī uzskates nolūkā katrā filiālbibliotēkā tika izvietots pa vienai pielāgotās literatūras grāmatai, bet 4. ceturksnī filiālbibliotēkas izvēlējās pielāgotās literatūras vienības un to apjomu pēc saviem ieskatiem. Efektīvākai piedāvājuma popularizēšanai tiek veikta pielāgotās literatūras grāmatu rotācija starp bibliotēkām. Trīs filiālbibliotēkās diemžēl nav bijis pielāgotās literatūras pieprasījums un izsniegums, lai gan bibliotekāri ikdienā piedāvājuši lietotājiem izvēlēties lasīt pielāgoto literatūru, bibliotēkās redzamā vietā izvietoti informatīvie materiāli.

Alberta Kronenberga Slokas bibliotēkā, Bulduru bibliotēkā un Imanta Ziedoņa Ķemeru bibliotēkā līdz gada beigām pakalpojums neizraisīja lietotāju interesi, neskatoties uz regulāru personīgu uzrunāšanu un informatīviem materiāliem lietotājiem redzamā vietā. No oktobra tika piedāvātas vairākas grāmatas palielinātā drukā. Tika piedāvātas oriģinālliteratūras un tulkotās literatūras grāmatas, toties interese par šiem izdevumiem bija tikai to aplūkošana uz vietas bibliotēkā. Lasītāji izvairījās ņemt grāmatas palielinātā drukā lasīšanai uz mājām, pamatojot, ka tās ir smagas un neparocīgas, atšķirībā no ierastā grāmatu formāta. Imanta Ziedoņa Ķemeru bibliotēkas diviem tuvumā esošiem sociālo pakalpojumu centriem ir noslēgts līgums ar Latvijas Neredzīgo bibliotēku par pielāgotās literatūras piegādi pēc pieprasījuma, kas samazina potenciālo interesentu skaitu. Līdz ar to pārskata periodā trijās filiālbibliotēkās nav neviena pielāgotās literatūras izsnieguma.

Pakalpojumi atsevišķām lietotāju mērķgrupām, tematiskie pasākumi

JCB lietotāji ir dažādu sabiedrības grupu pārstāvji (strādājošie, bezdarbnieki, seniori, jaunieši, bērni, ģimenes ar bērniem, ārzemnieki), kas izmanto bibliotēkas sniegtos pakalpojumus un pasākumus. JCB regulāri seko līdzi tendencēm un pieprasījumam, lietotāju ieteikumiem, ievieš jaunus pakalpojumus, attīsta esošos, organizē daudzveidīgus un dažādām mērķgrupām piemērotus pasākumus un aktivitātes – kultūrizglītības pasākumus un koncertus, izstāžu atklāšanas, lasīšanas veicināšanas aktivitātes, izglītojošas nodarbības, sadarbības partneru organizētus pasākumus. Pasākumi un aktivitātes tika rīkotas dažādās nedēļas dienās un dažādās dienas stundās, pielāgojoties mērķauditorijas paradumiem un izglītības iestāžu mācību gada plānam, piedāvāja dažādas aktivitātes un radošās darbnīcas gan sestdienās, gan skolēnu brīvdienās visa gada garumā. **Kopumā JCB pārskata gadā notika 95 klātienes pasākumi. Atsevišķi izdalāmas JCB organizētās lasīšanas veicināšanas aktivitātes – pavisam kopā pārskata gadā 190 ar apmeklējuma kopskaitu 3120; 92 % no šīm aktivitātēm bija adresētas bērnu un jauniešu mērķauditorijai. Pārskata gadā notika arī 175 izglītojošas nodarbības, kuras apmeklēja 1724 dalībnieki; 72 % no šīm nodarbībām apmeklēja bērni un jaunieši. Savukārt sadarbības partneru organizēti pasākumi kopā bija 17 ar kopējo apmeklējumu 168. Ja salīdzina ar iepriekšējo pārskata gadu, pasākumu un aktivitāšu kopskaits ir nedaudz samazinājies – pasākumiem par 2 %, lasīšanas veicināšanas aktivitātēm par 21 %. Pasākumu skaita samazinājuma iemesli: 1) samazināts budžets pasākumu un aktivitāšu rīkošanai (JCB 2025. gada pasākumu budžets bija par 3717 EUR jeb 27 % mazāks nekā 2024. gadā); 2) pārskatīta pasākumu un aktivitāšu uzskaites sistēma; 3) lielāka aktivitāte medijpratības un informācijpratības pasākumu jomā;**

4) pārskatīta pasākumu organizēšanas darbība, meklējot balansu optimālam pasākumu skaitam un kvalitātei, piemēram, pasākumu biežumam un samērīgumam starp augsti kvalitatīviem pasākumiem un populāriem pasākumiem.

Centrālajā bibliotēkā īpaša uzmanība tika pievērsta lasīšanas veicināšanas un izglītojošo nodarbību organizēšanai, tās vadot pašu spēkiem. Īpaši aktīvs darbs tika veikts ar jauniešiem, organizējot 99 DnD spēļu vakarus, kas nodrošināja stabilu apmeklētības pieaugumu un veiksmīgus rezultātus (plašāk sk. nodaļā “Darbs ar bērniem un jauniešiem” 44. lpp.). Pamanāms, ka pārskata periodā organizētās aktivitātes nelielām grupām ir pieprasītas un apmeklētas. Lasīšanas veicināšanas nodarbības pieaugušajiem vadīja bibliotekāri, t. sk. jaunumu – kopīgas lasīšanas ciklu “Literārais pikniks”. Salīdzinot ar iepriekšējo pārskata gadu, Centrālajā bibliotēkā ir nedaudz samazinājies organizēto pasākumu skaits, kas saistīti ar ievērojamu personību viesošanu – rakstniekiem, dzejniekiem, vēsturniekiem, literatūrvēsturniekiem, redaktoriem, novadpētniekiem, žurnālistiem, mūziķiem un aktieriem, māksliniekiem, pētniekiem un citu jomu pārstāvjiem, bet regulāri organizētas izglītojošas nodarbības, piemēram, Āzijas kaligrāfijas klubiņš un DnD spēļu vakari, galda spēļu pēcpusdienas, cikls “Literārais pikniks”.

Centrālā bibliotēka pārskata periodā organizējusi 14 izstādes, t. sk. 4 izstādes bērniem un jauniešiem. Izstādēs akcentētas sabiedrībā nozīmīgas tēmas (ilgtspējība, sociālā vienlīdzība, iekļaujoša sabiedrība, tolerance), literatūras nozare un ar Jūrmalu saistīti notikumi. Sadarbībā ar Jūrmalas iestādēm, organizācijām un māksliniekiem organizētas vairākas izstādes, piemēram, krāšņa Jūrmalas Mākslas skolas audzēkņu izstāde “Dubultu kultūras kvartāls rītdien”, fotostudijas “Aspazija” izstāde “Mūzikas skaņās – Maestro Raimonds Pauls. Retrospekcija”, Jūrmalas Mākslinieku biedrības mākslinieku gada izstāde “Vasaras mozaīka”.

Kauguru bibliotēkā lielākā uzmanība tika veltīta pirmsskolas un sākumskolas vecuma mērķauditorijai. Vairākas nodarbības tika pieprasītas un atkārtotas biežāk nekā citas, piemēram, “Eksperimenti ar piecām maņām” un “Pavasara viktorīna” ieguva vislielāko atzinību no bērnu un skolotāju puses. Tas norāda, ka vislielāko atsaucību gūst daži daudzpusīgi un pārdomāti izstrādāti scenāriji, nevis liela to dažādība. Ja 2024. gada bija 7 pasākumi 5.–9. klašu jauniešiem, tad pārskata gadā tikai viens, lielāka uzmanība tika veltīta mazāka skolas vecuma bērniem.

Alberta Kronenberga Slokas bibliotēkā pasākumu skaits un sadalījums pa vecumposmiem saglabājās iepriekšējā gada līmenī. Ja 2024. gadā vairāki pasākumi tika organizēti “Latviešu grāmatai 500” zīmē, tad 2025. gadā lielākā daļa pasākumu bija Slokas 770 gadu zīmē un saistīti ar Slokas vēsturi vai tās pētniecību. Lekcijas un pasākumi ar vēsturniekiem un novadpētniecības entuziastiem guva lielu atsaucību un popularitāti no apmeklētāju puses. Slokas 770 jubilejas pasākums sekmēja regulāru ikmēneša lasīšanas veicināšanas pasākumu organizēšanu ģimenēm ar pirmsskolas un sākumskolas vecuma bērniem.

Imanta Ziedoņa Ķemeru bibliotēkā tika mērķtiecīgāk strādāts ar skolas vecuma bērniem no Jūrmalas Ķemeru pamatskolas, piedāvājot un aicinot klases uz lasīšanas veicināšanas nodarbībām bibliotēkā. Sākumskolas vecuma bērni nāca uz pirmo tikšanos ar bibliotēku, bet pamatskolas vecuma bērni apmeklēja nodarbību “Lasīšanas stratēģijas”. Rezultātā visas Jūrmalas Ķemeru pamatskolas klases vismaz vienu reizi apmeklēja bibliotēku, kā arī atkārtoti nāca uz tikšanos ar autoriem. Pārskata gadā ir samazinājies pasākumu skaits pieaugušajiem. Ja 2024. gadā pieaugušajiem bija sešas tikšanās ar rakstniekiem vai sabiedrībā pazīstamiem cilvēkiem, tad 2025. gadā tāda bija tikai viena. Bērnu auditorijai tikšanos skaits ar rakstniekiem samazinājies uz pusi – no sešām 2024. gadā uz trim 2025. gadā. Aktivitāšu skaits, kas atbilst vietējās kopienas saimnieciskajām interesēm, saglabājies iepriekšējo gadu līmenī. Pavasarī tika rīkots sēklu un stādu apmaiņas pasākums, bet rudenī “burciņsvētki” no dārzā izaudzētiem labumiem. Kā tradīcija turpinās Imantam Ziedonim veltīts pasākumu cikls maijā, Ziedoņa mēneša ietvaros, bet jāatzīst, ka zīmēšanas konkursi negūst atsaucību un tajos nav vairāk par astoņiem dalībniekiem.

Bulduru bibliotēkā darbinieku mainības un ilgstošas prombūtnes dēļ būtiski samazinājās pasākumu skaits, kuros paredzēta tikšanās ar autoriem. Piemēram, 2024. gadā bibliotēkā viesojās deviņi autori, savukārt 2025. gadā vien divi. Lasītveicināšanas pasākumu skaits pirmsskolas un sākumskolas vecuma bērniem saglabājies iepriekšējā gada līmenī. Pozitīvu rezultātu devis

mēģinājums izveidot lasītāju klubu ar literāro pēcpusdienu starpniecību, kas bija pārskata gada jauninājums un arī viena no pārskata perioda prioritātēm.

Tabula “JCB un tās filiālbibliotēku 2025. gada pasākumi”

Struktūrvienība	Klātienas pasākumi ¹		Lasīšanas veicināšanas aktivitātes ²		Izglītojošas nodarbības ³		Sadarbības partneru organizēti pasākumi ⁴	
	Skaits	Apmeklētāju skaits	Skaits	Apmeklētāju skaits	Skaits	Apmeklētāju skaits	Skaits	Apmeklētāju skaits
Centrālā bibliotēka	51	2038	79	1236	162	1412	11	73
Imanta Ziedoņa Ķemeru bibliotēka	8	327	25	512	3	86	3	71
Kauguru bibliotēka	11	205	54	904	3	64	2	16
Alberta Kronenberga Slokas bibliotēka	15	336	10	108	6	135	0	0
Bulduru bibliotēka	10	136	22	360	1	27	1	8
Kopā	95	3042	190	3120	175	1724	17	168

¹ Tikšanās ar sabiedrībā pazīstamiem cilvēkiem, t. sk. grāmatu autoriem, izstāžu atklāšanas, akcija “Muzeju nakts”, aktivitātes pilsētas svētku laikā.

² Nodarbības bērnodārzu un klašu grupām, nodarbības, literatūras lasījumi u. c. aktivitātes, kas veicinājušas interesi par grāmatām, t. sk. tikšanās ar grāmatu autoriem.

³ DnD, Āzijas kaligrāfijas klubiņš, galda spēļu vakari, medijpratības un informācijpratības nodarbības u. tml.

⁴ Citu iestāžu/organizāciju rīkoti pasākumi bibliotēkas telpās, bibliotēka nodrošina vietu.

Ieskats lasīšanas veicināšanas aktivitātēs un citos pasākumos pieaugušajiem

JCB un tās filiālbibliotēkas pārskata periodā organizējušas daudzveidīgus lasīšanas veicināšanas pasākumus pieaugušajiem. Pasākumi rosinājuši interesi par latviešu literatūras klasiku un tendencēm, lasīšanu kā vērtīgu ikdienas procesu, dažādu kultūru izziņāšanu, sekmēju lasīšanas prieku un rosinājuši iepazīt autorus. Aktivitātes kalpojušas arī kā iespēja socializēties un izteikt pārdomas un uzzināt citu dalībnieku domas, raisījušas diskusiju par specifiskiem jautājumiem literatūrā.

Centrālā bibliotēka vasaras sezonā organizēja jaunumu – **kopīgas lasīšanas ciklu “Literārais pikniks”**, kas bija ne tikai norise, bet arī vieta, kur satikties literatūras cienītājiem, laiks, kuru veltīt lasīšanai un sarunām. Vispirms notika lasīšana 15–20 minūtes, pēc tam – sarunas par izlasīto. Labos laika apstākļos aktivitāte notika Dubultu kultūras kvartālā zem klajas debess starp priedēm, lai rosinātu izjust dabas klātbūtni, laiku un telpu. Aktivitātes mērķis bija veicināt lasīšanas prieku un socializēšanos, rosināt sajūst dabisku vidi un apzināties sevi vietā un laikā. Kopumā tika organizētas 10 nodarbības. Noslēdzošajā nodarbībā viesojās rakstniece, kustības #Laikslasīt idejas autore un vēstnese Inga Grenčberga, jo cikls cieši saskan ar kustības #Laikslasīt mērķiem – lasīt prieka veicināšana. Lasīšanas ciklu apmeklēja neliels interesentu skaits.

Bulduru bibliotēkā aizsākās **ikmēneša literārās pēcpusdienas**, kas pārtapa par lasītāju klubu un deva ne tikai gandarījumu tā dalībniekiem, bet arī vienā no tikšanās reizēm – 15. oktobrī – lasītāja Ingrīda Šeške dalījās vēsturiskos aspektos un atziņās no sava maģistra darba “Angļu detektīvžanra metamorfoze”. Izvērtās diskusija par tēmu: kāpēc detektīvromāni ir otrais lasītākais žanrs literatūrā, daloties pārdomās, kas mudina izvēlēties šo žanru – vilkme pēc asām izjūtām vai mistikas, vēlme pēc labā uzvaras pār ļauno, patīkamā doma “manā dzīvē viss tomēr ir labi” vai citi motīvi. Vakara noslēguma atziņa, ka lasīt detektīvus ir veselīgi – tas attīsta loģisko domāšanu un asina prātu. Savukārt 21. maija literārās pēcpusdienas tēma bija ceļojums “Bez mugursomas un čemodāna”. Ceļojums, tā nav tikai pārvietošanās no vienas vietas uz citu. Tā ir arī jaunas pieredzes gūšana, zināšanu paplašināšana un sevis iepazīšana. Šajā pēcpusdienā iespaidus par tuvākām un tālākām pasaules

vietām interesentiem bagātināt palīdzēja īpašais viesis - buru kuģa kapteinis Ansis Dimiters. Tikšanās izvērtās kā spraisgs neklātienas ceļojums Grenlandē, Brazīlijas ritmos un Antarktīdas krastos, smejoties iedvesmu iziet pastaigā tuvākajā apkārtnē un ieraudzīt arī tur savu skaistumu.

Visai ģimenei bija adresētas JCB aktivitātes pavasara un rudens ekskursiju nedēļā:

- **Pavasara ekskursiju nedēļā** Imanta Ziedoņa Ķemeru bibliotēkā norisinājās aktivitāte "Fotoorientēšanās piedzīvojums Ķemeru". Dalībniekiem bija iespēja iepazīties ar kultūrvēsturiskiem objektiem Ķemeru un salīdzināt, kā šie objekti izskatījās toreiz un tagad. Kauguru bibliotēkā notika erudīcijas spēle "Zini, mini, meklē". Centrālajā bibliotēkā interesenti piedalījās fotoorientēšanās spēlē "Iepazīsti bibliotēku", atklājot dažādas vietas ēkā. Orientēšanās uzdevumi tika sagatavoti gan digitālā vidē, gan uz izdrukātām lapām.
- **Rudens ekskursiju nedēļā** Imanta Ziedoņa Ķemeru bibliotēka piedāvāja grāmatu spēli "Pazudušie vārdi", kas ļāva dalībniekiem iejusties bibliotekāra lomā un iepazīt dažādus autorus, viņu darbus un bibliotekāro darbu kopumā. Ar darba lapu un pavadīenu palīdzību dalībnieki atpazīna autorus, meklēja konkrētas grāmatas bibliotēkas plauktos un tajās paslēptos vārdus, kā arī izmantoja datubāzi "Letonika.lv". Savukārt no 20. līdz 24. oktobrim Kauguru bibliotēka piedāvāja piedalīties dažādās spēlēs par bibliotēkas izdevumu veidiem, kā arī pasaku viktorīnā (izmantojot platformas "Genially" un "Wordwall"). Centrālā bibliotēka no 20. līdz 25. oktobrim organizēja foto orientēšanās spēli "Rudens lapas" ar iespēju iepazīt bibliotēku un trenēt vērību, risināt uzdevumus.

27. februārī Alberta Kronenberga Slokas bibliotēkā notika "**Zaļā pēcpusdiena**" sadarbībā ar Dabas aizsardzības pārvaldi, kuras speciālisti informēja par paveikto Ķemeru Nacionālajā parkā un plānotajām aktualitātēm. Savukārt 4. novembrī "Zaļā pēcpusdiena" norisinājās Imanta Ziedoņa Ķemeru bibliotēkā, kur iedzīvotāji uzdeva jautājumus par Vēršupītes sakopšanu un nelikumīgi nozāģētiem kokiem apkaimē. Ķemeru Nacionālā parka pārstāves prezentācijā iepazīstināja ar topošā dabas centra izveidi pie Lielās Ķemeru tīreļa laipas.

11. aprīlī ierastā tradīcijā Imanta Ziedoņa Ķemeru bibliotēkā norisinājās Stādu parāde. Pasākumā Dabas aizsardzības pārvaldes dabas izglītības speciālistes Agnese Čamane un Linda Liepiņa sniedza ieskatu par invazīvām sugām, piedāvājot aktivitātes, lai nostiprinātu zināšanas. Stādu parādē notika tradicionālā stādu, sēklu apmaiņa un dalīšanās ar dārza padomiem.

3. oktobrī Imanta Ziedoņa Ķemeru bibliotēkā notika "burciņsvētki" jeb iedzīvotāju konservējumu degustēšanas pasākums. Apmeklētāji dalījās ar konservēšanas gudrībām un interesantām receptēm, kā arī padomiem augu un dārzena audzēšanā.

13. decembrī Imanta Ziedoņa Ķemeru bibliotēkā norisinājās ķemernieku gatavotu labumu izstāde – tirdziņš. Sadarbībā ar Ķemeru kopienu un Dabas aizsardzības pārvaldi, notika ne tikai tirgošanās, bet arī Jūrmalas vēsturisko dzelzceļa staciju pužļu dueļi un spēles no Ķemeru Nacionālā parka dabas centra par dzīvniekiem un putniem.

Veiksmīgākie lasīšanas veicināšanas un kultūrizglītības pasākumi

Pārskata gadā JCB īstenoja daudzveidīgas un veiksmīgas lasīšanas veicināšanas aktivitātes un pasākumus, lai piesaistītu dažādas mērķauditorijas un stiprinātu interesi par grāmatām un lasīšanu. Darbinieki organizēja dažāda formāta un satura pasākumus, piedāvājot tikšanās gan ar jaunajiem autoriem, kuri prezentēja savas pirmās grāmatas, gan ar pieredzējušiem rakstniekiem. Literāro viesu vidū bija arī Latvijā pazīstami dažādu jomu profesionāļi, kuru darbībā grāmatai un rakstniecībai ir nozīmīga vieta.

27. februārī Centrālajā bibliotēkā notika **personīgās izaugsmes lekcija "Neiespringšanas māksla"**, lektors – teologs, kristīgās meditācijas un apzinātības skolotājs, grāmatu autors **Indulis Paičs**. 20 gadus I. Paičs bijis Lutera draudzes mācītājs, vēlāk kopā ar domubiedriem nodibinājis noētisko biedrību "Elizeja" un šobrīd ir Integrālās izglītības institūta pasniedzējs. I. Paiča grāmatās un lekcijās cilvēki meklē mierinājumu, padomu un spēku, kā dzīvot sarežģītās dzīves situācijās.

Klausoties I. Paiča lekcijas un lasot grāmatas, rodas tā brīnišķā sajūta, ka ejam kopā, meklējam atbildes un atrodam tās. Pasākumu apmeklēja 99 interesenti.

5. martā Centrālajā bibliotēkā notika **vēsturnieka Aināra Radovica grāmatas “Dubultu vēsture” 2. daļas atvēršanas svētki** – zīmīgs notikums Jūrmalas kultūrvēsturiskā mantojuma izpētes jomā. Klajā nākušais apjomīgais izdevums turpina 2018. gadā izdotā “Dubultu vēstures” sējuma tematiku – piedāvā unikālu ieskatu Jūrmalas apkaimes vēsturē, apkopojot vietējo iedzīvotāju atmiņas un līdz šim nepublicētus fotoattēlus no privātajiem ģimenes albumiem. Grāmatā iekļautas Rīgas Jūrmalas personību biogrāfijas, Pirmajā pasaules karā nopostīto ēku un dārzu apraksti. Autors ir izpētījis Stučkas laika revolucionārā tribunāla darbību un publicējis vairākus vēsturiskus Dubultu plānus, kas atrasti arhīvos. Izdevumā publicēti arhīvā un muzejā atrasti 65 līdz šim neredzēti Dubultu ēku projekti, tostarp Dubultu kūrmājas, parka un Marienbādes ūdensdziedniecības iestādes projekti, kā arī rūpniecības uzņēmumu – Berlina un Šalīta kokzāģētavas, zivju kūpinātavas un Dubultu lopkautuves – projekti un īsa vēsture. Grāmata sniedz ieskatu Dubultu ebreju privātskolas vēsturē un Vecdubultu komūnas īpašumu vēsturē, kā arī paver jaunas ainas Dubultu mākslā, tostarp Vilhelma Timma, Vilhelma Purvīša un Voldemāra Caunes devumā. Izdevumu bagātina daudzi seni fotoattēli un abos sējumos minēto personu rādītājs. Pasākumu apmeklēja 103 interesenti.

12. martā Kauguru bibliotēkā notika tikšanās ar **rakstnieci Janu Egli**, kuras darbi pazīstami ar trāpīgu cilvēku raksturojumu un dzīves patiesību atainojumu. Rakstniece dalījās ar iespaidiem par rakstīšanas procesu, stāstīja par saviem dzejoļu krājumiem “Dzirdēt noklusēto”, “Ledus debesis”, pirmo stāstu krājumu “Gaismā”, par ko autore ir saņēmusi Latvijas literatūras gada balvu.

21. martā Imanta Ziedoņa Ķemeru bibliotēkā notika **Ilzes Paparinskas mākslas darbu izstādes “Akvareļi no Ķemeru ūdenstornā” atklāšana**. Māksliniece dalījās ar darbu tapšanas aizkulisēm, stāstiem no Ķemeru ūdenstornā un gleznošanas paradumiem. Mirkli īpašu padarīja I. Paparinskas skolotājas klātbūtne, norādot uz mākslinieces talantu un gleznošanas spējām.

9. aprīlī Kauguru bibliotēkā notika tikšanās ar **rakstnieci un dzejnieci Ziedīti Kalnu**. Rakstniece dalījās pieredzē par savu dzīves ceļu un rakstīšanu, apvienojot radošo darbu ar četru bērnu audzināšanu, darbu un studijām. 40 radošajos gados ir izdotas vairākas grāmatas lieliem un maziem – dzeja, īsproza, garstāsti, romāni, pasakas un epifānijas.

15. aprīlī Centrālajā bibliotēkā viesojās **grāmatas “Valentīna Freimane. Antigones likums” prezentācija līdzautore Jolanta Treile un grāmatas producete, fotogrāfe Agnese Zeltiņa**. Literatūrkritiķe, redaktore J. Treile pastāstīja par astoņu gadu gaitā ieguldīto darbu grāmatas tapšanā, par ievērojamās kino un teātra kritiķes V. Freimanes dzīvi un piedzīvotajiem notikumiem, aizraujošo darbu, ar ko iedvesmojusi turpmākos kultūras ļaudis. Grāmatas projekta vadītāja, talantīgā fotogrāfe A. Zeltiņa izklāstīja, cik interesanti izvērtušās grāmatā iekļauto fotogrāfiju medības un ar satriecošu stāstījumu dalījās, kā var radoši veidot vizuālo grāmatas saturu.

29. maijā Kauguru bibliotēkā notika tikšanās ar **rakstnieku, scenāristu un tulkotāju Arvi Kolmani**. Sarunas raisījās par divām grāmatām “Annas stāsti” un “Taksista stāsti”. Lasītājiem bija iespēja uzdot jautājumus, uzzināt vairāk par literatūras tapšanas aizkulisēm.

18. jūnijā Centrālajā bibliotēkā svinīgā gaisotnē tika atklāta Imanta Ozoliņa 95. dzimšanas dienai veltīta piemiņas **izstāde “Imants Ozoliņš. “Ex libri”**”. Izstādi sagatavojusi Jūrmalas Mākslinieku biedrības dalībniece, māksliniece Ina Inta Liniņa-Ozoliņa, kas dalījās stāstos par izstādes tapšanu un ievērojamo grafiķi. Pasākumu ieskandināja latviešu tradīciju kopa “Skance”. Izstādē bija iekļauti teju 300 jūrmalnieku vai ar Jūrmalu saistītu mākslinieku, fotogrāfu, kultūras ļaužu, ārstu un citu profesiju pārstāvju ekslibri.

17. jūlijā Kauguru bibliotēkā notika **izstādes “Jūras brīze” atklāšana**, kurā apvienojās trīs talantīgi Jūrmalas Mākslinieku biedrības dalībnieki: Antons Vaivods, Aija Bernharde un Iveta Meiere. Akvareļa un eļļas gleznās jūra atklājas visā savā krāšņumā – no mierpilniem rītiem līdz vētraiņiem vakariem.

27. augustā Centrālā bibliotēkā notika tikšanās ar prestižās “Viareggio” balvas par dokumentālo literatūru ieguvušās **grāmatas “Skaistais apjukums. Fellīni un Viskonti gads” redaktori Janu Bērziņu, tulkotāju Līvu Trekteri un itāļu valodas konsultantu Džulio Lo Bello (Giulio Lo Bello)**. Grāmatas autors ir itāļu rakstnieks, kino pētnieks un godalgots filmu scenārists Frančesko Pikolo

(*Francesco Piccolo*), kurš grāmatu veltījis diviem itāļu kino grandiem – Federiko Fellīni (*Federico Fellini*) un Lukīno Viskonti (*Luchino Visconti di Modrone*), režisoru veidotajām leģendārajām filmām “8 ½” un “Gepards”. Grāmatā izskaidrota kino jomas nozīme un ietekme Itālijas kultūrā, politikā un ideoloģijā. Grāmatā autors stāsta par sarežģīto 1963. gadu Itālijas un pasaules kino vēsturē, aizvedot lasītājus uz abu filmu tapšanas aizkulisēm, radošo komandu izaicinājumiem, atklājot abu kinorežisoru ģenialitāti. Autors lieliski izceļ abu personību atšķirīgos pasaules uzskatus un dzīves sajūtas.

9. septembrī norisinājās **Dzejas pastaiga ar Ivaru Šteinbergu un Gundaru Godiņu**. Pastaigas ceļš sākās Centrālajā bibliotēkā un veda cauri [Raina sētai](#) un Raina priedēm līdz pat jūrai un skulptūrai “Aspazija kāpās”. Katrā pieturvietā dzejnieku lasījumi mijās ar dabas ritmu un radīja īpašu klātbūtnes sajūtu. Noslēgumā [Aspazijas mājas](#) dārzā pastaigas dalībnieki piedzīvoja īstus dzejas svētkus – dziedājošo dzejnieču Austras Litaunieces un Annas Vīksnas priekšnesumu, kas piešķir jaunu skanējumu un sajūtu dimensiju. JCB projektu un sabiedrisko attiecību vadītājai Baibai Zvaigznei par organizēto norisi piešķirts Jūrmalas valstspilsētas pašvaldības apbalvojums “Gada balva kultūrā 2025” nominācijā “Par spilgtāko kultūras notikumu Jūrmalas apkaimēs”.

30. septembrī Centrālajā bibliotēkā notika literāri muzikāla tikšanās ar **dziedātāju Mārtiņu Kanteru**. Tas bija īpašs un sirsnīgs Dzejas dienām veltīts vakars, kurā dziedātājs M. Kanteris dalījās savā jaunākajā radošajā ceļojumā – debijas dzejoļu grāmatā “Cīlvēcība”. Autors pasākumā dalījās sirsnīgos stāstos par grāmatas tapšanas aizkulisēm, nejausiem un reizē zīmīgiem pavērsieniem, lasīja dzejoļus no jaunā krājuma, atklājot dziļi piesātinātu sajūtu noskaņu. Lasījumu papildināja melodisks akustiskais koncerts, izpildot savas skaistākās dziesmas. Pasākumu apmeklēja 100 interesentu.

7. oktobrī Centrālajā bibliotēkā notika tikšanās ar **romāna “Vienmēr. Reizēm. Nekad” autori, režisori Virdžīniju Lejiņu**. Jūrmalniece, grāmatas autore dalījās stāstā par sabiedrībā populārās grāmatas dziļo vēstījumu un uzdrīkstēšanos runāt par eksistencināliem un sabiedrībai, indivīdam nozīmīgiem jautājumiem caur daiļdarba prizmu. Romānā izcelta dabas burvība un skaistums, kas rimti noraugās uz notiekošajiem procesiem, dod ļaudīm miera un piepildījuma sajūtu.

8. oktobrī Kauguru bibliotēkā notika tikšanās ar grāmatas “Izaudzēt laimi: zinātnē pamatots laimes treniņš” autori **Lailu Jembergu**. Autore dalījās pieredzē, kas viņai palīdzējusi nonākt pie atziņas, ka ikviens var dzīvot tādu dzīvi, kādu pats vēlas – galvenais, vajag sev noticeēt un īstenot savus sapņus. Pasākuma laikā apmeklētājiem bija iespēja pašiem izmēģināt konkrētus paņēmienus, kas var palīdzēt atbrīvoties no stresa.

10. oktobrī Kauguru bibliotēkā notika Jūrmalas Mākslinieku biedrības biedru **Maijas Bērziņas un Birutas Jansones gleznu izstādes “Pie dažādām jūrām” atklāšana**. Izstādes centrā ir divas spilgtas, pieredzējušas un personības ziņā ļoti atšķirīgas gleznotājas, kuras vieno viena būtiska iezīme – patiesa mīlestība pret dzīvi, dabu un cilvēku.

22. oktobrī Centrālajā bibliotēkā viesojās **rakstniece Inga Žolude un literatūrvēsturnieks Viesturs Vecgrāvis**, daloties stāstos par latviešu rakstnieku un dzejnieku Jāni Poruku. I. Žolude ir sarakstījusi romānu “Vendenes ūdenspuķe”, V. Vecgrāvis – monogrāfiju “Pie augstā loga”, pārstāvot izdevniecības “Dienas Grāmata” grāmatu sēriju “Es esmu..”. Jāņa Poruka daiļrade rosina saskatīt garīgās, dvēseliskās pasaules skaistumu un cīņu starp ideālu un ikdienišķumu.

7. novembrī Imanta Ziedoņa Ķemeru bibliotēkā notika **mākslinieces Annas Zandbergas-Šenkes gleznu izstādes “Ķemeri” atklāšana**. Pasākumā pulcējās mākslas cienītāji un vietējie iedzīvotāji, lai tiktos ar mākslinieci un iepazītu viņas darbus. Izstādes gleznas tapušas Ķemeru, vietā, kas māksliniecei kļuvusi par iedvesmas avotu un jaunajām mājām. Viņa glezno eļļas gleznas, ikonas un ex-librus, kā arī raksta dzeju – viens no darbiem papildināts ar viņas pašu dzejoli.

25. novembrī Centrālajā bibliotēkā notika tikšanās ar **rakstnieku Andri Zeibotu un literatūrzinātnieku Jāni Zālīti**, lai dalītos stāstos par dzejnieku Jāni Ziemeļnieku. Abi viesi ir sarakstījuši darbus par šo latviešu literatūras klasiķi – A. Zeibots romānu “Krauklis”, J. Zālītis monogrāfiju “Kam puķe zied...”. J. Ziemeļnieka aktīvākais radošais posms iezīmējas 1920. gados, daiļradē raksturīgs romantisms, ilgas pēc mīlestības, pārdzīvojuma sāpes.

10. decembrī Imanta Ziedoņa Ķemeru bibliotēkā tika organizēts **grāmatu apskats**, atzīmējot Eiropas Autoru dienu. Dienas aprūpes centra “Ķemeri” klienti viesojās bibliotēkā, lai iepazītos ar kādu no Eiropas autoru darbiem, kuri pieejami bibliotēkas krājumā.

10. decembrī Centrālajā bibliotēkā notika jūrmalnieces, **publicistes Elitas Veidmanes jaunākās grāmatas “Pērļu zvejnieki. Raimonds Pauls un Jānis Peters” atvēršanas svētki**. Grāmata ir stāsts par ieguldījumu Latvijas kultūrā, domāšanā un sabiedrībā. Divas pārles – komponists Raimonds Pauls un dzejnieks Jānis Peters –, par ko E. Veidmane stāsta grāmatā, ir Latvijas kultūras dižgari, caur kuru atmiņām un dzīves ainām atspoguļoti mūsu kultūras dzīves notikumi un strāvājumi. E. Veidmane ir viena no spilgtākajām un neatlaidīgākajām Latvijas sabiedriskās domas veidotājām un procesu atspoguļotājām. Viņas darbi ir kā laikmeta impulss, kas rosina domāt, neļauj ieslīgt pašapmierinātībā un aicina saskatīt būtisko. Autore raksta tieši un neliekuļojot – tā ir drosme, kas iedvesmo. E. Veidmanei 2024. gadā piešķirts Jūrmalas pašvaldības augstākais apbalvojums Goda zīme un tituls “Goda jūrmalnieks”, 2000. gadā viņa saņēmusi augstāko Latvijas valsts apbalvojumu – IV šķiras Triju Zvaigžņu ordeni.

12. decembrī Centrālajā bibliotēkā notika **radio režisores Nunnas M.P. jaunākās grāmatas “11:11. Sarunas ar erceņģeli Efiriēlu par Visuma BŪT-ību. Informācija no Pirmavota” atvēršanas svētki**. Grāmata rosina domāt par iekšējo spēku un zīmēm, ko ikdienas steigā mēdzam nepamānīt. Autores pierakstītās sarunas ar erceņģeli Efiriēlu ir intīmas un reizē universālas – tās uzrunā ikvienu, kurš meklē dziļāku jēgu pieredzētajā, rosina ieklausīties sevī, veidot iekšēju dialogu un skatīties uz dzīves notikumiem ar sirdi. Pasākumā ar sirsnīgiem, muzikāliem sveicieniem piedalījās Adrija Silva Kukuvasa un Adrians Kukuvas. Ar lasījumiem dalījās Zane Burnicka un Normunds Bērzs, Linda Rutule un Toms Auniņš.

22. decembrī Centrālajā bibliotēkā īpašā gaisotnē notika **literāri muzikāls pasākums**, kurā izcilais Jūrmalas teātra **aktieris Ģirts Alsters** lasīja ar Jūrmalu cieši saistītās latviešu rakstnieces, dzejnieces Dzidras Rinkules-Zemzares dzeju no grāmatām “Zvirgzdi” un “Karnevālu laiks”, ļaujot raisīties pārdomām par dzīves izvēlēm, satiecību un cilvēcību un reizē pieminot dzejnieces 105. dzimšanas dienu. **Čellists Jānis Rinkulis** sniedza izjustu un sirsnīgu muzikālo priekšnesumu, kas saskanīgi savijās ar dzejas lasījumu. Pasākumu papildīja leģendārā vācu komponista, ērģelnieka Johana Sebastiana Baha, starptautiski atzītās latviešu komponistes un mūzikas pedagoģes Maijas Einfeldes un ievērojamā franču čellista, komponista Pola Torteljē skaņdarbi.

“Latviešu grāmatai 500” aktivitātes

JCB un tās filiālbibliotēkas pārskata periodā kopā ar citām Latvijas bibliotēkām kopīgi atzīmēja pirmās izdotās grāmatas latviešu valodā piecsimtgadī. Bibliotēkas aktīvi piedāvāja dažāda veida norises “Latviešu grāmatai 500” kulminācijas gadā, iesaistījās akcijās un aicināja lietotājus mijiedarboties. Sadarbībā ar LNB tika organizēti kvalitatīvi kultūrizglītības pasākumi pieaugušajiem, t. sk. tika nodrošināta kulminācijas pasākuma tiešraide, sagatavota interaktīva izstāde un izvietotas aizraujošas tematiskās plauktu izlases.

JCB piedalījās akcijā “Mans grāmatplaukts” – nofotografējās īpaši gatavotā, ar latviešu autoru literatūru izceltā fotostūrītī ar bibliotēkas moto “Atver grāmatu, atver prātu!”, kā arī uzdāvināja Tautas grāmatu plauktam izdevumu “Pastaiga pa skaisto Jūrmalu”.

20. maijā LU Humanitāro zinātņu fakultātes Vēstures un arheoloģijas nodaļas pētnieks un LNB vadošais pētnieks Mārtiņš Mintauris JCB lasīja lekciju “Grāmata un sabiedrība: no mantojuma līdz mūsdienām” pasākumā “Grāmatas spēks: latviešu grāmatniecības vēsturei piecsimt gadu”. Lektors dalījās zināšanās par grāmatniecības vēstures gaitu, izceļot notikumus, kas ietekmējuši sabiedrības attīstību un nacionālās pašapziņas veidošanos, daloties stāstā arī par literatūras un kultūras vēsturnieku Andreju Johansonu (1922–1983), kurš pētījis latviešu grāmatniecības vēsturi un ir arī viens no pirmajiem latviešu autoriem, kas rakstījis par Jūrmalas vēsturi. Lekcija rosināja apjaust grāmatu nezūdošo spēku kultūras attīstības kontekstā un aizdomāties, kā šķietami nelieli lēmumi spēj

ietekmēt sabiedrības ikdienas paradumus, tautas garu un nacionālo pašapziņu. Vairāk informācijas: [Jūrmalas Centrālajā bibliotēkā notika tikšanās ar pētnieku Mārtiņu Mintauru - Biblioteka.lv](#).

8. novembrī (zīmīgā datumā, kad aprit tieši 500 gadu, kopš Lībekas domkapitula dekāna veiktās atzīmes protokolā par atņemto mucu ar grāmatām vienkāršajā livoniešu (latviešu un igauņu) valodā) JCB viesojās tulkotāja, redaktore Silvija Brice un programmas “Latviešu grāmatai 500” pārstāve Aiva Rozenberga, lai atzīmētu 500 gadus, kopš iespiesta pirmā grāmata latviešu valodā. Pasākumā grāmata tika uzlūkota kā nacionālās identitātes simbols, sarunas rosināja aizdomāties par valodas un rakstības mainību dažādos laika periodos. A. Rozenberga uzsvēra lasīšanas nozīmi kā vienu no nacionālās drošības pamatiem, ieskicējot Rīgas manifesta ideju. S. Brice dalījās pieredzē par grāmatu tulkošanu okupācijas gados un grāmatu izdošanas izmaiņām Latvijā kopš neatkarības atjaunošanas, rosināja aizdomāties par tulkotāja lomu valodas attīstībā un jaunradē.

8. novembrī JCB un tās filiālbibliotēkas visas dienas garumā tika nodrošināta latviešu grāmatas svinību kulminācijas pasākuma “Cauri tumsai ar grāmatu” tiešraide. Centrālā bibliotēka, iekārtojot zāli diskotēkas noskaņās, nodrošināja svētku tiešraides noslēdzošo daļu – grāmatu reivu ar tekstgrupu “Orbīta”.

20. novembrī Bulduru bibliotēkā rīkota literārā pēcpusdiena “Literatūras dziedinošais spēks”, kurā rakstniece un dzejniece, Liepājas grāmatu kluba “Grāmatēži” vadītāja Linda Skranda rosināja sarunas par literatūras nozīmi cilvēka emocionālās inteliģences un sociālo prasmju attīstībā. Klātesošajiem bija iespēja izmēģināt radošās rakstīšanas uzdevumus.

Centrālās bibliotēkas Pieaugušo apkalpošanas nodaļa aprīlī sagatavoja papildināmu stāstu izstādi “Kopā atzīmējam Latviešu grāmatai 500”, kas kalpoja kā atvērta platforma kopīgas domas piefiksēšanai. Izstāde tapusi, iedvesmojoties no Latvijas pasta izdotās pastmarkas “Latviešu grāmatai 500”. Bibliotēka līdz 31. decembrim aicināja brīvi izteikt savas domas, sajūtas vai dalīties ar citātiem, kas uzrunājuši kādā no izlasītajām grāmatām. Izstāde kalpoja kā neparasts, kluss lasītāju klubiņš, kuram nav noteikta pulcēšanās laika vai ierobežojumu – katrs tajā varēja iesaistīties pēc savas vēlmes un izjūtām. Lai sniegtu ierosinājumu domu apmaiņai, izstādē bija iekļauti pieci uzvedinoši jautājumi. Pārskata gadā izstāde tika papildināta ar 16 pastkartēm. Vairāk informācijas: [Jūrmalas Centrālās bibliotēkas izstāde “Kopā atzīmējam Latviešu grāmatai 500”](#). Nākošajā pārskata gadā plānots izveidot publicitātes materiālu sociālajiem tīkliem par izstādē ieteiktajām grāmatām.

Pārskata gadā Centrālās bibliotēkas Pieaugušo apkalpošanas nodaļa izvietojusi divas tematiskās krājuma izlases, kas izvietotas netālu no ieejas aiz apkalpošanas letes bibliotēkas pirmajā stāvā: visa gada garumā “Latviešu grāmatai 500”, kurā iekļautas grāmatas par grāmatniecības vēsturi; no novembra līdz gada nogalei “Lasītākās grāmatas kopš 2010. gada Jūrmalas Centrālajā bibliotēkā”, kurā iekļautas trīs pieprasītākās daiļliteratūras grāmatas katra gada griezumā.

Uzziņu un informācijas darbs

Pārskata periodā lietotāji pieprasīja dažāda veida uzziņas – tematiskas, faktogrāfiskas, adresālas un precizējošas. Tās galvenokārt tika sniegtas klātienē, retāk pa tālruni, e-pastā vai “WhatsApp”. Visbiežāk jautājumi bija par jaunāko grāmatu pieejamību, konkrētu izdevumu turpinājumiem un autoriem, kā arī ieteikumiem lasīšanai. Tāpat bija interese par pedagoģijas un veselības nozares izdevumiem, mākslu, gadskārtu paražām un tradīcijām, atsevišķiem arhitektiem un Vīnes arhitektūras celtnēm un to interjeru, kā arī par Jūrmalas Kultūrtelpas un vides dizaina centra atrašanās vietu un biļešu iegādi uz Jūrmalas teātra izrādēm. Saņemti arī praktiski jautājumi par deklarēšanos īpašumos un čeku iesniegšanu VID. Neparastākas uzziņas saistītas ar lielo lidmašīnu būvēšanu, to vēsturi un modeļiem, kā arī kvasa pagatavošanu.

Centrālajā bibliotēkā ir iekārtots Eiropas Savienības informācijas punkts, kur pieejamas informācijas vienības (grāmatas, brošūras, bukleti un faktu lapas), kā arī puzzles un spēles par Eiropas Savienību un demokrātijas jautājumiem. ESIP ir izvietots atsevišķā zonā – Jauniešu telpā bibliotēkas 2. stāvā. Bibliotēka pārskata gadā organizējusi vairākas aktivitātes jauniešiem Eiropas dienas ietvaros (plašāk sk. nodaļā “Darbs ar bērniem un jauniešiem”).

Bibliotēkas izglītojošā darbība, t. sk. medijpratība

JCB neīsteno licencētās izglītības programmas, bet regulāri sniedz konsultācijas datoru, e-paraksta izmantošanas jautājumos, par valsts pārvaldes pakalpojumu portāla lietošanu, bibliotēkas elektroniskā kataloga lietošanu, datubāzu lietošanu (“Britannica”, “Letonika.lv”, “3td.lv”, “Periodika.lv” u. c.).

Reizi mēnesī organizētas Āzijas kaligrāfijas nodarbības, kurās dalībnieki iepazīna kaligrāfijas tradīcijas un apguva praktiskas iemaņas. Āzijas kaligrāfijas klubiņš ir vieta, kur var iepazīties ar Āzijas kultūru caur kaligrāfiju. Mācoties rakstīt hieroglifus, klubiņa dalībnieki iepazīstas ar maz zināmiem Āzijas kultūras elementiem. Katrā nodarbībā dalībnieki ne tikai mācās, bet arī paši veido radošu mākslas darbu – kaligrāfiju ar hieroglifu vai tušas gleznu. Nodarbības vadīja Centrālās bibliotēkas Pieaugušo apkalpošanas nodaļas vecākais bibliotekārs Igors Korotinskis. Lai gan nodarbību mērķauditorija bija jaunieši, biežāk tās apmeklēja pieaugušie. Pārskata periodā notika 11 kaligrāfijas nodarbības.

Sadarbībā ar nodibinājumu “Fonds – Jūrmala cilvēkam” un lektori Inesi Urpenu, pensijas vecumu sasniegušajiem Jūrmalā deklarētajiem senioriem tika piedāvātas e-prasmju nodarbības, lai apgūtu ikdienā noderīgas moderno tehnoloģiju iespējas. Nodarbības notika vienu reizi nedēļā trīs mēnešu garumā. Apmācības koordinēja Jūrmalas Labklājības pārvalde. No septembra līdz decembrim Kauguru bibliotēkas telpās notika 18 nodarbības, Bulduru bibliotēkā 8 nodarbības. Apgūtās tēmas: saziņa ar iestādēm pakalpojumu saņemšanai un norēķinu veikšana internetā, drošs darbs un iepirkšanās internetā, medijpratība un mediju lietošanas principi – ziņu portāli, televīzija un radio internetā, dažādu tiešsaistes platformu lietošanas iespējas. Dalībnieku skaits netika fiksēts, jo bibliotēka tikai nodrošināja telpas, stacionāros un portatīvos datorus.

No 24. līdz 28. martam Digitālās nedēļas ietvaros visās JCB struktūrvienībās ar iepriekšēju pieteikšanos apmeklētājiem bija iespēja individuāli saņemt konsultācijas par e-rīkiem un lietotnēm. Tika apgūts, kā VID EDS ievadīt attaisnotos izdevumus, iesniegt gada ieņēmumu deklarāciju, kā izmantot “Vivi” lietotni, e-parakstu un citas digitālās iespējas. Tika sniegtas arī pamatzināšanas programmas “Canva” izmantošanā.

27. martā Centrālajā bibliotēkā notika lekcija pieaugušo auditorijai **“Personas identitātes un naudas zādzība internetā”**, kuru vadīja Jūrmalas valstspilsētas administrācijas IKT pārvaldes vadītājs Mārtiņš Rikšis. Lektors rosināja aizdomāties, cik kreatīvi darbojas krāpnieki un demonstrēja konkrētus piemērus, kādos veidos tiek izkrāpta nauda. Vairāk sk. [Personas identitātes un naudas zādzība internetā – Latvijas Digitālo prasmju partnerība](#).

28. oktobrī Centrālā bibliotēka organizēja Drošāka interneta centra lekciju **“Kā neiekāpt digitālajā slazdā”**, kurā vērtīgus padomus un interesantus mākslīgā intelekta radītus viltojumus demonstrēja Drošāka interneta centra lektore, kibernetikas entuziaste Jana Orlova. Lektore atraktīvā veidā klātesošajiem pastāstīja, kā atpazīt krāpnieku izlikto ēsmu, kā rīkoties, lai pārliecinātos par aizdomām. Tika runāts arī par riskiem, kas var notikt, ja persona pārāk vieglprātīgi izturas pret saviem privātajiem datiem un nelieto pietiekami drošas paroles. Lekcija tika rīkota Pasaules medijpratības un informācijpratības ietvaros.

Tabula “Medijpratības norises”

Norises – pasākumi/mācības	Norišu skaits	Apmeklējums
Medijpratības jautājumiem veltīti pasākumi pieaugušajiem	5	60
Medijpratības jautājumiem veltīti pasākumi bērniem un jauniešiem līdz 18 g.	6	111
Medijpratības mācības bērniem un jauniešiem līdz 18 g.	4	64
Medijpratības mācības pieaugušajiem	26	158

Tiešsaistes katalogs kā pakalpojums

Jūrmalas valstspilsētas bibliotēku kopkatalogs nodrošina lietotājiem iespēju tiešsaistē meklēt Jūrmalas bibliotēku krājumos esošos iespieddarbus un citus informācijas nesējus. Lietotājiem tiek piedāvāta vienkārša un saprotama meklēšanas vide, kā arī iespēja atlasīt rezultātus pēc dažādiem kritērijiem. Pārskata periodā sagatavotā kopkataloga pamācība palīdz lietotājiem apgūt darba pamatprincipus, izprast meklēšanas iespējas un efektīvi izmantot piedāvāto funkcionalitāti. Pakalpojumu nodrošināšanu reizēm traucēja interneta tīkla darbības traucējumi, BIS ALISE darbības traucējumi, kā arī elektroapgādes pārtraukumi. Pakalpojumu nodrošināšanai tika rasti dažādi risinājumi – grāmatu saņemšanas/izsniegšanas fiksēšana “Excel” tabulā, dalīšanās ar mobilajiem datiem no mobilās ierīces stacionāro datoru darbības nodrošināšanai.

Pārskata periodā turpināts darbs pie BIS ALISE datu kvalitātes uzlabošanas. Jūrmalas valstspilsētas bibliotēku kopkatalogs apvieno JCB, tās filiālbibliotēkas un izglītības iestāžu bibliotēkas, un līdz šim Cirkulācijas modelī katra bibliotēka lasītāju datubāzi veidoja pēc saviem ieskatiem, kā rezultātā tika konstatēti nekorekti datu apjoms. Daļai lietotāju nebija pievienota informācija par apmeklējumu, kā arī netika sistemātiski sekots līdzi datu aktualizācijai (lietotāju kategorijām, izglītības iestādei u. c.). Tika veiktas vairumizmaiņas lietotāju datos, saglabājot šādas kategorijas: lasītājs, skolotājs, skolēns, atpūtnieks, kā arī ieviesta jauna kategorija – anonīms.

Lai uzlabotu komunikāciju ar lietotājiem, BIS ALISE sistēmā tika izveidoti šabloni, kuros iespējams atzīmēt lietotāja piekrišanu vai atteikumu informācijas saņemšanai u. c. informācijai. Izveidoti šabloni: “Saņemt informāciju par bibliotēkas jaunumiem”, “WhatsApp grupa”, “Digitālā lasītāja karte”. Pārskata gadā tika uzsākta informācijas izsūtīšana par aktuālajiem bibliotēkas pasākumiem BIS ALISE sistēmā.

Pārskata gadā risināta arī praktiska problēma krājuma aprītē. Bibliotēkās bieži veidojas situācijas, kad lasītājs vēlas nodot izdevumu citā, sev tuvākā bibliotēkā, lai gan tas pieder citas bibliotēkas krājumam. Līdz brīdim, kad izdevums tiek nogādāts piederības bibliotēkā, BIS ALISE sistēmā eksemplārs atradās pozīcijā “Plauktā”, kas neatspoguļoja reālo tā atrašanās vietu un radīja neskaidrības gan lietotājiem, gan bibliotekāriem. Lai šo situāciju novērstu, izveidota jauna eksemplāra atrašanās vietas pozīcija – “Ceļā”, tādējādi nodrošinot pārskatāmu un saprotamu informācijas apriti.

Papildus turpināts aktīvs darbs pie agrāk izdoto grāmatu vāku skenēšanas un anotāciju pievienošanas BIS ALISE katalogā, uzlabojot kataloga vizuālo kvalitāti un lietojamību.

Iekšzemes un starptautiskais SBA

Pārskata gadā bibliotēka turpināja izmantot iekšējā SBA pakalpojumus. Lai gan šim pakalpojumam netiek nodrošināts pašvaldības transports un izdevumu pārvadāšanu darba pienākumu ietvaros vai brīvprātīgi veic bibliotēkas darbinieki, izmantojot savu autotransportu, pakalpojums nodrošina operatīvu un kvalitatīvu lietotāju pieprasījumu izpildi. Izdevumi parasti tiek piegādāti 2–5 darba dienu laikā. SBA pakalpojums ir pieejams ikvienam reģistrētam bibliotēkas lietotājam, un pārskata periodā tas bija labi attīstīts starp JCB struktūrvienībām. Saņemtie dokumenti tika izmantoti ne tikai individuālo lietotāju vajadzībām, bet arī literatūras izstāžu papildināšanai, kā arī literāro un tematisko pasākumu organizēšanai. Mērķtiecīga darba rezultātā, organizējot tikšanās ar grāmatu autoriem, pasākumu dienās tika nodrošināta visu JCB krājumā esošo attiecīgo izdevumu pieejamība, kas veicināja operatīvu to izsniegšanu.

2025. gadā SBA ietvaros no citām JCB struktūrvienībām saņemtas 1083 vienības, savukārt uz citām struktūrvienībām nosūtītas 1028 vienības. JCB un tās filiālbibliotēku krājumu SBA kārtā izmantoja 5 JCB publiskās bibliotēkas un 2 izglītības iestāžu bibliotēkas – Jūrmalas valstspilsētas Pumpuru vidusskolas bibliotēka un Jūrmalas Kauguru vidusskolas bibliotēka.

Visaktīvākā SBA pakalpojumu saņemšanā bija Bulduru bibliotēka (231 vienība) un Centrālās bibliotēkas Pieaugušo apkalpošanas nodaļa (221 vienība), kam seko Kauguru bibliotēka (204 vienības). Izdevumu nosūtīšanā lielākais apjoms bija Centrālās bibliotēkas Pieaugušo apkalpošanas nodaļai (263 vienības), kā arī Alberta Kronenberga Slokas bibliotēkai (250 vienības) un Kauguru bibliotēkai (203 vienības). Lai nodrošinātu lasītājus ar izdevumiem, kas nav pieejami JCB krājumā, SBA kārtā tika pasūtīti izdevumi no LNB (3 vienības).

Pārskata gadā tika pārskatīta un aktualizēta SBA pakalpojuma pieteikuma forma. Salīdzinājumā ar iepriekšējo periodu ir būtiski pieaudzis saņemto vienību skaits no citām struktūrvienībām, kā arī palielinājies nosūtīto vienību apjoms.

Lai paplašinātu daiļliteratūras piedāvājumu lasītājiem, kuri lasa krievu valodā, un veicinātu racionālu krājuma izmantošanu, starp Imanta Ziedoņa Ķemeru bibliotēku un Alberta Kronenberga Slokas bibliotēku tika izveidotas divas SBA grāmatu apmaiņas kopas ar detektīvu, romantiskās literatūras un fantastikas žanra grāmatām krievu valodā. Piemēram, Imanta Ziedoņa Ķemeru bibliotēka nodeva 47 grāmatas un saņēma 73 grāmatas.

Pārskata periodā JCB uzsāka sadarbību ar Jūrmalas valstspilsētas Pumpuru vidusskolas bibliotēku, lai izveidotu grāmatu apmaiņas kopu no skolēniem ieteicamās literatūras saraksta vasaras mēnešos. Grāmatu no kopa "Ieteicamā literatūra" sastāvēja no 52 eksemplāriem, un bija pieejama Centrālās bibliotēkas Bērnu un jauniešu nodaļā, kas tika izsniegta Jūrmalas izglītības iestāžu audzēkņiem no 10. jūnija līdz 2. augustam. Kopā tika izsniegti 14 eksemplāri.

Problēmas un risinājumi bibliotēkas pakalpojumu un pieejamības jomā

Pakalpojumu attīstību kavē līdzekļu trūkums IKT inovāciju ieviešanai un tehniska rakstura problēmas. Piemēram, joprojām nav atrisinātas ieilgušās tehniskās problēmas ar Jūrmalnieka kartes izmantošanu par JCB lasītāja kartes ekvivalentu, kā arī netiek piešķirti finanšu līdzekļi RFID sistēmas nomaiņai un ieviešanai.

Lielisks risinājums krājuma dažādošanai gan bērniem, gan pieaugušajiem un literatūras nodrošināšanai bērniem un jauniešiem vasaras periodā ir SBA grāmatu apmaiņas kopas, kuras var īstenot gan starp JCB struktūrvienībām, gan sadarbībā ar izglītības iestāžu bibliotēkām.

Atbilst ANO ilgtspējīgas attīstības mērķiem:

Krājums

Krājuma komplektēšanas politika un organizācija

JCB krājuma komplektēšana un organizācija pārskata periodā tika veikta, balstoties uz JCB komplektēšanas politikā 2025.–2029. gadam noteiktajiem principiem. Krājums tika papildināts regulāri – cik vien iespējams, divas reizes mēnesī, kā arī tematiski, iepērkot izdevumus visās zinātņu nozarēs un darbības jomās, izvēloties aktuālāko un jaunāko literatūru.

2025. gada 15. maijā tika izveidota jauna, paplašināta Krājuma veidošanas komisija 7 JCB darbinieku sastāvā, pārstāvējot visas JCB struktūrvienības. Efektīvākam komisijas darbam tika ieviesta koplietošanas dokumentu sistēma, lai visi komisijas locekļi varētu ieteikt izdevumus, atzīmēt vēlamu eksemplāru skaitu u. tml.

2025. gadā lielākā daļa krājuma tika iegādātā SIA “Latvijas Grāmata” un “Zvaigzne ABC”. Preses izdevumi divas reizes gadā tika abonēti VAS “Latvijas Pasts”.

2025. gada 25. augustā Krājuma veidošanas komisija uzsāka JCB krājuma pārbaudi attiecībā uz krājuma marķējumu un norādēm, ar mērķi nodrošināt vienotu krājuma marķējumu un norādes. Pēc krājuma pārbaudes tika uzsākts darbs pie vienota krājuma marķējuma un norāžu vadlīniju izstrādes JCB un tās struktūrvienībās, ko plānots pabeigt un ieviest 2026. gadā.

2025. gadā tika turpināts aktīvs darbs JCB un tās struktūrvienībās pie jauno plauktu indeksu nomaiņas. 2024. gadā JCB un tās struktūrvienības tika izstrādāts jauns dokuments “Plauktu indeksi, nodaļu nosaukumi un to saturs”, jo daudzi plauktu indeksi nebija vairs aktuāli, tie bija jāprecizē vai jāpilnveido, piemēram, tika izveidots jauns plaukta indekss 908-J (Jūrmalas valstspilsētas novadpētniecība). JCB darbinieki savās struktūrvienībās veica jauno plauktu indeksu nomaiņu gan fiziski grāmatās, gan elektroniskajā katalogā pie katra eksemplāra.

Atbilstoši Kultūras ministrijas 2025. gada 1. septembra vēstulei Nr. 3.3-1/1192 “Par vadlīnijām prioritāri glābjamo kustamo kultūras vērtību sarakstu sagatavošanai” tika sagatavots JCB prioritāri glābjamo kultūras vērtību saraksts – JCB krājuma izdevumi (grāmatas un avīzes), paredzot prioritāru to glābšanu krīzes situācijās.

Informācija par krājuma komplektēšanas politikas dokumentu

2025. gada 8. janvārī tika apstiprināta jauna [JCB krājuma komplektēšanas politika 2025.–2029. gadam](#). Iepriekšējā JCB krājuma komplektēšanas politika bija izstrādāta laika periodam no 2021. līdz 2025. gadam. Tā nebija tik strukturēta un pilnīga kā jaunā komplektēšanas politika. Tā kā 2025. gada 30. janvārī tika apstiprināta jaunā JCB stratēģija 2025.–2029. gadam, tika nolemts paralēli veidot arī jaunu JCB krājuma komplektēšanas politiku, kas būtu ciešā sasaistē ar jauno stratēģiju. Jaunajā JCB krājuma komplektēšanas politikā ir detalizēti noteikts krājuma komplektēšanas mērķis, uzdevumi, organizācija, kritēriji un avoti, kā arī izveidota dāvinājumu pieņemšanas kārtība, krājuma norakstīšanas kārtība un bibliotēkas lietotāju nozaudēto un bojāto izdevumu aizvietošanas kārtība.

Reaģējot uz LBB un LNB 2025. gada 26. maija Aicinājumu par vienotu Latvijas bibliotēku pieeju krājuma komplektēšanai kara laikā, 2025. gada 19. augustā tika apstiprināta koriģēta komplektēšanas politika un izdots rīkojums par rīcību ar Krievijā un krievu valodā izdotu izdevumu iegādi – tika noteikts neiepirkt Krievijā izdotas grāmatas un citus Krievijā izdotus informācijas materiālus, kamēr turpinās Krievijas vardarbīgais iebrukums Ukrainā. Rīkojums nosaka arī pastiprinātu dāvinājumu izvērtēšanu krievu valodā un 20 % attiecības ievērošanu krājumā uzņemtajiem dāvinājumiem krievu valodā pret dāvinājumiem latviešu valodā un citās valodās.

Krājuma komplektēšanas finansiālais nodrošinājums

Pārskata gadā jaunu grāmatu iegādei JCB bija piešķirts pašvaldības finansējums 30 000 EUR apmērā, kas ļāva iegādāties 2273 eksemplārus, kas ir par 37 % mazāks jaunieguvumu skaits, nekā 2024. gadā tā paša budžeta ietvaros. Periodisko izdevumu abonēšanai 2025. gadā bija pieejami 9500 EUR, kas ir par 6 % vairāk nekā 2024. gadā.

Krājuma rādītāji

Jaunieguvumu kopskaits pārskata periodā bija mazāks nekā iepriekšējā gadā, kas skaidrojams ar nepārtrauktu grāmatu cenu pieaugumu. Pārskata periodā tika iegādāti kopā 2243 eks. (98 %) latviešu, 7 eks. (0,30 %) krievu un 23 eks. (0,97 %) angļu valodā; daiļliteratūra 1146 eks. (51 %); nozaru literatūra 34 eks. (15 %); bērnu un jauniešu literatūra 701 eks. (31 %). 2025. gadā JCB un tās struktūrvienībās tika iepirkta nozaru literatūra tikai latviešu, bet daiļliteratūra gan latviešu, gan krievu, gan angļu valodā. Pārskata periodā JCB krājums tika papildināts ar 523 eks. (23 %) oriģinālliteratūrā.

Pārskata periodā tika abonēti 61 nosaukuma periodiskie izdevumi: 58 latviešu, 3 krievu, 1 angļu valodā. Salīdzinot ar 2024. gadu, 2025. gadā tika abonēti par 13 nosaukumiem mazāk – par 9 nosaukumiem sarucis periodisko izdevumu skaits latviešu valodā un par 3 nosaukumiem krievu valodā. 2025. gadā tika abonēti pirmo reizi šādi žurnāli: “Dienas Bizness” Centrālajā bibliotēkā, “Teātra Vēstnesis” Bulduru bibliotēkā, “Ārsts.lv” Kauguru bibliotēkā, “Lego Minecraft” Alberta Kronenberga Slokas bibliotēkā, “Lasis” Centrālajā bibliotēkā, Kauguru bibliotēkā, Bulduru bibliotēkā un Alberta Kronenberga Slokas bibliotēkā.

Pateicoties privātpersonu un juridisko personu dāvinājumiem, JCB krājums tika papildināts ar 981 vērtīgu izdevumu par kopsummu 6043,54 EUR vērtībā. Salīdzinot ar 2024. gadu, pārskata gadā dāvinājumu skaits samazinājies par 157 eks. (14 %) par kopsummu 227,46 EUR (4 %). Krājuma veidošanas komisija ļoti nopietni izvērtēja un analizēja katru piedāvāto grāmatu, ņemot vērā tēmu, nozari, aktualitāti, vizuālo stāvokli, valodu. Lielākoties dāvinājumi bija latviešu un angļu valodā.

Atbilstoši jaunajai krājuma komplektēšanas politikai 2025. gadā iegādātā un dāvinātā literatūra tika koncentrēta struktūrvienībās tematiski un pa zinātņu nozarēm un darbības jomām: Centrālā bibliotēka – universāls krājums; Bulduru bibliotēka – radošums, māksla un kultūra, t. sk. skatuves māksla; Imanta Ziedoņa Ķemeru bibliotēka – vide, daba, ģeogrāfija; Alberta Kronenberga Slokas bibliotēka – vēsture, kultūras vēsture, politika; Kauguru bibliotēka – sociālās zinātnes un medicīna.

2025. gadā Centrālā bibliotēka saņēma kopā 322 eks. dāvinājumus par summu 2228,16 EUR, t. sk. 152 eks. latviešu., 81 eks. krievu, 63 angļu, 15 vācu, 8 franču, 3 citās svešvalodās; daiļliteratūru 207 eks., t. sk. oriģinālliteratūru 14 eks.; nozaru literatūru 88 eks. (t. sk. reliģija, teoloģija 2 eks.; ģeogrāfija, biogrāfijas, vēsture 19 eks.; lietišķās zinātnes, medicīna, tehnika 11 eks.; māksla, atpūta, izklaide, sports 10 eks.; matemātika, dabaszinātnes 1 eks.; sabiedriskās zinātnes, sociālās zinātnes 18 eks.; valoda, valodniecība 11 eks.; vispārīgā nodaļa 5 eks.). Kauguru bibliotēka saņēma kopā 247 eks. dāvinājumus par summu 1233,47 EUR, t. sk. 158 eks. latviešu, 58 eks. krievu, 27 eks. angļu, 4 eks. citās valodās; daiļliteratūru 71 eks., t. sk. oriģinālliteratūru 2 eks.; nozaru literatūru 125 eks. (t. sk. filozofija, psiholoģija 3 eks.; ģeogrāfija, biogrāfijas, vēsture 3 eks.; lietišķās zinātnes, medicīna, tehnika 4 eks.; māksla, atpūta, izklaide, sports 6 eks.; matemātika, dabaszinātnes 3 eks.; sabiedriskās zinātnes, sociālās zinātnes 4 eks.; vispārīgā nodaļa 102 eks.). Alberta Kronenberga Slokas bibliotēka saņēma kopā 77 eks. dāvinājumus par summu 635,30 EUR, t. sk. 15 krievu, 16 angļu, 47 latviešu valodā; daiļliteratūru 54 eks., t. sk. oriģinālliteratūru 3 eks.; nozaru literatūru 8 eks. (t. sk. filozofija, psiholoģija 2 eks.; ģeogrāfija, biogrāfijas, vēsture 1 eks.; lietišķās zinātnes, medicīna, tehnika 2 eks.; māksla, atpūta, izklaide, sports 2 eks.; valoda, valodniecība 1 eks.). Bulduru bibliotēka saņēma kopā 110 eks. dāvinājumus par summu 543,57 EUR, t. sk. 45 eks. latviešu, 62 krievu, 3 angļu valodā; daiļliteratūru 72 eks., t. sk. oriģinālliteratūru 3 eks.; nozaru literatūru 5 eks. (t. sk. filozofija,

psiholoģija 1 eks.; reliģija, teoloģija 1 eks.; lietišķās zinātnes, medicīna, tehnika 2 eks.; matemātika, dabaszinātnes 1 eks.). Imanta Ziedoņa Ķemeru bibliotēka saņēma kopā 129 eks. dāvinājumus par summu 937,56 EUR, t. sk. 99 latviešu, 22 angļu, 1 krievu, 7 vācu valodā; daiļliteratūru 63 eks., t. sk. oriģinālliteratūru 6 eks.; nozaru literatūru 28 eks. (t. sk. filozofija, psiholoģija 2 eks.; reliģija, teoloģija 2 eks.; ģeogrāfija, biogrāfijas, vēsture 3 eks.; lietišķās zinātnes, medicīna, tehnika 4 eks.; māksla, atpūta, izklaide, sports 4 eks.; matemātika, dabaszinātnes 2 eks.; sabiedriskās zinātnes, sociālās zinātnes 5 eks.; valoda, valodniecība 5 eks.; vispārīgā nodaļa 2 eks.

Kā ik gadu tika veikts darbs ar nolietotās, novecojušās un mazpieprasītās literatūras norakstīšanu. JCB un tās struktūrvienībās tika norakstīti 6690 eksemplāri par summu 47074,68 EUR. Salīdzinot ar iepriekšējo periodu, 2025. gadā norakstīts par 5168 eksemplāriem (44 %) mazāk, jo 2024. gadā daļu krājuma nācās norakstīt vētras izraisītās ūdens noplūdes dēļ, kas skāra pašvaldības telpās Rūpniecības ielā izvietoto Bulduru bibliotēkas krājumu.

Krājuma veidošana un papildināšana bērnu un jauniešu literatūrā

Pārskata periodā JCB krājums tika papildināts pirkumu, dāvinājumu un projektu veidā ar 1007 eks. bērnu un jauniešu literatūras, kas ir par 325 eks. (24 %) mazāk nekā 2024. gadā. 2025. gadā no pašvaldības budžeta tika iepirkts 701 eks. bērnu un jauniešu literatūras, kas ir 31 % no kopējā jaunieguvumu skaita – 695 eks. latviešu un 6 eks. angļu valodā. JCB krājums tika papildināts arī ar vērtīgiem iedzīvotāju dāvinājumiem bērnu un jauniešu literatūrā – kopskaitā 161 eks. par summu 829,56 EUR, t. sk. 81 eks. latviešu, 39 eks. angļu, 1 eks. vācu, 40 eks. krievu valodā.

Pārskata periodā tika abonēti 9 bērnu un jauniešu žurnāli latviešu valodā. Salīdzinot ar iepriekšējo gadu, periodisko izdevumu nosaukumu skaits nav mainījies. Tika uzsākts abonēt jauno literāro žurnālu sākumskolas vecuma bērniem “Lasis”. Šis izdevums ir vērtīgs resurss, kas veicina lēno lasīšanu, kritisko domāšanu un spriestspēju, attīsta kultūras izpratni, izglīto mūsdienu literatūrā un ilustrācijā. Pāragri spriest par tā pieprasījumu, bet bibliotekāri redz tā potenciālu un iespējas žurnāla saturu un formu veiksmīgi ievīt lasītveicināšanas nodarbībās. Žurnāls “Lasis” pārskata periodā kopumā izsniegts uz mājām 3 reizes, savukārt periodikas lasītavā izsniegts 107 reizes.

Pārskata periodā JCB programmas “Bērnu, jauniešu un vecāku žūrija” ietvaros saņēma 145 eks. par kopsummu 1415,73 EUR. Papildus 75 grāmatu eks. no šīs programmas tika iegādāti par pašvaldības līdzekļiem (kopsummā par 1242,26 EUR), kas palīdzēja atrisināt lielo rindu jautājumu, jo daudzas Jūrmalas skolas skolēniem vasaras laikā uzdeva lasīt tieši šīs programmas kolekcijā iekļautās grāmatas. Centralizēti tika uzsākta programmas “Bērnu, jauniešu un vecāku žūrija” kolekcijas grāmatu marķēšana – uzlīme grāmatas pirmajā vākā, kas bibliotekāriem un lasītājiem palīdzēs orientēties bērnu un jauniešu literatūras krājumā, izvēloties augstvērtīgu lasāmvielu.

Centrālajā bibliotēkā no kopējā lietotāju skaita 67 % ir bērni un jaunieši līdz 18 gadu vecumam (2024. gadā 77 %). 2025. gadā attiecībā pret visiem jaunieguvumiem Centrālajā bibliotēkā par 3 % ir krities jaunieguvumu skaits bērniem un jauniešiem (2024. gadā – 26 % jeb 547 eksemplāri, 2025. gadā – 23 % jeb 437 eksemplāri). Kritums saistīts ar grāmatu cenu pieaugumu un pārdomātāku grāmatu iegādi jaunās Krājuma veidošanas komisijas ietekmē. Imanta Ziedoņa Ķemeru bibliotēkā no kopēja lietotāju skaita 33 % ir bērni un jaunieši līdz 18 gadiem (2024. gadā 25 %) un 30 % no visiem jaunieguvumiem bija paredzēts šai mērķgrupai (2024. gadā 38 %). Bulduru bibliotēkā no kopēja lietotāju skaita 30 % ir bērni un jaunieši līdz 18 gadiem (2024. gadā 36 %) un 30 % no visiem jaunieguvumiem bija paredzēts šai mērķgrupai (2024. gadā 38 %). Alberta Kronenberga Slokas bibliotēkā no kopēja lietotāju skaita 29 % ir bērni un jaunieši līdz 18 gadiem (2024. gadā 29 %) un 30 % no visiem jaunieguvumiem bija paredzēts šai mērķgrupai (2024. gadā 33 %). Kauguru bibliotēkā no kopēja lietotāju skaita 36 % ir bērni un jaunieši līdz 18 gadiem (2024. gadā 37 %) un 30 % no visiem jaunieguvumiem bija paredzēts šai mērķgrupai (2024. gadā 35 %). Kopumā jaunieguvumu sadalījums atbilst bērnu un jauniešu mērķgrupai un to varētu uzskatīt par pietiekamu.

JCB katru gadu iepērk dažādas galda spēles, kā arī saņem tās dāvinājumu veidā. Vidēji ik gadu galda spēļu klāsts tiek papildināts ar 10 galda spēlēm. 2025. gadā Imanta Ziedoņa Ķemeru bibliotēka

saņēma galda spēles: “Uno”, “Codenames”, “Tik Tak Bomm”, “Māte Zeme”, “Tornis” un “Icecool”; Bulduru bibliotēka – “Icecool” un “Panic Lab”; Kauguru bibliotēka – “Burtošanas čempionāts” un “Uno”. Centrālās bibliotēkas Bērnu un jauniešu nodaļa dāvinājumā no Drošāka interneta centra saņēma spēli “Digitālie prātnieki”. Diemžēl joprojām nav atrisināta problēma ar galda spēļu iekļaušanu krājumā un to izsniegšanu BIS ALISE, kas ļautu fiksēt spēļu izsniegumu, kā arī izsniegt tās lietošanai uz mājām.

Datubāzes

Pārskata periodā JCB lietotājiem bez maksas bija pieejamas trīs datubāzes: “Letonika.lv”, “Britannica Library” un “Lursoft” jeb “News.lv”. Pēdējā ir izmantojama tikai uz vietas bibliotēkā.

Tabula “Bibliotēkā pieejamo datubāžu izmantojums”

Dabubāze	2023	2024	2025
Letonika			
Skatījumi	1406	1401	2293
piekļuves sesiju laiks	795	796	
lejuplāžu skaits			
News	189	189	143
Skatījumi			
piekļuves sesiju laiks			
lejuplāžu skaits			
Britannica			
Skatījumi	105 843	20 561	137 117
piekļuves sesiju skaits	451	91	450
lejuplāžu skaits	926	186	1092

Pārskata periodā novērojams lielāks datu bāzes “Letonika.lv” skatījumu skaits, kas ir palielinājies par 64 % salīdzinot ar 2024. gadu. Nedaudz samazinājies ir “Lursoft” (“News.lv”) izmantošanas skaits – par 24 % nekā iepriekšējā gadā. Īpašs prieks, ka ir palielinājies datubāzes “Britannica Library” skatījumu skaits – par 567 %; piekļuves sesiju skaits palielinājies par 395 % un lejuplāžu skaits par 487 % pret tiem pašiem rādītājiem 2024. gadā. Tas nozīmē, ka bibliotekāru ieguldītais darbs šīs datubāzes popularizēšanā ir devis pozitīvus rezultātus.

Krājuma un datubāžu popularizēšana

Pārskata periodā galvenais krājuma popularizēšanas veids bija literatūras izstādes, tikšanās ar grāmatu autoriem un citi lasīšanas veicināšanas pasākumi bērniem, jauniešiem un pieaugušajiem. Centrālā bibliotēka februārī piedāvāja akciju “Literārais randiņš” un Imanta Ziedoņa Ķemeru bibliotēka – “Aklais randiņš ar grāmatu”, savukārt septembrī Centrālā bibliotēka piedāvāja akciju “Saldajā – dzeja”. Aktivitāšu ideja – izvietot grāmatas iesaiņotā veidā, lai lasītāji varētu izmēģināt paņemt literatūru, neredzot savu izvēli. Regulāri tika sagatavoti jaunāko grāmatu saraksti un krājuma izlases grāmatu plauktos. Par jaunieguvumiem regulāri ievietota informācija sociālajā medijā “Facebook”. Elektroniskajā katalogā katru mēnesi tika veidotas attiecīgā mēneša jaunieguvumu kolekcijas. Tāpat tika veidotas tematiskas grāmatu kolekcijas, piemēram, “Aspaziju grāmatās meklējot”, “Dacei Judinai – 55”, “Bērnu, jauniešu un vecāku žūrija 2025”, “Grāmatu iepirkums publiskajām bibliotēkām”.

Ikdienā tiek veikts individuāls krājuma un datubāžu popularizēšanas darbs, lai veicinātu interesi un sekmētu aktīvāku resursu un krājuma izmantošanu. Par datubāzēm informācija regulāri tika

ievietota JCB sociālajos tīklos, Jūrmalas valstspilsētas pašvaldības tīmekļvietnē www.jurmala.lv, kā arī izplatīta bibliotēkas punktā (teltī) apmeklētājiem pilsētas svētku laikā. Pārskata periodā tika organizēta datubāzes “Britannica Library” popularizēšanas nodarbība Majoru vidusskolas 11. un 12. klašu skolēniem. Nodarbības laikā skolēni tika iepazīstināti ar datubāzes saturu, meklēšanas iespējām, pieejamajiem mācību materiāliem un datubāzes praktisko pielietojumu mācību procesā. Turpmāk plānots vairāk izvērst šāda veida nodarbības skolēniem dažādās klašu grupās.

Programma “Grāmatu iepirkums publiskajām bibliotēkām”

2025. gadā grāmatu iepirkuma programmas publiskajām bibliotēkām ietvaros JCB saņēma 67 vērtīgus eksemplārus grāmatu krājuma papildināšanai par kopējo summu 840,46 EUR. Salīdzinot ar iepriekšējo gadu, tika saņemts par 4 eks. (6 %) grāmatu vairāk, lai gan piešķirts bija par 2 EUR (0,24 %) mazāk naudas līdzekļu. Iepirkuma rezultātā pārskata gadā tika iegūti: 2 eks. oriģinālliteratūras, 28 eks. nozaru literatūras, 14 eks. bērnu un jauniešu literatūras un 23 eks. ārzemju daiļliteratūras. Pārskata periodā šī iepirkuma grāmatas tika izsniegtas 118 reizes. Pateicoties šai programmai, Alberta Kronenberga Slokas bibliotēka saņēma 13 eks. par summu 172,82 EUR, Bulduru bibliotēka 10 eks. par summu 139,26 EUR, Imanta Ziedoņa Ķemeru bibliotēka 11 eks. par summu 129,28 EUR, Centrālā bibliotēka 6 eks. par summu 101,22 EUR, Kauguru bibliotēka 27 eks. par summu 297,88 EUR.

Informācija par programmu “Grāmatu iepirkums publiskajām bibliotēkām” tika ievietota bibliotēkas sociālajos medijos, tika izveidota iepirkuma grāmatu kolekcija elektroniskajā katalogā, kā arī tika veidotas iepirkuma izdevumu plauktizstādes katrā JCB struktūrvienībā. Programma ir vērtīga un noderīga bibliotēkas krājuma papildināšanai. Pateicoties šai programmai, piemēram, Alberta Kronenberga Slokas bibliotēkas krājums tika papildināts ar nozīmīgiem ārzemju daiļliteratūras darbiem: Romans Rozina “Simts akluma gadi”, kura vērtība ir 12,91 EUR, Mants Adomēns “Monēta&labirints”, kura cena ir 16,00 EUR, Aivars Stranga “Latvija: liktenīgo lēmumu laiks. Okupācija, 1939–1940”, kura cena ir 22,00 EUR. Būtu labi rast iespēju programmas summu palielināt, jo salīdzinot grāmatu cenas Latvijā ir ļoti augstas, un pastāvīgi aug.

Lasītāko grāmatu tops

Tabula “JCB lasītākās grāmatas 2025. gadā”

	Grāmatas autors	Grāmatas nosaukums	Izdevējs	Izdošanas gads	Izsniegumu skaits
1	Daudziņa Z.	Bērnudienas komunālījā	Zvaigzne ABC	2024	129
2	Kovaļova L.	Klusie kaimiņi	Zvaigzne ABC	2024	118
3	Dakosta M.	Visa debesu zilgme	Zvaigzne ABC	2024	105
4	Makfadena F.	Kolēģe	Zvaigzne ABC	2025	105
5	Gundars L.	Nē!	Pētergailis	2024	105

Ar bibliotēkas krājumu saistītās problēmas un to risinājumi

Jāturpina darbs pie krājuma atjaunošanas, t. sk. nolietotās, novecojušās un mazpieprasītās literatūras izslēgšanas no krājuma. Būtisks nosacījums bibliotēkas krājuma atjaunošanai un papildināšanai ir grāmatu iegādei pietiekams budžets, jo grāmatu cenas ar katru gadu aug. Liela dilemma ir periodisko izdevumu abonēšana bērniem un jauniešiem, jo izsniegums šīs mērķgrupas periodikai strauji krītas, tādēļ rodas jautājums, cik lietderīgi ir tērēt pieticīgos bibliotēkas budžeta

līdzekļus dārgu periodisko izdevumu abonēšanai, kuriem ir ļoti zems izmantojums. Izaicinājumu turpina sagādāt lietotāju pieprasījums pēc grāmatām krievu valodā, jo krievu valodā lasoši lietotāji turpina būt mūsu valsts realitāte un nebūtu pieļaujama šīs lietotāju grupas diskriminācija attiecībā un jaunāko literatūru. Daļējs risinājums šai problēmai ir grāmatu apmaiņa starp struktūrvienībām un bibliotēkām, ko pārskata gadā īstenoja Alberta Kronenberga Slokas bibliotēka un Imanta Ziedoņa Ķemeru bibliotēka. JCB jaunās stratēģijas un komplektēšanas politikas aspektā jāturpina šajos dokumentos noteiktā struktūrvienību krājuma specializācija. Digitālā piedāvājuma jomā jādomā par periodisko izdevumu tiešsaistes versiju un ziņu portālu piedāvājumu bibliotēkās, taču nav skaidrības par abonēšanas un pieejamības modeli, kā arī statistikas uzskaiti šādam risinājumam.

Atbilst ANO Ilgtspējīgas attīstības mērķiem:

Darbs ar bērniem un jauniešiem

Darba ar bērniem un jauniešiem raksturojums, vispārīgie rādītāji

Darbs ar bērniem un jauniešiem, lasīšanas veicināšana, lasītprasmes uzlabošana dažāda vecuma bērniem un jauniešiem, medijpartība ir viena no JCB prioritātēm, ko veic gan Centrālās bibliotēkas Bērnu un jauniešu nodaļa, gan filiālbibliotēku darbinieki, jo filiālēs atsevišķas nodaļas darbam ar šo mērķauditoriju nav izdalītas. Atsevišķu aktivitāšu nodrošināšanā pēc savas iniciatīvas vai kolēģu lūguma piedalās arī daži Centrālās bibliotēkas Pieaugušo apkalpošanas darbinieki. Piemēram, vecākais bibliotekārs Igors Korotinskis regulāri organizēja **DnD spēļu vakarus**, kuri guvuši lielu atsaucību. 2025. gadā sākumā bija iecerēts pārsniegt 2024. gada apmeklējumu, kas bija 194, līdz 300 apmeklējumiem. Pārskata periodā apmeklējums pārsniedza uzstādīto mērķi, sasniedzot 445 apmeklējumus (67 % pāri plānotajam). DnD spēles tiek spēlētas nemainīgās un nelielās grupās. Pieprasījuma pieauguma dēļ tika izveidotas vēl 2 grupas (iepriekšējā gadā bija 2 grupas, pārskata periodā – jau 4). Bibliotēka spēles populārizē arī ārpus bibliotēkas, dodoties uz sociālās aprūpes iestādēm Jūrmalas pašvaldībā (“Sprīdītis” un Kauguru dienas centrs). DnD spēļu ietekmē audzis lasītāju skaits un spēlētāji ir sākuši interesēties par literatūru un lasīšanu.

Pārskata periodā daudz uzmanības tika pievērsts darbam ar bērniem no dzimšanas līdz 12 gadu vecumam, radot vecākiem un bērniem atbalstošu un lasīšanu veicinošu vidi (projekts “Pirmie soļi kopā”), LNB Atbalsta biedrības programmas “Grāmatu starts” augstvērtīgai realizēšanai, ģimeņu sestdienu organizēšanai (Centrālās bibliotēkas Bērnu un jauniešu nodaļa, Alberta Kronenberga Slokas bibliotēka, Bulduru bibliotēka) un turpinot sadarbību ar Jūrmalas pirmsskolas un vispārējās izglītības iestādēm. Bibliotēkas aktīvi sadarbojušās ar pirmsskolas izglītības iestādēm, iepazīstinot bērnus ar bibliotēku un grāmatu pasauli, piedāvājot saistošas tematiskas nodarbības. Šo nodarbību rezultātā bērns bibliotēkā atgriežas kopā ar ģimeni – vecākiem, vecvecākiem, māsām un brāļiem, reģistrējas kā lietotājs un apmeklē bibliotēku regulāri.

Aizvadītajā gadā bērnu līdz 18 gadu vecumam statistikas rādītāji liecina par lasītāju kopskaita (– 4 %) un izsnieguma (– 3 %) nelielu samazinājumu, kas daļēji skaidrojams ar darbinieku maiņu Bulduru bibliotēkā un Imanta Ziedoņa Ķemeru bibliotēkā, kā arī skolu bibliotēku darba uzlabošanu. Toties bibliotēkas fiziskā apmeklējuma pieaugums (+ 3 %), īpaši Centrālās bibliotēkas Bērnu un jauniešu nodaļā (+ 15 %) liecina par bibliotekāru profesionalitāti, sirsnīgo, laipno un saprotošo attieksmi pret bibliotēkas lietotājiem, kā arī saistošu aktivitāšu piedāvājumu atbilstoši lasītāju interesēm. Izsnieguma datu kritums saistīts ar periodisko izdevumu pieprasījuma mazināšanu. Iespējams, ka izsnieguma samazināšanās saistāma ar “3td.lv e-grāmatu bibliotēkas” paplašināšanu bērnu un jauniešu auditorijai. Aktīvi popularizējot e-grāmatu bibliotēkas piedāvājumu, ikdienā jūtama jauniešu interese par šo iespēju. Pieaug pieprasījums un izsniegums jauniešu literatūrai angļu valodā, kas turpmāk būtu jāņem vērā, iepērkot jaunās grāmatas.

Darbā ar bērniem ļoti būtiska loma ir pirmajam iespaidam, ko bibliotēka rada jaunajam lasītājam. Pozitīva un atbalstoša bibliotekāra komunikācija ar lasītāju, droša, ērta un interese rosinoša vide veicina bērnu vēlmi pavadīt brīvo laiku bibliotēkā. Centrālās bibliotēkas Bērnu un jauniešu nodaļas apmeklējumu veicina bibliotēkas atrašanās Dubultu kultūras kvartālā, kuru apmeklē gan Jūrmalas valstpilsētas, gan citu pašvaldību iedzīvotāji – ģimenes ar bērniem. Bibliotēka nodrošina drošu vidi bērniem, kuri apmeklē Jūrmalas Mūzikas vidusskolu un Jūrmalas Mākslas skolu, kā arī netālu esošās Jūrmalas valstpilsētas Pumpuru vidusskolas skolēniem, īpaši tas attiecas uz vecākā pirmsskolas vecuma bērniem un sākumskolas vecuma bērniem. Bērnu vecāki augstu novērtē šo iespēju – atstāt savu atvasi bibliotēkā, kura piedāvā daudzveidīgas brīvā laika pavadīšanas iespējas, kamēr bērns patstāvīgi nespēj doties mājup. JCB ir kultūrtelpa kopš bērna piedzimšanas un atbalsta ģimenes vērtību un veicina veselīgas personības veidošanu.

JCB pārskata periodā bērniem un jauniešiem organizēja 68 lasīšanas veicināšanas aktivitātes, 166 izglītojošas nodarbības, 36 pasākumus, 8 izstādes. Pasākumus, lasīšanas veicināšanas un

izglītojošās nodarbības pavisam kopā apmeklējuši 4965 bērni līdz 18 gadu vecumam. Papildus pašu organizētajiem pasākumiem JCB ir bijusi norises vieta 10 Jūrmalas Jaunatnes iniciatīvu centra organizētajiem pasākumiem.

Pasākumi un citas norises organizētas dažādu vecumposmu bērniem un jauniešiem par dažādām tēmām un jautājumiem. Pasākumos un nodarbībās piedalījās rakstnieki, ilustratori, dzejnieki, redaktori, arī kanisterapijas suņi. JCB ir izveidojusi veiksmīgu sadarbību ar skolām un pirmsskolas izglītības iestādēm. Klases un grupas regulāri apmeklē JCB sagatavotās lasīšanas veicināšanas nodarbības, kuras pieskaņotas mācību programmu aktuālajām tēmām.

Muzeju nakts ietvaros, atbilstoši gada tēmai “Mūsu vērtību stāsti”, bērniem un jauniešiem tika piedāvātas aktivitātes, kurās iesaistīties tika aicināta visa ģimene. Lielu atsaucību guva Ēnu teātris, kurā bērniem bija nodrošināta skatuve, apgaismojums un ēnu lelles, lai viņi varētu radīt paši savus stāstus un izstāstīt tos klātesošajiem. Tā kā Muzeju naktī piedāvājām skatīties simtgadīgu mēmā kino filmu ar muzikālo pavadījumu un skaņu efektiem, Centrālās bibliotēkas Bērnu un jauniešu nodaļā varēja iepazīties ar kino pirmsākumiem – zootropu, ierīci, kas atdzīvina zīmējumus. Bērni radīja savus tēlus, zīmējot tos uz zootropam paredzētās papīra lentes. Pārsteidzoši lielu bērnu uzmanību piesaistīja 1920. gadā uzņemtā mēmā kinofilma “Viena nedēļa” (režisors Basters Kītons), kuru noskatījās vairāki pirmsskolas un sākumskolas vecuma bibliotēkas lietotāji. Melnbaltais kustīgais stāsts ar dzīvu skaņu pavadījumu sniedza jaunu pieredzi bibliotēkā un parādīja, kā vērtības un humors tiek nodoti cauri laikiem. Jauniešu uzmanību Muzeju naktī piesaistīja grāmatu iesiešanas meistardarbnīca pie grāmatsējējas Inas Lukošus.

Centrālās bibliotēkas Bērnu un jauniešu nodaļa veiksmīgi turpināja sadarbību ar brīvprātīgo Ievu Legzdu, kura vienu reizi nedēļā vasaras brīvlaikā vadīja nodarbības **“Ievas darbnīcas”** pirmsskolas un sākumskolas vecuma bērniem, ierādot dažādas praktiskas prasmes, piemēram, izgatavot dzijas lellīti, sapņu ķērāju u. c. Šīs nodarbības atzinīgi novērtējuši vecāki, kuriem jāplāno bērnu brīvā laika jēgpilna nodarbinātība. Diemžēl 2025. gada rudenī Ieva aizgāja mūžībā un nākamgad šīs nodarbības vairs neturpināsies.

Centrālā bibliotēka pārskata gadā organizēja vairākas mākslas izstādes bērniem un jauniešiem:

- No 11. februāra līdz 11. aprīlim Centrālajā bibliotēkā piedāvājām latviešu mākslinieces un ilustratores Agneses Spridzānes ilustrāciju izstādi Pēra Aksela Prica grāmatai “Cerību burbuļi”. P. A. Pricis ir norvēģu rakstnieks un dzejnieks no Oslo, kura sirsnīgie un humora pilnie dzejoļi aplūko aktuālas tēmas – savstarpējās attiecības, internetu, palaidnības. Izstādes atklāšanu apmeklēja Jūrmalas Mākslas skolas audzēkņi, kuri tiekoties ar mākslinieci guva vērtīgu pieredzi, kā veidot radošo sadarbību ar ārvalstu autoriem un kā meklēt iespēju popularizēt grāmatas ilustrācijas ar animācijas veidošanu. Izstādes atklāšanu papildināja vizuāls mākslinieces stāstījums, kas raisīja jauniešu interesi un diskusiju par mākslinieka iespēju sevi pieteikt starptautiski izmantojot sociālo tīklu “Instagram”.
- No 16. janvāra līdz 13. martam Centrālajā bibliotēkā bija skatāma Ogres Centrālās bibliotēkas bibliotekāres Lienes Kābeles origami un orimoto tehnikā veidota izstāde “Grāmatu otrā dzīve”, kas piedāvāja mākslas darbus, kuri tapuši no lietotām grāmatām un rosināja domāt par priekšmetu atkārtotu izmantošanu. Grāmatu brīnumainās pārvērtības, pārtopot par telpas dizaina elementiem, radīja interesi dažādu vecumu apmeklētājos.
- No 23. februāra līdz 30. jūnijam piedāvājām bērnu grāmatu ilustratores Rebekas Lukošus izstādi “Es tevi gaidīju”. Izstādē bija apskatāmas komiksu grāmatas “Es tevi gaidīju” un bilžu grāmatas “Nepaklausīgais vectēvs” ilustrācijas, kā arī divas papīra skulptūras – balti suņuki. Izstādes atklāšanā māksliniece stāstīja par ilustrāciju radīšanu, sadarbību ar teksta autori Mairu Dobeli un savu mīļo vectētiņu Antonu. Jūrmalas Mākslas skolu audzēkņi iepazīna gan ilustratores personību, gan komiksu žanru, gan radīja savus vizuāli plastiskos darbus – suņus.
- No 8. oktobra līdz 30. novembrim bija skatāma Talsu Ģimeņu un bērnu attīstības centra “Brīnumiņš” Dienas aprūpes centra “Iespēju namiņš” klientu radošo darbu izstāde “Rudens raža Talsu pusē”. Izstādi bija radījuši cilvēki ar īpašām vajadzībām, tā rosināja aizdomāties, kā var

paraudzīties uz pasauli ap sevi no cita skatupunkta. Katrs darbs bija veidots ar lielu centību un neatlaidību un nesa īpašu stāstu par to, kā izjūts un saskatīts rudens savā pilsētā.

- Gada nogalē bija skatāma fotogrāfes Alises Jurēvicas fotogrāfiju izstāde “Pēc”, kurā fotogrāfēti Latvijas iedzīvotāji ar skaudriem dzīvesstāstiem, un kuru ķermeņus klāj rētas.
- Bibliotēkā regulāri notiek Jūrmalas Mākslas skolas audzēkņu darbu izstādes. No 4. februāra līdz 15. martam – “Ziemas pasaka”, no 25. marta līdz 1. jūnijam – “Dubultu kultūras kvartāls rītdien”. Izstādes ir kreatīvas, emocijas raisošas un, katru reizi tās aplūkojot, darbos saskatāmi jauni un nepamanīti elementi. Jūrmalas Mākslas skolas audzēkņu radošo darbu izstādes bibliotēkā sniedz bērniem izstādes atklāšanas pieredzi ārpus skolas telpām, veicina vienaudžu interesi par interešu izglītību un paplašina bibliotēkas apmeklētāju loku. Šīs izstādes atver bibliotēkas durvis jauniem apmeklētājiem un lietotājiem.

“Latviešu grāmatai 500” aktivitātes

Bērnu un jauniešu nodaļa pārskata gadā izvietoja 2 tematiskās krājuma izlases, kopīgi atzīmējot latviešu grāmatas piecsimtgadī: bērniem – “Kā burts mainījās...”, jauniešiem – “Grafika grāmatās cauri laikiem”. Abās krājuma izlasēs bija apskatāmas grāmatas un informatīvi materiāli par grāmatniecības vēsturi, burtiem un rakstību. Jauniešu izlase papildināta ar kvadrātkodiem, kas sniedz iespēju piekļūt padziļinātai informācijai par grafiķiem.

Bērnu un jauniešu nodaļa savus lasītājus aicināja piedalīties bērnu un jauniešu paštaisīto izdevumu akcijā “Mana Grāmata”. “Jauno grāmatnieku izstāde” bija aplūkojama latviešu grāmatas piecsimtgades svinībās “Cauri tumsai ar grāmatu” LNB 7. stāvā pie Bērnu literatūras centra no 8. novembra līdz 31. decembrim, un tajā bija skatāmi arī Jūrmalas bērnu un jauniešu radošie darbi, kas tika izmantoti arī “Latviešu grāmatai 500” kulminācijas pasākumā Jāņa Znotiņa režisētajā uzvedumā bērniem. Īpašu uzmanību izpelnījās mūsu lasītājas Odrijas Orinskas (5 gadi) grāmata, kura arī bija aplūkojama izstādē. Meitene pirmo reizi apmeklēja LNB un tikās ar dzejnieci Inesi Zanderi un režisoru Jāni Znotiņu.

Bērnu un jauniešu nodaļa aicināja lasītājus iesaistīties vēsturiskā akcijā “Mans grāmatplaukts” un iesūtīt fotogrāfiju, kurā redzams lasītājs un viņa grāmatplaukts. Bibliotēkas lasītājas Māras Matildes publicētā fotogrāfija sociālajā tīklā “Facebook” uzrunāja sabiedrību – bibliotēkas profilā tā saņēma 135 “patīk” atzīmes, vairojot prieku un iedvesmu lasīšanai.

Bērni un jaunieši iesaistījās aktivitātē, aizpildot pastkarti “Latviešu grāmatai 500”, kurā atspoguļoja savas domas un iespaidus par bibliotēkā redzēto un piedzīvoto.

Bibliotēka mērķtiecīgi paplašina bērnu un jauniešu izpratni par grāmatu, tās tapšanas procesu un ar to saistītajām profesijām. Tā radās ideja par projektu “Literāro pasākumu cikls “Kā top grāmata?”, kura ietvaros Bērnu un jauniešu nodaļā tika organizētas trīs literārās tikšanās ar profesionāļiem, kas strādā pie grāmatas tapšanas procesa – dramaturgu, prozas autoru, redaktoru, iepazīstinot jauniešus ar grāmatu tapšanas procesu un dažādajām profesijām, kas piedalās grāmatas tapšanā no melnraksta līdz pat gatavai grāmatai.

Uzziņu darbs, pakalpojumi, prasmju un iemaņu attīstīšanā

JCB bērniem un jauniešiem piedāvā daudzveidīgas aktivitātes un pasākumus, kas veicina lasītprasmi, izglītošanos un radošumu dažādās vecuma grupās. Bibliotēkas kļuvušas par nozīmīgu vidi ne tikai grāmatu lasīšanai, bet arī prasmju attīstīšanai, zināšanu paplašināšanai un aktīvai līdzdalībai kultūras un izglītojošos procesos. JCB aktīvi iesaistās lasītveicināšanas programmā “Bērnu, jauniešu un vecāku žūrija”, nodrošinot kolekcijas grāmatas, aktīvi popularizējot programmas norisi gan klātienē bibliotēkā, gan sociālos tīklos. Bibliotēka rosina lasītājus aktīvi iesaistīties, lasīt grāmatas un novērtēt tās. Pateicoties aktīvai sadarbībai ar skolu bibliotekāriem, pārskata gadā Bērnu,

jauniešu un vecāku žūrijā aktīvākas kļuvušas skolas un novērojama tendence, ka bērni lasa JCB grāmatas, bet novērtēšanas anketas tiek aizpildītas skolās.

JCB aktīvi atbalsta izdevniecību “Zvaigzne ABC” un “Latvijas Mediji” lasīšanas veicināšanas konkursus bērniem un jauniešiem vasarā, nodrošinot bibliotēkas krājumā “Lasīšanas stafetei” un grāmatu lasīšanas maratonam “Grāmatons” vajadzīgo literatūru un popularizējot to sociālajos tīklos. Bērni labprāt iesaistās piedāvātajos konkursos.

Regulāri tiek saņemti uzziņu pieprasījumi, visbiežāk saistīti ar bērnu un jauniešu literatūru un autoriem. Pārskata periodā pirmsskolas izglītības pedagogi interesējās par grāmatām bērniem par veselīgu uzturu, pasakām par dārzeņiem un kukaiņu mājvietām. Kāda pedagoģe meklēja grāmatas ar Alekseja Naumova ilustrācijām, lai sagatavotu audzēkņus Jūrmalas muzeja apmeklējumam, kur tobrīd bija skatāma mākslinieka personālizstāde. Savukārt vidusskolniece zinātniski pētnieciskajam darbam interesējās par literatūru par anglicismiem jauniešu leksikā latviešu oriģinālīliteratūrā un tulkotajā daiļīliteratūrā.

29. janvārī Bulduru bibliotēkā notika tikšanās cikla **“Iepazīsti profesiju”** ietvaros ar SIA “Tietoevry Latvia” IT speciālisti, kura dalījās ne tikai ar stāstu par savu profesiju, bet arī ieteica jauniešiem dažādus resursus.

4. februārī Kauguru pamatskolas skolēniem notika izglītojošā nodarbība **“Kur un kā tiek glabāti vēstures avoti”**, kurā skolēni iepazīna novadpētniecību, datubāzes un aplūkoja senās grāmatas un Jūrmalas laikrakstus (no 1986. gada).

5. februārī Kauguru bibliotēka organizēja medijpratības nodarbību pirmsskolas izglītības iestādes “Zvaniņš” bērniem. Šajā nodarbībā, izmantojot grāmatu “Vaifija skola”, ar spēļu, mīklu un atjautības uzdevumu palīdzību bērni tika iepazīstināti ar tehnoloģijām un mācīti kļūt par drošiem un atbildīgiem mediju lietotājiem.

Katru gadu bibliotēka Drošāka interneta dienas ietvaros organizē izglītojošas nodarbības skolēniem.

No 11. līdz 28. februārim Imanta Ziedoņa Ķemeru bibliotēkā norisinājās Drošāka interneta dienai veltīts QR koda izaicinājums **“Labākais padoms drošībai internetā”**, ko izstrādājusi “Drošs internets” komanda. Bibliotēkas telpās tika izvietoti 20 QR kodi, kurus jauniešiem bija jānoskenē, lai atbildētu uz jautājumiem par drošību internetā. Dalībai bija nepieciešams viedtālrunis ar QR koda lasītāju. Jaunieši reģistrējās, norādot skolu un klasi, un spēli izspēlēja individuāli. Atbildot pareizi vismaz uz 10 jautājumiem, dalībnieks piedalījās balvu izlozē.

11. februārī Centrālās bibliotēkas Bērnu un jauniešu nodaļas vecākā bibliotekāre Samanta Tiliba vadīja nodarbību Jūrmalas valstspilsētas Pumpuru vidusskolas 7. klases skolēniem **“Mans digitālais nospiedums”**, kuras laikā pusaudži pildīja praktiskus uzdevumus par drošu un atbildīgu rīcību digitālajā vidē.

Imanta Ziedoņa Ķemeru bibliotēkā 13., 17., 19. un 24. februārī notika Drošāka interneta dienai veltīta nodarbība **“Kas ir digitālā pēda?”**. 35–40 minūšu ilgā nodarbība tika sagatavota, izmantojot “Drošs internets” materiālus. Tās laikā bērni noskaidroja, kas ir digitālā pēda, pārrunāja informācijas publicēšanas sekas tiešsaistē un izpildīja testu par informācijas saglabāšanu tīmeklī. Savukārt 18. februārī Bulduru bibliotēkā notika nodarbība **“Mana digitālā pēda”**, kuras laikā bērni uzzināja, kā darbojas internets, kā katrs pats veido savu digitālo pēdu, kā arī kopīgi noskaidroja piecas būtiskas īpašības, kas nepieciešamas drošai un atbildīgai interneta lietošanai.

26. martā Centrālajā bibliotēkā notika lekcija **“Būvē savu nākotni ar mākslīgo intelektu”**, kuras laikā jaunieši iepazīs ar karjeras iespējām un darba tirgus vajadzībām mākslīgā intelekta jomā. Vairāk sk. [Būvē savu nākotni ar mākslīgo intelektu – Latvijas Digitālo prasmju partnerība](#). Imanta Ziedoņa Ķemeru bibliotēkā 17., 19., 24., un 31. martā notika nodarbība **“Lasīšanas stratēģijas”**, kurā skolēni apguva trīs lasīšanas pieejas, mācījās noteikt galveno domu, atlasīt svarīgāko informāciju, uzdot jautājumus par izlasīto, kā arī lasīt ātrāk un efektīvāk.

28. oktobrī Centrālā bibliotēka organizēja Drošāka interneta centra lekciju **“Kā neiekāpt digitālajā slazdā”**, kurā vērtīgus padomus un interesantus mākslīgā intelekta radītus viltojumus demonstrēja Drošāka interneta centra lektore, kiberdrošības entuziaste Jana Orlova. Lektore atraktīvā veidā pastāstīja, kā atpazīt krāpnieku izlikto ēsmu, kā rīkoties, lai pārlicinātos par aizdomām. Tika

runāts arī par riskiem, kas var notikt, ja persona pārāk vieglprātīgi izturas pret saviem privātajiem datiem un nelieto pietiekami drošas paroles. Lekcija tika rīkota Pasaules medijpratības un informācijpratības nedēļas ietvaros.

No 1. aprīļa līdz 15. maijam Centrālā bibliotēka organizēja **konkursu jauniešiem “Eiropas Savienības vērtības MEMĒS”** vecumā no 10 līdz 19 gadiem, kurus interesē Eiropas Savienība un tās vērtības. Konkursa balvas nodrošināja Eiropas Savienības māja. Uzdevums bija radīt oriģinālu memi, kas atspoguļo Eiropas Savienības pamatvērtības, piemēram, demokrātiju. Noteikumi: darbam jābūt veidotam ar cieņpilnu attieksmi un jāatbilst ētikas normām, darba saturam jābūt piemērotam nepilngadīgai auditorijai, darbu var veidot brīvi izvēlēta tehnikā (paša uzņemta fotogrāfija, zīmējums, datorgrafika). Pēc iesūtīto memju saņemšanas bija paredzēta balsošana no 16. līdz 20. maijam, bet diemžēl neviens interesents neiesūtīja memi. Konkursa neizdošanās liek izvērtēt informatīvos ceļus līdz mērķauditorijai, kas šoreiz nenesa vēlamu rezultātu.

Veiksmīgākie pasākumi, lasīšanas veicināšanas aktivitātes

“Pūčulēnu skola” – LNB Atbalsta biedrības lasītveicināšanas programmas **“Grāmatu starts”** nodarbības pirmsskolas (3–4 gadi) vecuma bērniem ar mērķi veicināt lasītpraksi, piedāvā izglītojošas, radošas un attīstošas nodarbības bibliotēkās. Nodarbībās bērniem piedāvāta unikāla iespēja iepazīt grāmatu pasauli un bibliotēku kā interesantu vietu, kur izzināt pasauli, rosināt lasītpraksi un stiprināt lasīšanas tradīcijas ģimenē. Programmas ietvaros notika 15 nodarbības, kurās piedalījās 40 bērni kopā ar ģimenēm gan Centrālajā bibliotēkā, gan filiālbibliotēkās. Katras nodarbības mērķis bija rosināt bērnus interesēties par grāmatām un lasīšanu, izmantojot dažādas radošas aktivitātes. Lai nodrošinātu veiksmīgu un plašu pirmsskolas vecuma bērnu iesaisti programmā, JCB un tās filiālbibliotēkās no 2025. gada septembra līdz decembrim tika īstenota “Pūčulēnu skola”. Programmas laikā bērni rotaļīgā un vecumam atbilstošā veidā iepazīs bibliotēku, grāmatām, burtiem un stāstiem. Nodarbībās tika izmantoti tēli un stāstniecības elementi, veidojot bērniem drošu un pozitīvu pirmo pieredzi bibliotēkā. Radošajās darbnīcās tapa kaķēni, maizes kukuliši un burtiņi no sālsmīklas, rudens lapu kroņi un stāstu ilustrācijas, attīstot sīkās motorikas, iztēles un sociālās prasmes. Noslēguma pasākumā – izlaidumā – piedalījās “Pūčulēnu skolas” dalībnieki ar ģimenēm. Bērni saņēma diplomus, somiņas un pateicības vārdus par piedalīšanos nodarbībās. Grāmatu pūce un pasākuma vadītāja kopā ar bērniem devās rotaļās un veica interesantus uzdevumus. Programmas noslēgumā notika bērnu vecāku aptauja, kurā piedalījās 24 vecāki. Programma novērtēta teicami, uzsverot bērnu aktīvo iesaisti, bibliotekāru sirsnīgo attieksmi un pozitīvo ietekmi bērnu interesēs par grāmatām un bibliotēku veicināšanā. Vecāku ieteikumos izskanēja pārliecinoša vēlme turpināt un papildināt šāda veida nodarbības bibliotēkā. Vairāk par norisi: [Noslēgušās šā gada “Grāmatu starta” norises Jūrmalas bibliotēkās | Jūrmalas valstspilsētas pašvaldība](#).

Pārskata gadā veiksmīgi realizēta **Nacionālā skaļās lasīšanas sacensība** 5. klašu skolēniem. Sacensību Jūrmalas reģionālajā finālā 22. maijā piedalījās 17 talantīgi skolēni no 6 Jūrmalas skolām. Iepriekšējos gados dalību sacensībās pieteica tikai 2 skolas. Skolu aktīvāku iesaisti sacensībās veicināja intensīvāks JCB darbinieku informatīvais darbs ar skolu bibliotekāriem. Nacionālā skaļās lasīšanas sacensība noritēja 3 kārtās. Martā un aprīlī skolās notika sacensību pirmā kārtā, kurā katra skola izraudzījās 3 labākos skaļās lasīšanas uzvarētājus. Sacensību otrā kārtā jeb Jūrmalas reģionālais fināls notika Centrālās bibliotēkas zālē, kur pulcējās 50 apmeklētāji. Sacensību dalībniekus vērtēja kompetenta žūrija: Ģirts Alsters no Jūrmalas teātra, Signe Cīrule no Aspazijas mājas un Inguna Radziņa no JCB. Sīvā konkurencē čempiona titulu izcīnīja Jūrmalas Valsts ģimnāzijas skolēns Raitis Pīrants, kurš rudenī pārstāvēja Jūrmalu sacensību finālā Rīgā Gaismas pilī. Lai sekmētu skolēnu vēlmi piedalīties skaļās lasīšanas sacensībās arī turpmāk, tika nodrošināts vērtīgs balvu fonds, kurā bija sarūpētas grāmatas visiem sacensību dalībniekiem un uzvarētājam – dāvanu karte piedzīvojumu parkā “Jūrmalas Tarzāns”. 11. oktobrī LNB Ziedoņa zālē norisinājās Nacionālās skaļās lasīšanas sacensības nacionālais fināls, kurā piedalījās 19 lasīšanas čempioni no visiem Latvijas reģioniem. Starp viņiem bija arī jūrmalnieks – Jūrmalas Valsts ģimnāzijas skolēns Raitis Pīrants. Sacensību

finālistus vērtēja žūrija: rakstniece un kustības “Laiks lasīt” aizsācēja Inga Grenčberga, LNB karšu krājuma vadītāja Linda Akmentiņa, kultūras žurnāliste Henrieta Verhoustinska, Rīgas mērs Viesturs Kleinbergs un režisors Valdis Lūriņš. Sacensībās jūrmalnieks Raitis Pīrants saņēma simpātiju balvu no Rīgas mēra, kā arī guva neaizmirstamu skatuves pieredzi. Raiti sacensībās atbalstīja tētis, klasesbiedri, latviešu valodas skolotāja Benita Karole un bibliotekāre Ilze Siliņa. Jūrmalas skolēni sacensību dienā pirmo reizi apmeklēja LNB, izbaudot un iepazīstot Gaismas pili.

Bērnu interesi par grāmatām un lasīšanu veicinājušas tikšanās ar grāmatu autoriem. Klātienē dialogi ar autoru ļauj uzzināt grāmatas tapšanas aizkulises, ierosmes avotus, rosina domāt un lasīt iepazīt autora darbus. Tas atspoguļojas arī izsnieguma datos un lasītāju rindās uz konkrētā autora izdevumiem. Tikšanās ar autoriem sniedz nepastarpinātu stāstu no paša autora vai tulkotāja, rosinot bērnus gan iesaisti, gan jautājumu uzdošanu, gan vēlmi iepazīt arī citus autora darbus.

Centrālajā bibliotēka reizi mēnesī sestdienās notika **lasītveicināšanas nodarbības “Sestdienā pie Ūpīša”** ģimenēm ar pirmskolas un sākumskolas bērniem. Nodarbības ir īpaši pievilcīgas ar teatrālo uzvedumu, kas rosina atvērt iztēles pasauli un caur sarunu ar lellītēm ieskatīties grāmatās. Leļļu māksliniece un vecākā bibliotekāre Inguna Radziņa lelles darinājusi ar lielu mīlestību. Lieldienām veltītajā nodarbībā bērni dalījās ar saviem Lieldienu piedzīvojumiem – kurš krāsojis olas, kurš tās meklējis un ripinājis, kuram tās plīsušas, kurš šūpojies, lai vasarā odi nekostu un kurš redzējis Lieldienu zaķi. Nodarbībā Ūpītis bija pavisam krenķīgs, gribējis iepriecināt bērnus tāpat, kā to dara Lieldienu zaķis, bet zaķa ausis tam nederot. Bērni kopīgiem spēkiem nomierināja Ūpīti un pēc sirsnīgas sasveicināšanās ar katru bērniņu, visi atkal jutās priecīgi. Pēc tam bija laiks pasakai! Visi baudīja izrādīti pēc K. Baugarta grāmatas “Bezausis un divausis” motīviem. Sarunas par draudzību, par to, kas tajā svarīgs un kas nesvarīgs. Kamēr bērni skatījās pasaku, Ūpītis grāmatu plauktos bija noslēpis krāsainas olas un aicināja doties tās meklēt. Bērni priecīgi rādīja atrastās olas un varēja sākties ripināšana. Olu ripināšana ir aizraujoša spēle, kurā daži olas vinnē, bet daži tās zaudē. Nevienam neskumst, jo iet meklēt jaunas olas un spēle turpinās. Noslēgumā katra ģimene pagatavoja savu zaķīti – draudziņu! Bibliotēkā valdīja radoša rosība, tapa zaķi, zaķu feja un zaķis Ciklops. Laiks grāmatu lasīšanai! Ģimeņu sestdienas guvušas lielu atzinību un kuplu apmeklētāju loku.

Kopš 2017. gada Centrālās bibliotēkas Bērnu un jauniešu nodaļa sadarbojas ar kanisterapiju apguvušo suņu saimnieci un pasākumu vadītāju Sabīni Grobiņu. **Lasītveicināšanas nodarbības “Lasi kopā ar suni”** pirmskolas un sākumskolas vecuma bērniem rada drošu un atbalstošu vidi lasītprasmes uzlabošanai. Sabīne ar kanisterapijas suņiem regulāri viesojas Centrālās bibliotēkas Bērnu un jauniešu nodaļā un Bulduru bibliotēkā, kur bērni balsī lasa grāmatas priekšā sunim. Šāda pieeja mazina uztraukumu, stiprina pašapziņu un veicina interesi par lasīšanu. Lai nodrošinātu nodarbību kvalitāti, bērni tiek dalīti divās grupās, organizējot paralēlas aktivitātes. Kamēr viena grupa lasa sunim, otra radoši darbojas bibliotekāra vadībā – apgūst prasmi izgatavot grāmatzīmes, veidot nelielas grāmatiņas un iesaistās citās ar lasīšanu saistītās aktivitātēs. Vecāki īpaši novērtē bērnu attīstītās prasmes komunicēt ar dzīvnieku, kā arī redzamo progresu lasītprasmē un pārliecībā par sevi. Pārskata periodā organizētas 18 nodarbības. Par nodarbībām saņemtas pozitīvas atsauksmes no bērniem, viņu vecākiem un pedagogiem.

Lai veicinātu bērnu vēlmi lasīt un stiprinātu pozitīvu attieksmi pret lasīšanu un kultūru, **1. decembrī rūpīgi organizēta Latvijas Valsts prezidenta Edgara Rinkēviča vizīte bibliotēkā.** Valsts prezidenta vizīte ir simbolisks apliecinājums bibliotēkai kā nozīmīgai institūcijai, kas stiprina literatūras un rakstītā vārda nozīmi sabiedrībā, ka lasītprasme ir viens no valsts labklājības stūrakmeņiem un virzītājspēkiem. Mazo lasītāju tikšanās ar Valsts prezidentu izvērtās sirsnīgā sarunā par lasīšanas būtisko nozīmi cilvēka dzīvē, personības izaugsmē. Brīvu un dabisku sarunu veicināja bibliotekāres Ingūnas Radziņas vadītā lelle Zaķu Jancis, kurš uzsāka sarunu ar prezidentu par grāmatu lasīšanu un bērniības atmiņām. Lelle mazināja uztraukumu tiekoties ar augsti stāvošu personu, tā pieņēma un atbalstīja radušās emocijas un sajūtas. Saruna rosināja domāt par literatūras izvēli, tās daudzveidību, interesēm un to apmierināšanu, iztēles trenēšanu. Prezidents uzdāvināja bērniem latviešu tautas pasaku grāmatu, kurā atrodama tautas dzīvesziņa un nolasīja no tās divas pasakas. Prezidents bija kā iedvesmas avots mazajiem lasītājiem turpināt uzsākto lasīšanas ceļu, nerimties meklēt to informāciju un gudrību, kas atrodama grāmatās. Bērni prezidentam uzdāvināja dziesmu un

dzejoli par Latviju, parādot savu tēvzemes mīlestību. Ar patiesu prieku prezidents lasīja bērnu zīmētos un rakstītos apsveikumus un vēlījumus.

Sākot no marta Centrālās bibliotēkas Bērnu un jauniešu nodaļa piedāvā jaunu pakalpojumu – **jauniešu literatūras klubiņu “Lasi un dalies”**, lai veicinātu jauniešu socializēšanos, interesi par literatūru un grāmatu autoriem, stiprinātu bibliotēkas lomu jauniešu vidū. Uz pirmo nodarbību bija pieteikušies vairāki interesenti, ar kuriem kopā tika izrunāts plānotais nodarbības saturs. Jaunieši katrā reizē vienojās par grāmatām, kuras uz nākošo reizi izlasīs, lai varētu izstāstīt vērtējumu par lasīto. Klubiņa apmeklējums ir neliels, diemžēl vairākas reizes nav ieradies neviens interesents. Nākošā pārskata periodā tiks meklēti jauni risinājumi jauniešu piesaistīšanai un klubiņa darbības attīstīšanai.

22. aprīlī Centrālā bibliotēka organizēja **Japānas vēstniecības Latvijā tikšanos ar vidusskolēniem**. LBB ikgadējās “Bibliotēku nedēļas” ietvaros Centrālajā bibliotēkā notika īpašs pasākums “Sadarbība ir bibliotēkas vērtība”, kurā piedalījās Japānas vēstnieks Latvijā Kensuke Jošida (*Kensuke Yoshida*). Pasākuma laikā vēstnieks stāstīja par projekta “Read Japan” ietvaros veiktajiem grāmatu dāvinājumiem JCB, iepazīstināja ar Japānas vēstniecības bibliotēkas krājumu, kā arī dalījās ar ieteikumiem par grāmatām, kas varētu ieinteresēt lasītājus. Tāpat pasākumā tika demonstrēta LU Humanitāro zinātņu fakultātes bakalaura studiju programmas “Āzijas studijas” praktikantu veidota prezentācija, kurā atspoguļota JCB sadarbība ar Japānas vēstniecību, kā arī pārskats par saņemtajiem dāvinājumiem un japāņu autoru grāmatām JCB krājumā.

Jau otro gadu pēc kārtas Centrālās bibliotēkas Bērnu un jauniešu nodaļa uz Jūrmalas Mākslas skolas jumta terases organizēja **pasākumu jauniešiem “Dzejas mikrofons”** (2025. gada nosaukums “Dzeja un mūzika”). Pieci drosmīgi jaunie dzejnieki: Dita Vītola, Ints Mūrnieks, Sofija Titiša, Leons Jūlijs Strupītis un Madara Grīse priecēja publiku ar spilgtiem dzejas lasījumiem. Dusmas, sajūtas, humors, attiecības, ritms, vērojumi, atziņas, brīvība un robežas visām dzīves situācijām – tas viss un vēl vairāk saklausīts jauno autoru dzejā. Nepatīkami pārsteidza jauno talantu pieteikšanās inertums, turklāt vairāki jaunie dzejnieki uz pasākumu neieradās dažādu personisku apstākļu dēļ. Iespējams, turpmāk jāmeklē jauni ceļi, kā uzrunāt un sasniegt mērķauditoriju. Pozitīvais aspekts ir tas, ka pasākumu bagātināja Madaras Grīses muzikālais ietērps un Jūrmalas Mākslas skolas audzēkņu līdzdalība, portretējot dzejas mikroфона dalībniekus, kas piešķīra īpašu, radošu gaisotni. Audzēkņu skices plānots iekļaut bibliotēkas izstādē nākošā gada Dzejas dienu mēnesī.

Pārskata periodā Kauguru bibliotēkā notika daudzveidīgas izglītojošas un radošas nodarbības, kurās piedalījās Jūrmalas Mežmalas pamatskolas, Jūrmalas Kauguru vidusskolas un Jūrmalas Valsts ģimnāzijas skolēni. 16. un 17. janvārī Jūrmalas Mežmalas pamatskolas skolēni piedalījās **nodarbībā “Virtuālais ceļojums pa Eiropas valstīm”**, kur atbildēja uz jautājumiem par valodu, ģeogrāfiju un literatūru. 4. un 7. martā notika lasīšanas veicināšanas **nodarbība “Par un ap Spridīti”** – skolēni skaidroja vecvārdus, lasīja teksta fragmentus, atbildēja uz āķīgiem jautājumiem un radošajā darbnīcā apgleznoja koka ripas pēc literārās pasakas motīviem. 10. un 11. aprīlī izglītojošajā **nodarbībā “Muris un Vufs”** bērni pārbaudīja zināšanas par grāmatas saturu, pildīja atjautības uzdevumus un izgatavoja spēli “Desas somiņā”. 23. aprīlī Jūrmalas Kauguru vidusskolas skolēni klausījās prezentāciju par gadskārtu tradīcijām un ticējumiem, bet radošajā daļā zīmēja Ūsiņa aizsardzības un veiksmes zīmi.

Rudenī Kauguru bibliotēkas vecākā bibliotekāre Kristīna Ozoliņa pirmsskolas un sākumskolas vecuma bērniem vadīja izzinošas **nodarbības “Eksperimenti ar piecām maņām”**, kurās bērni ar praktiskiem uzdevumiem izzināja redzi, dzirdi, ožu, tausti un garšu, apgūstot bibliotēkā izpētes pieredzi. 12. un 13. novembrī **nodarbībā “Mana valoda – mana bagātība”** skolēni klausījās dzejoļus, spēlēja vārdu spēles un pārrunāja latviešu valodas nozīmi. 3. decembrī notika **tikšanās ar grāmatas “Mula un ēna” autori Martu Leimani**, kuras laikā skolēni klausījās grāmatas fragmentus un radoši zīmēja putnus ar ēnām. Savukārt no 9. līdz 12. decembrim tika organizēta Ziemassvētku dekoru gatavošanas darbnīca.

Bulduru bibliotēkā jau otro gadu tiek organizēts **norišu cikls bērniem vasaras brīvlaikā “Lasītprieks vasarā!”**. Tā laikā bērni tiek aicināti aktīvi lasīt grāmatas un piedalīties lasīšanas veicināšanas aktivitātēs. Cikla ietvaros dalībnieki veido savas lasīšanas dienasgrāmatas, kurās par

katru izlasīto grāmatu saņem un krāj uzlīmes. Šī pieeja motivē bērnus lasīt regulāri, attīsta patstāvību un veicina pozitīvu attieksmi pret grāmatām.

Centrālā bibliotēka **Dzejas dienās mazajiem lasītajiem piedāvāja jaunumu – dzejas slamu “Radīsim paši”**. Šajā nodarbībā pirmsskolas vecuma bērni radošā gaisotnē piedzīvoja to, ka prot lasīt, pat ja burtus vēl tikai sāk apgūt. Bērni lasīja dzejas rindas, izmantojot piktogrammas, pēc tam paši veidoja savu dzejoļu rindas. Bērni labprāt iesaistījās un pedagogi atzinīgi novērtēja jauno aktivitāti, lūdzot konsultāciju par materiālu izveidi. Ideja par dzejas slamu radās, iedvesmojoties no semināra LNB vasarā, kurā uzstājās kolēģi no Vācijas.

10. septembrī Alberta Kronenberga Slokas bibliotēkā Dzejas dienu ietvaros notika tikšanās ar **dzejnieci Ievu Samausku**, uz kuru ieradās skolēni no Jūrmalas Valsts ģimnāzijas. Dzejniece pastāstīja par sevi, savu ģimeni, par to, kā top grāmatas, kā rodas dzejoļi, lasīja savus mīklu dzejoļus, liekot bērniem atminēt dzejoļos ietvertās lietas, rosināja arī meklēt dzejoļos atskaņas. Aktīvākajiem pasākuma dalībniekiem dzejniece uzdāvināja kartiņas ar saviem dzejoļiem un pašas tamborētas pirkstīņlellītes. 12. septembrī Alberta Kronenberga Slokas bibliotēkā notika tikšanās ar **dzejnieku un tulkotāju Māri Salēju**, uz kuru ieradās skolēni no Jūrmalas Valsts ģimnāzijas. Dzejnieks, atdzejotājs un tulkotājs iepazīstināja bērnus ar tulkotāja darbu, lasīja fragmentus no atdzejotajiem dzejoļu krājumiem “Cerību burbulī”, “Pans Trallalnieks”, kā arī savus bērnu dzejoļus.

18. septembrī Imanta Ziedoņa Ķemeru bibliotēkā notika tikšanās ar dzejnieci un atdzejotāju **Elvīru Blomu**, kura rosināja klausītājus domāt par mūsdienu dzeju un aktuāliem jautājumiem. Dalībnieki lasīja nejausi izvēlētas dzejas rindas un tuvāk iepazīna autore daiļradi

24. septembrī notika **izglītojoša pastaiga** Jūrmalas Valsts ģimnāzijas sākumskolas bērniem **“Apmet loku pa Sloku”**. Kopā iziets maršruts pa ievērojamām Slokas vietām, kuras minētas animācijas filmiņā “Ezītis stāsta par Sloku”. Izstaigāts Slokas vēsturiskais centrs, tālāk gar Lielupi uz Slokas papīrfabriku, apskatīta vēsturiskā apbūve Dzirnavu ielā, Slokas kapi un obelisks Brīvības cīņās kritušajiem, kā arī papīrfabrikas teritorija.

Projektā “Atrodī sevi citos” bērniem un jauniešiem piedāvājām tikties ar grāmatu autoriem, kuru darbos skarta socializēšanās tēma un ar to saistītās problēmas, kā arī empātijas trenēšana. 9. oktobrī Bulduru bibliotēkā notika tikšanās ar rakstnieci un tulkotāju Signi Višku. Veļu laikā sarunas raisījās par samierināšanos ar nāves neizbēgamību un atmiņu, kas negaidot mēdz izgaist. Par abām tēmām var lasīt Signes Viškas tulkotajās grāmatās: V. Erlbruhs “Pīle, Nāve un tulpe” un A. Šteinhēfels “Ja mans mēness būtu tava saule”. 29. oktobrī Alberta Kronenberga Slokas bibliotēku apmeklēja Jūrmalas Valsts ģimnāzijas bērni, lai satiktu bērnu grāmatu ilustratori Elīnu Brasliņu. Ilustratore iepazīstināja ar daudzveidīgo darbu grāmatu tulkošanā un ilustrēšanā, ar darbu animācijas filmu veidošanā, kā arī pastāstīja, kā top idejas, skices, kādās tehnikās viņa strādā. 15. oktobrī rakstnieci Kristīni Ulbergu uz Majoru vidusskolu aicināja Bulduru bibliotēka. Stāstot par grāmatu “Kariete un Santjago” autore rosināja uz pārdomām par vērtībām. Būt pašam sev, būt tādām, kāds esi, ir lielākā pasaules dāvana. Santjago ceļš noņem slāņus, ļauj saprast ko vēlies darīt un būt īstam. 4. novembrī Imanta Ziedoņa Ķemeru bibliotēkā viesojās tulkotāja Dace Meijere. Skolēni guva ieskatu par tulka un tulkotāja profesiju. Tulkotāja uzsvaru lika uz sociāli jutīgām tēmām, veicināja empātiju un izpratni par citādo.

11. novembrī Centrālajā bibliotēkā notika **Ziemeļvalstu literatūras nedēļas rītausmas lasījums** “Rīts ar draugiem” pirmsskolas vecuma bērniem. Mazie lasītāji iepazīna Ziemeļvalstu literatūras nedēļu, meklēja ziemeļvalstis kartē un atpazīna to karogus. Bērni uzzināja par somu autore Katri Kirkopelto grāmatu sēriju par Mollī un pārrunāja šī gada tēmu – vienotību, draudzību un drosmi. Nodarbībā bērni noskatījās izrādī “Ērms” pēc grāmatas “Mollis un ērms” motīviem, kas rosināja sarunas par draudzību un izlīgšanu. Imanta Ziedoņa Ķemeru bibliotēkā Rītausmas lasījumā siltu un gaišu noskaņu radīja iedegtās LED svecītes un zvangas skaņas, vecākā bibliotekāre Anna Ģērmane lasīja bērniem par ziemeļu zemēm, sniegavīriem un troļļiem, par Trollīša Mumina dzimšanas dienas piedzīvojumu. Noslēgumā bērni radoši darbojās, krāsojot Muminu un viņa draugus – ar prieku, smiekliem un ilgām pēc sniega.

Pie lasītveicināšanas pasākumiem jāmin Jūrmalas teātra festivāls **“Aspazija – drāmas karaliene”**, kas norisinājās jūnijā, atzīmējot dzejnieces 160. jubileju. Festivāla organizētājs –

Aspazijas māja – aicināja bibliotēku piedalīties festivālā, radot leļļu izrādi bērniem. Festivāla diena bērniem tika organizēta Dubultu kultūras kvartālā, piedāvājot Jūrmalas Mūzikas vidusskolas audzēkņu un pedagogu koncertu, Jūrmalas Mākslas skolas pasniedzēju radošās darbnīcas, jauniešu dejas, dzejas un literārās performances, Aspazijas dzejas konkursu un Jūrmalas teātra leļļu studijas izrādi “Nakts princesīte”. Leļļu izrādes režisore un leļļu māksliniece bija Bērnu un jauniešu nodaļas vecākā bibliotekāre Inguna Radziņa. Vienā no lomām darbojās bibliotekāre Ilze Siliņa. Izrādes galvenā varone ir Aspazija bērniībā jeb mazā Elziņa, kas ved skatītāju aizraujošā ceļojumā pa sapņu takām, kas pilna gaismas un ēnu, pasaku varoņu, drosmes un izbaiļu. I. Radziņa radīja brīvdabas leļļu izrādi bērniem pēc Aspazijas atmiņu tēlojumiem no krājuma “Zila debess zelta mākoņos”. Pēc festivāla izrāde iestudēta Jūrmalas teātra telpās un turpina priecēt mazos skatītājus, iepazīstinot ar Aspazijas daiļradi. Tā turpina vēstīt pasaulei, cik liela un brīnišķīga var būt mūsu iztēles pasaule. Festivāls rosināja bērnus nākt uz bibliotēku un izvēlēties Aspazijas dzeju, lai to iemācītos no galvas un piedalītos dzejas lasīšanas konkursā.

Turpinot leļļu izrāžu būtisko lomu bērnu iztēles attīstīšanā, jāpiemin Centrālās bibliotēkas Bērnu un jauniešu nodaļas bibliotekāru veiksmīgā sadarbība ar izdevniecību “Helios”, kas izdevusi somu autores Katri Kirkopelto grāmatas par Mollī. Grāmatas emocionālais stāsts par draudzību un krāšņās ilustrācijas rosināja vecāko bibliotekāri Ingunu Radziņu iestudēt leļļu izrādi mazajiem lasītājiem, ko rādījām bibliotēkas lasīšanas veicināšanas nodarbībās pirmsskolas un jaunākā sākumskolas vecuma bērniem. Bērni ļoti iemīlojuši grāmatas galvenos varoņus Mollī un Sisu, tāpēc dodoties uz Lielajiem lasīšanas svētkiem LNB, lelles ņēmām līdzi. Grāmata “Mollis” Bērnu, jauniešu un vecāku žūrijas 2024. gada balsojumā ieguva 2. vietu 5+ vecumgrupā. Sveicot izdevniecību ar lielisko sasniegumu, iepazīnāmies ar projektu vadītāju Lindu Rožkalni-Strazdiņu un aicinājām ciemos uz Jūrmalu. Satikšanās rosināja tālāku sadarbību, un rudenī izdevniecība aicināja mūs **leļļu izrādi “Mollis”** parādīt Rīgas Grāmatu svētkos LNB, kur iepazīnāmies arī ar grāmatas autori. LNB mūsu izrādi noskatījās ievērojams skaits skatītāju. Jauniegūtā pieredze vēlreiz pierāda, cik svarīgi ir bērnam piedzīvot grāmatas stāstu, kas atdzīvojas leļļu izrādē, lai iedvesmotu vēlreiz atgriezties pie grāmatas.

Eiropas Autoru mēneša ietvaros, kas norisinājās no 11. novembra līdz 12. decembrim un apvienoja vairāk nekā 40 valstis un 31 valodu, lai godinātu Eiropas autorus un svinētu lasīšanas prieku, īpaši jauniešu vidū, Centrālā bibliotēka organizēja **lasītveicināšanas nodarbību ar sporta elementiem “Vingrojam ar grāmatu”** sākumskolas un pamatskolas vecuma bērniem. Nodarbības laikā dalībnieki aktīvi izkustējās un lasīja uzdevumus, atbildēja uz jautājumiem par grāmatu varoņiem, lasīšanu un literatūru, kā arī nosauca savu iecienītāko tēlu vai grāmatu.

Problēmas darbā ar bērniem un jauniešiem, iespējamie to risinājumi

Problēmas darbā ar bērniem un jauniešiem rada motivētu bibliotekāru trūkums, kuri labprāt strādātu ar bērniem un jauniešiem, šogad tas novērojams Bulduru bibliotēkā. Risinājums varētu būt profesionālā pilnveide un pieredzes apmaiņa, t. sk. JCB ietvaros, piemēram, organizējot grupu darbu, veicot novērošanu jeb ēnošanu, regulāri pārrunājot veiksmīgus darba piemērus, korekti diskutējot par neveiksmēm un kļūdām.

Ļoti grūti ir uzrunāt jauniešus apmeklēt bibliotēkas pasākumus, piemēram, tikšanās ar autoriem, dalība konkursos. Šai problēmai ir vairāki būtiski faktori, piemēram, aktīvo jauniešu jau tā lielā noslodze ar interešu izglītību, sportu un tās izraisītais laika trūkums, kā arī programmas “Skolas soma” arvien pieaugošais saturs saistībā ar literatūru, kas konkurē ar publisko bibliotēku piedāvājumu. Nepieciešama padziļināta jauniešu auditorijas vajadzību un interešu izpēte, lai rastu jaunus risinājumus, kā jaunieši pietuvināt bibliotēkai. Iespējams, jāmeklē jaunas pasākumu formas, kuras būtu aktīvākas un dinamiskākas, līdzdalību un refleksiju vairāk ietverošas. Kā veiksmīgu piemēru var minēt Dzejas pastaigu ar Ivaru Šteinbergu un Guntaru Godiņu, kas noturēja vidusskolēnu interesi visa pasākuma garumā.

Ņemot vērā, ka pieaudzis bibliotēkā reģistrēto bērnu un jauniešu skaits, kā arī ir noturēts bibliotēkas apmeklējuma līmenis, jāturpina tikpat aktīva sadarbība ar izglītības iestādēm un

vecākiem. Jāturpina izmantot izglītojošā nodarbība “Lasīšanas stratēģijas”, piedāvājot to skolām. Izvēršamas un attīstāmas medijpratības un informācijpratības nodarbības, kā arī nodarbības par datubāzu izmantošanu, īpaši pamatskolēniem un vidusskolēniem. Ikdienas darbā JCB darbinieki novērojuši – ja ir padomāts par kādu vieglu uzdevumu, kas netieši saistīts ar lasīšanu, bērni labprāt iesaistās un pavada laiku bez datorspēlēm.

Bērnu plūsma, īpaši Centrālajā bibliotēkā, ir ievērojama. Lai ikviens labi justos, darbinieki cītīgi rūpējas, lai tiktu ievēroti bibliotēkas lietošanas noteikumi un uzvedības normas, piemēram, pie ieejas nodaļā ir novietots pamanāms uzraksts par apavu novietošanu. Lai radītu viegli uztveramus noteikumus, uzturoties bibliotēkā, ir izstrādāta viegli saprotama bibliotēkas noteikumu infografika. Tomēr tā būtu pārskatāma, lai padarītu to pilnīgāku, uzskatāmāku, uzveramāku un saprotamāku – lai ikvienam bērnam būtu saprotams, ko drīkst un nedrīkst darīt bibliotēkā.

Skolēnu pavadītais laiks bibliotēkā nereti sasniedz vairākas stundas dienā. Jāatzīst, ka tas reizēm rada uzvedības problēmas un aktualizē vajadzību ieturēt maltīti. Diemžēl JCB, t. sk. Centrālajā bibliotēkā Dubultu kultūras kvartālā šim jautājumam līdz šim nav rasts piemērots risinājums. Plānots, ka šo problēmu varētu risināt, mainot telpu zonējumu. Daļēji šo situāciju palīdz risināt labi laikapstākļi, jo, piemēram, Dubultu kultūras kvartāla pagalmā ir labiekārtota vide šo vajadzību apmierināšanai.

Atbilst ANO ilgtspējīgas attīstības mērķiem:

Novadpētniecība

Novadpētniecības darba virzieni un pakalpojumi, pārskata perioda prioritātes, jauninājumi novadpētniecības darbā

Pabeigta JCB novadpētniecības darba izvērtēšana atbilstoši nozares vadlīnijām, 2025. gada 30. janvārī apstiprināta JCB novadpētniecības darba programma 2025.–2029. gadam un sagatavota JCB novadpētniecības darba koncepcija 2025.–2029. gadam (apstiprināta 2026. gada 22. janvārī).

JCB novadpētniecības darba pamatvirzieni ir:

- maksimāli pilnīga novadpētniecības krājuma veidošana, organizēšana un saglabāšana;
- novadpētniecības informācijas meklēšanas sistēmas veidošana un nodrošināšana;
- novadpētniecības materiālu un resursu pieejamības nodrošināšana;
- novadpētniecības krājuma un pakalpojumu popularizēšana.

JCB novadpētniecības pakalpojumi ir:

- novadpētniecības materiālu pieejamība;
- konsultācijas un uzziņas par novadpētniecības materiālu pieejamību un izmantošanu;
- konsultācijas par novadpētniecības digitālo resursu, pieejamību un izmantošanu.

Pārskata perioda prioritātes JCB novadpētniecības darbā bija:

- novadpētniecības metodisko dokumentu izstrāde un apstiprināšana;
- novadpētniecības darba pilnveide, ņemot labās prakses piemērus no citu reģionu galveno bibliotēku novadpētniecības darbā;
- digitalizācijas procesa uzsākšana.

Pārskata periodā tika izveidotas 14 Jūrmalas dzelzceļa staciju puzzles gan digitālā, gan fiziskā formā. Fiziskās puzzles ir pieejamas pēc pieprasījuma JCB centrālajā ēkā, kā arī tiek izmantotas Jūrmalas pilsētas un apkaimju svētkos. Pārskata periodā fiziskās puzzles tika izmantotas 307 reizes, un cilvēku interese par tām bija neparedzēti liela, apstiprinot, ka šāda veida materiāli būtu veidojami arī turpmāk. Diemžēl datus par digitālo pužļu izmantošanu nav iespējams iegūt, jo digitālā platforma, kurā puzzles ir izveidotas, neparedz izmantojuma statistikas izgūšanu. Ērtākai pieejamībai un izmantošanai digitālās puzzles ir apvienotas Jūrmalas valstspilsētas bibliotēku kopkataloga pastāvīgajā kolekcijā [“Jūrmalas dzelzceļa stacijas. Digitālās puzzles”](#).

2025. gada jūlijā Centrālajā bibliotēkā tika iegādāts slēdzams stiklots skapis-vitrīna seno un īpaši vērtīgo iespieddarbu uzglabāšanai un eksponēšanai. Pirmā izstāde šajā vitrīnā atspoguļo ciklā “Latviešu grāmatai 500” tapušā raksta “Senākie izdevumi Jūrmalas Centrālās bibliotēkas krājumā” krājuma izlasi.

JCB novadpētniecības aktualitātes regulāri tiek izziņotas darbiniekiem e-pasta vēstulēs vai prezentētas JCB darbinieku profesionālās pilnveides semināros. Tāpat JCB novadpētniecības darbs tiek prezentēts tikšanās reizēs ar citu Latvijas reģionu un ārvalstu bibliotēku speciālistiem. Oktobrī norisinājās Jūrmalas izglītības iestāžu bibliotekāru sapulce, kurā viena no prezentācijām bija par JCB novadpētniecības resursiem, to izmantošanas iespējām gan bibliotekāriem, gan skolēniem.

Novadpētniecības krājums

JCB novadpētniecības krājuma komplektēšana notiek, ievērojot JCB krājuma komplektēšanas politiku un ņemot vērā izdevumu piedāvājumu. Pārskata periodā novadpētniecības krājums tika papildināts ar četrām monogrāfijām par Jūrmalu:

- Gaitniece, Lāsma. Jūrmalas slimnīcas vēsture. Jūrmala: Jūrmalas slimnīca, 2022. 225 lpp.;
- Jūrmala, The Baltic Pearl. Rīga: Wellness nature culture, 2024. 111 p.;

- Radovics, Ainārs. Dubultu vēsture: 2. sējums. Jūrmala: Dubultu sabiedriskā kopiena, 2025. 311 lpp.;
- Pastaiga pa skaisto Jūrmalu. [Izdošanas vieta nav zināma]: Pastaigas, 2025. 222 lpp.

JCB bez maksas saņem Jūrmalas pašvaldības periodisko izdevumu “Jūrmalas Avīze”. 2025. gadā tika izdoti 11 izdevumi. Tie kopā ar iepriekšējo gadu izdevumiem glabājas JCB centrālajā ēkā un ir pieejami lietotājiem pēc pieprasījuma. Filiālbibliotēkās pieejami izdevuma “Jūrmalas Avīze” tekošā gada numuri.

Pārskata periodā ir pabeigta esošo novadpētniecības mapju pievienošana Jūrmalas valstspilsētas bibliotēku kopkatalogā, piešķirot svītrkodus, lai varētu fiksēt mapju izmantošanu lasītavās. 2025. gadā pievienotas 69 novadpētniecības mapes, kas atrodas JCB filiālbibliotēkās, un to satura rādītāji ir apskatāmi lietotājiem attālināti katalogā.

Filiālbibliotēkās, it īpaši Alberta Kronenberga Slokas bibliotēkā un Imanta Ziedoņa Ķemeru bibliotēkā, ir aktīva iedzīvotāju iesaiste novadpētniecības materiālu papildināšanā – tiek nestas fotogrāfijas, iedzīvotāji dalās atmiņās par apkaimēm un notikumiem Jūrmalā. Pārskata periodā Imanta Ziedoņa Ķemeru bibliotēkā veiktas četras intervijas – trīs ar bijušajiem Imanta Ziedoņa Ķemeru bibliotēkas darbiniekiem, viena ar Ķemeru iedzīvotāju. Šobrīd notiek selektīva materiālu pievienošana LNB Digitālajai bibliotēkai un kopējais materiālu skaits, ko būtu iespējams pievienot Digitālajai bibliotēkai vēl nav aprēķināts.

Novadpētniecības krājuma organizācija un glabāšana

Atbilstoši Jūrmalas apkaimju izvietojumam JCB novadpētniecības darbs (materiālu vākšana, uzkrāšana un glabāšana) tiek sadalīts, balstoties uz apkaimju izvietojumu kartē:

- Bulduru bibliotēka: Bražciems, Priedaine, Vārnukrogs, Stirnurags, Buļļuciems, Lielupe, Bulduri, Dzintari;
- Centrālā bibliotēka: Majori, Dubulti, Jaundubulti, Druvciems, Pumpuri, Melluži, Asari, Valteri, Krastciems, Vaivari;
- Kauguru bibliotēka: Kauguri, Kaugurciems;
- Alberta Kronenberga Slokas bibliotēka: Sloka, Bažciems;
- Imanta Ziedoņa Ķemeru bibliotēka: Ķemeri, Jaunķemeri, Branķuciems, Kūdra.

JCB un tās filiālbibliotēkās atrodas novadpētniecības mapes, kas ir pieejamas brīvpieejā. Tematiskajās nozaru un personāliju mapēs materiāli ievietoti hronoloģiski (jaunākais virspusē) ar noformētu bibliogrāfisko norādi. Tajās pieejami raksti gan no reģionālajiem, gan Latvijas izdevumiem.

JCB centrālajā ēkā atrodas Jūrmalas pilsētas reģionā izdotie laikraksti dažādos nosaukumos no 1980. gada līdz mūsdienām. Lai nodrošinātu atbilstošu periodisko izdevumu uzglabāšanu, 2025. gada budžetā tika paredzēti līdzekļi bezskābes kartona kastu iegādei. Cenu aptaujas rezultātā tika nolemts izraudzīties Igaunijas uzņēmumu AS “CISTA” par bezskābes kartona kastu piegādātājiem. Vienā kartona kastē ietilpst viena vai vairāku gadu avīžu komplekti. Šobrīd izmantošanā ir 52 kastes, bet to skaits ar laiku pieaugs, jo Jūrmalas pašvaldības izdevums “Jūrmalas Avīze” joprojām tiek izdots arī papīra veidā.

Digitalizācija, digitālie resursi un to veidošana

Lietotājiem ir pieejama JCB novadpētniecības datubāze, kas sāka veidot 1999. gadā. Datubāzē tiek pievienoti raksti no Jūrmalas laikraksta “Jūrmalas Avīze”, kā arī veidoti bibliogrāfiskie ieraksti par citu periodisko izdevumu rakstiem, kuros minēta Jūrmala un tai piederīgas personas. Pārskata periodā datubāzē tika izveidoti 726 ieraksti – 401 no tiem ir raksti, kas digitalizēti no JCB abonētās preses. Kopskaitā novadpētniecības datubāzē ir 22 267 ierakstu. Lietotājiem pēc pieprasījuma

bibliotēkā uz vietas ir pieejami citu periodisko izdevumu raksti, kuros ir minēta Jūrmala un tai nozīmīgas personas.

2025. gadā novadpētniecības datubāzes satura popularizēšanai tika izveidotas sekojošas digitālās kolekcijas Jūrmalas valstspilsētas bibliotēku kopkatalogā:

- “Jūrmalas Saulgriezīte – Aspazija”, kur tika atlasīti 20 ieraksti ar rakstiem un monogrāfijām par Aspaziju vai Aspaziju kā autori; kolekcija bija apskatāma no 3. marta līdz 31. maijam;
- “Dacei Judinai – 55”, kur tika atlasīti 43 ieraksti ar rakstiem un monogrāfijām par Daci Judinu vai viņu kā autori; kolekcija bija apskatāma no 9. līdz 31. maijam;
- [“Jūrmalas dzelzceļa stacijas. Digitālās puzzles”](#), kas ir pastāvīga kolekcija un apvieno 14 digitālās puzzles, kas ir analogas fiziskajām puzzle.

Jūrmalas valstspilsētas bibliotēku kataloga vecajā versijā lietotājiem joprojām ir pieejamas sešas tematiskās rakstu kolekcijas no reģionālajiem izdevumiem (raksti ir pieejami arī kataloga jaunajā versijā, bet kolekcijas ir pieejamas tikai vecajā versijā):

- Jūrmalas vēsture – 62 raksti;
- Kūrorta vēsture – 21 raksts;
- Dzintaru koncertzāle – 839 raksti;
- Ķemeru nacionālais parks – 128 raksti;
- Aspazijas jubileja – 849 raksti;
- Vides objekti – 60 raksti.

2025. gadā JCB novadpētniecībā iesaistītajiem darbiniekiem septembrī notika atkārtotas apmācības par materiālu pievienošanu LNB Digitālajai bibliotēkai. Digitalizācijas darbs un objektu pievienošana realizējās gada nogalē, kad Kauguru bibliotēkas darbiniece veiksmīgi pievienoja 18 objektus un tie jau ir atrodami LNB Digitālajā bibliotēkā. JCB veidotā kolekcija taps publiski apskatāma, kad kopējais pievienoto objektu skaits sasniegs 100 – šo mērķi plānots sasniegt 2026. gada pirmajā pusgadā.

Krājuma izmantojums, kvalitātes, aktualitātes, attīstības novērtējums

JCB novadpētniecības krājuma kopējā kvalitāte ir apmierinoša. Neapmierinošs ir monogrāfiju daudzveidības trūkums Jūrmalas novadpētniecības plauktā – to var izskaidrot ar zemo monogrāfiju izdošanas skaitu par Jūrmalu; pārsvarā tiek izdoti mākslinieku albumi vai novadnieku daiļdarbi, bet tie neatbilst jaunajam plaukta indeksam un tiek izvietoti citos nozaru literatūras vai daiļliteratūras plauktos. Jaunā plaukta indeksa izveide atvieglo darbu ar lietotājiem, kas interesējas par Jūrmalu, jo šāds plaukts ir pārskatāmāks un materiāli nav jāmeklē citur. Perspektīvā jādodomā par izdevumu piekomplektēšanu no iepriekšējiem gadiem šī plaukta papildināšanai, jo izdevumu kolekcija par Jūrmalu nebūt nav tuvu pilnīgai.

JCB novadpētniecības materiālus aktīvi izmanto bibliotekāri, sagatavojot uzziņas par dažādiem tematiem. Lietotāji JCB novadpētniecības materiālus izmanto retāk, galvenie pieprasījumu temati ir Jūrmalas ēku koka arhitektūra, periodiskie izdevumi. Lielāku interesi par novadpētniecības materiāliem izrāda skolēni un studenti, kuriem tiek uzdoti dažādi mājasdarbi par Jūrmalu vai savu apkaimi, vai arī paši rakstu darbiem izvēlējušies tēmas, kuras atrodamas arī JCB novadpētniecības materiālos.

Novadpētniecības darba veicināšana

Pārskata periods bija piesātināts ar novadpētniecību saistītiem notikumiem – izstādes ar novadpētniecības materiāliem, grāmatu atvēršanas svētki, lekcijas un stāstījumi par Jūrmalas un tās apkaimēm un cilvēkiem. 5. maijā Centrālajā bibliotēkā notika **Aināra Radovica grāmatas “Dubultu vēsture” 2. sējuma atvēršana**, kur grāmatas autors klausītājus iepazīstināja ar interesantākajiem

faktiem un vēstures līnijām, kas iezīmējas grāmatas saturā. Savukārt 20. augustā Jūrmalas muzeja pētniece Līga Strazda lasīja uz čekas dokumentiem, ģimenes fotogrāfijām un radnieku liecībām balstītu lekciju [“Vienkārša cilvēka dzīve dramatiskos laikmeta griežos: mēlušnieka Alekša Zīsberga \(1918–1996\) dzīvesstāsts”](#), kas modināja jūrmalniekos atmiņas par kādreizējo laika biedru un mīlotu kaimiņu, un atklāja čekas ziņotāju portretus.

Pārskata perioda **kulminācijas pasākums bija Slokas 770 gadu jubilejas svinības “Sloka svin!”** – jau kopš gada sākuma Alberta Kronenberga Slokas bibliotēka aicināja interesentus piedalīties dažādos pasākumos: doties pastaigu maršrutā pa Sloku, ieklausīties lekciju lasījumos par Slokai nozīmīgām vietām un personām. 18. oktobris sākās ar uzvedumu “Mistērija par Sloku” Slokas Evaņģēliski luteriskajā baznīcā. Vēstures notikumus teatrālā uzvedumā izstāstīja jauniešu teātra “Eksperiments” un Jūrmalas Valsts ģimnāzijas teātra dalībnieki, kora “Spārnos” un “Vaivari” dziedātāji, izskanēja mācītāja Jāņa Saulītes dievvārdi. Uzvedums turpinājās teatrālā gājienā “Tā radās bibliotēka Slokā” no Slokas baznīcas uz Slokas bibliotēku un atklāja vecākās Jūrmalas bibliotēkas tapšanas stāstu. Vecajā tirgus laukumā (pie Alberta Kronenberga Slokas bibliotēkas) dienas garumā izskanēja sveiciens jubilāriem (Slokai 770, Slokas bibliotēkai 140, Albertam Kronenbergam 138), norisinājās svētku tirdziņš un kopā ar Jūrmalas Amatniecības meistariem varēja iepazīt seno amatu prasmes – aušanu, skalu grozu darināšanu, linuma aušanu, alvas liešanu un podniecību. Ar ikdienas darba ekipējumu iepazīstināja ugunsdzēsēji un pašvaldības policijas darbinieki. Fotoorientēšanās spēlē apmeklētāji varēja iepazīt tuvējo apkārtni. Svētku muzikālo daļu atklāja mūziķis Adrians Kukuvas un Adrija Silva Kukuvasa, priekšnesumus sniedza deju kolektīvi “Jūrmaldancis” un “Ābelīte”, deju grupa “Svenko” un Ērika Budēvica vokālās studijas dalībnieki. Vēlāk uz skatuves kāpa repere Revolūcija un “Dziedātāja Amanda”. Ar dziesmām no Ādolfā Alunāna lugām uzstājās Jūrmalas teātra aktieri, bet noslēgumā klausītājus priecēja leģendārā grupa “Dzeltenie pastnieki” ar programmu “Milžu cīņas”. Pie Alberta Kronenberga Slokas bibliotēkas bija uzstādīts karuselis ar Alberta Kronenberga darbu tēliem “Mazais ganiņš”, bibliotēkā notika grāmatas “Jērādiņa” jaunizdevuma atvēršanas svētki, kuros piedalījās mākslinieka mazmeita Ilze Jansone-Saulīte, ģimenes ar bērniem varēja piedalīties radošajās darbnīcās “Ežlietiņas”, bet uz sarunām par Slokas vēsturi aicināja Jūrmalas muzeja pētnieks Mārtiņš Vesperis.

2025. gada 13. martā tika atklāta [fotoizstāde “Slocenieki staro – jums”](#), savukārt gada nogalē, 18. decembrī, tika atklāta [Jāņa Saulītes novadpētniecības materiālu kolekcijas izstāde](#). Slocenieki ir lepni par savu apkaimi un tās vēsturi, tāpēc šādi pasākumi ir plaši apmeklēti. Kopumā pārskata periodā Alberta Kronenberga Slokas bibliotēkā rīkotas sešas mākslas un fotogrāfiju izstāžu atklāšanas – gan no bibliotēkas novadpētniecības krājuma, gan sadarbībā ar vietējo kopienu. Gada laikā rīkoti četri Slokas apkaimi izzinoši pasākumi – par latviešu strēlniekiem Slokas kaujās, vāciešiem Slokā, vēstures līkločiem Slokas ielās u. c., pieaicinot gan profesionālus vēsturniekus, gan vēstures entuziastus. Pārskata gadā tika turpināts piedāvāt Alberta Kronenberga Slokas bibliotēkas vecākās bibliotekāres Intas Lubējas 2024. gadā izstrādāto ekskursiju Slokas apkaimē – “Apmet loku pa Sloku!”.

Atzīmējot Slokas 770 gadu jubileju, Slokas bibliotēkas 140 gadu jubileju un Alberta Kronenberga 138. dzimšanas dienu, tika radīta **animācijas filma “Ezīša ceļojums Slokas vēsturē”**. Filma tapa Alberta Kronenberga Slokas bibliotēkas sadarbībā ar Jūrmalas Mākslas skolu, kuras pedagogi un audzēkņi, balstoties vēsturiskajos avotos, izveidoja vizuāli bagātu stāstījumu par Slokas vēsturi. Tekstu filmai radīja rakstniece Dace Vīgante, to ierunāja Bērnu un jauniešu nodaļas vecākā bibliotekāre Inguna Radziņa, savukārt filmas centrālais tēls – Alberta Kronenberga darbos rodamais Ezītis – kļuva par skatītāju ceļvedi Slokas vēsturē. Filmas pirmizrāde notika 2025. gada 18. oktobrī Slokas jubilejas svinību laikā. Tā ir publiski pieejama [JCB “YouTube” kanālā](#). Filmu papildina izstāde “No skices līdz animācijai – Ezīša ceļojums Slokas vēsturē”, kas sniedz ieskatu filmas tapšanas procesā, eksponējot skices, filcētos tēlus un citus radošos materiālus.

Zvejas tīklu darināšanas amatu prasmes ir uzskatāmas par kopienas kultūrvēsturiskā mantojuma un identitātes pamatu, jo vairāku gadsimtu garumā nodarbošanās ar zvejniecību un zvejas tīklu darināšanas amatu prasmes bija nozīmīgākā piekrastes teritoriju iedzīvotāju saimnieciskās darbības sastāvdaļa. Tāpēc Kauguru bibliotēkā sadarbībā ar Jūrmalas Amatniecības meistari Agniju

Saprovsku Muzeju nakts ietvaros notika paraugdemonstrējums zvejas tīkla siešanā, kā arī iepirkumu tīkliņu darināšanas meistarklase Kauguru bibliotēkā. Savukārt pasākumā [“No zvejniekciema līdz bagāto laužu vasarnīcām”](#) Jūrmalas muzeja muzejpedagos Aldis Pūtelis Kauguru bibliotēkā stāstīja par senākajām rakstītajām liecībām vācu valodā, kurās pieminēts Kaugurciems. JCB organizētajos novadpētniecības pasākumos izveidojusies uzticīga un aktīva apmeklētāju kopiena, kas seko līdzi norisēm dažādās bibliotēkās un veido vienotu lasītāju un kultūras interesentu loku.

Imanta Ziedoņa Ķemeru bibliotēka piedalījās Pavasara ekskursiju nedēļā ar fotoorientēšanās piedāvājumu. Dalībniekiem bija iespēja iepazīties ar kultūrvēsturiskiem objektiem Ķemeru, vēsturiskiem materiāliem un salīdzināt, kā šie objekti izskatījās toreiz un tagad. Ķemeru svētkos bibliotēka piedalījās ar digitālo ielaušanās spēli par Ķemeriem. Gada laikā atklātas divas mākslas izstādes, kuru autores strādā vai dzīvo Ķemeru un savos darbos atspoguļo Ķemeru dabu un zīmīgākos arhitektūras piemērus. Notika Jūrmalas muzeja pētnieka Mārtiņa Vespera lekcija “Ķemeru – mazzināmais zināmajā” ar ieskatu Ķemeru vēsturē, notikumu un dzīvesstāstu pētniecībā. Vasarā ikviens tika aicināts dalīties stāstos un fotogrāfijās par Imanta Ziedoņa Ķemeru bibliotēkas vēsturi. Šīs akcijas laikā ierakstītas trīs intervijas un papildināts bibliotēkas vēstures krājums ar fotogrāfijām. Vēl Imanta Ziedoņa Ķemeru bibliotēka 2025. gada februārī uzsāka rubriku “Ķemeru stāsti cauri laikiem” sociālajā tīklā “Facebook”. Rubrikas ieraksti tiek publicēti katra mēneša pirmajā ceturtdienā un satur vizuālu un tekstuālu informāciju par Ķemeru vēsturi. 2025. gadā šajā rubrikā publicēti 18 ieraksti.

Imanta Ziedoņa Ķemeru bibliotēkā maijā – “Ziedoņa mēnesī”, kad svinam Imanta Ziedoņa dzimšanas dienu, – organizēja plašāku **Imantam Ziedonim veltītu pasākumu kopu**. Visu mēnesi norisinājās “Ziedoņa Krāsaino pasaku” izaicinājums. Lasītājiem tika piedāvāta tematiska krājuma izlase, kas atbilda katras nedēļas noteiktajai krāsai. Paralēli tika turpināta arī iepriekšējā gada tradīcija – apmeklētāji tika aicināti ierasties ar konkrētajai krāsai atbilstošu akcentu apģērbā un piedalīties krāsainā fotoalbuma veidošanā. Šogad izvēlētās krāsas un pasakas: Pelēkā pasaka, Melnā pasaka, Brūnā pasaka un Dzintarainā pasaka. Ikviens tika aicināts dalīties ar fotogrāfijām sociālajos tīklos, atzīmējot Imanta Ziedoņa Ķemeru bibliotēku un izmantojot tēmturus #ZiedonisĶemeru un/vai #KrāsaināsPasakas. 12. maijā bērniem tika piedāvāta izglītojoša nodarbība par Imanta Ziedoņa saistību ar Japānu un svarīgākajiem faktiem par šo valsti. Praktiskajā darbnīcā bērni locīja Japānas simbolu – dzērvi – origami tehnikā. Darbnīcu vadīja LU Humanitāro zinātņu fakultātes bakalaura studiju programmas “Āzijas studijas” students Aleksejs Dedels. No 28. aprīļa līdz 16. maijam norisinājās zīmējumu konkurss “Uzzīmē Ziedoni”, kurā bērniem bija jāizveido pašu radīts zīmējums, iedvesmojoties no kādas Imanta Ziedoņa pasakas. Konkurssā piedalījās 6 dalībnieki, un labākie darbi joprojām ir apskatāmi bibliotēkā. Svētku kulminācijā – 27. maijā – tika **atklāta Ziedoņa lasītava**, kurā ikviens aicināts pakavēties, lai smeltos iedvesmu no izcilā latviešu dzejnieka un domātāja. Lasītavā ir pieejami Imanta Ziedoņa darbi un darbi par viņu, skatāmas tematiskas izstādes, kas palīdz sajūst dzejnieka domas un pasaules redzējumu. Viena no izstādēm lasītavā – “Ziedoņa minimismi. Tulkoti. Kaligrāfija”, kur dzejnieka daiļrade saplūst ar japāņu valodu un kaligrāfiju. Īpašs akcents telpā ir galds, kura virsmas dizainā attēloti Ķemeru radītā Imanta Ziedoņa dzejoļu krājuma “Motocikls” motīvi. Lasītavu var izmantot gan kā kluso telpu, gan darba vietu individuālam vai grupu darbam. Lasītavas atklāšanā piedalījās Ziedoņa muzeja vadītājs Jānis Holšteins-Upmanis ar stāstījumu par savu redzējumu un atmiņām par Imantu Ziedoni.

Bulduru bibliotēka gada laikā periodiski piedāvāja foto orientēšanās spēli sadarbībā ar Bulduru Izstāžu namu. Orientēšanās spēlē “Bulduri laika lokos” dalībnieki devās maršrutā pa Bulduriem, meklējot kontrolpunktus, atklājot interesantus faktus, iepazīstot apkārtes ievērojamākos objektus.

Novadpētniecības darba popularizēšana JCB pārsvarā notiek, izmantojot sociālos tīklus. Šajā jomā vislielāko atzinību no Jūrmalas iedzīvotājiem un citiem interesentiem ir ieguvusi Alberta Kronenberga Slokas bibliotēka, jo katru ceturtdienu bibliotēkas “Facebook” lapā tika ievietots tematisks ieraksts par Slokas vēsturi – pārskata periodā publicēti 28 ieraksti par dažādiem Slokas vēstures aspektiem. Tuvojoties Slokas apkārtes 770 gadu jubilejas svinībām, tika sagatavots [atskats par 2005. gadā notikušajiem Slokas 750 gadu jubilejas svētkiem](#) un tuvojoties 1. septembrim, tika sarūpēts [slocenieku fotogrāfiju atskats par viņu pirmajiem septembriem](#).

7. septembrī JCB atzīmēja septiņu gadu gadskārtu ēkā Strēlnieku prospektā 30. Notikuma atzīmēšanai tika sagatavota virtuālā izstāde “Septiņi gadi Strēlnieku prospektā 30”, kurā tika apkopoti materiāli no JCB novadpētniecības krājuma. [Virtuālā izstāde](#) tika publicēta JCB [“YouTube” kontā](#). Digitālās nedēļas ietvaros martā tika publicēta ierakstu sērija JCB “Facebook” kontā ar nosaukumu [“Pēti gudri!”](#), kur, izmantojot dažādus novadpētniecības materiālus, tika parādīts, kā pilnveidot meklēšanu un pētīšanu dažādos resursos.

JCB un tās filiālbibliotēku telpās notiek novadpētniecības materiālu tematiskās izstādes, lai izceltu JCB novadpētniecības materiālu krājumu un piesaistītu interesentus. Tematiskās izstādes bijušas par mūziķiem, kas dzimuši un auguši Jūrmalā, brīvdienu pavadīšanas iespējām Jūrmalā, izmantojot krājumā esošus rakstus par tūrisma vietām pilsētā, jubilejas izstāde “Ludim Bērziņam – 155” u. c. Šādu tematisku izstāžu veidošana piesaista bibliotēkas lietotāju uzmanību un palielina novadpētniecības materiālu popularitāti.

Iecienīta jūrmalnieku novadpētniecības aktivitāte ir vēstures konkurss, kas tiek organizēts kopš 2019. gada. Kā daudzus gadus, arī 2025. gadā konkurss norisinājās novembrī, kad Jūrmalas pilsēta atzīmē savu dibināšanas gadadienu. Konkurss tika izsludināts [JCB “Facebook” kontā](#) un Jūrmalas valstspilsētas pašvaldības tīmekļvietnē, kā arī bija pieejams uz vietas visās Jūrmalas publiskajās bibliotēkās. Konkurss norisinājās divās kārtās – pirmajā kārtā bija dotas 20 dažādas pastkartes ar Jūrmalas apkaimēm un konkursa dalībniekiem bija jānorāda, kurai apkaimei kura pastkarte atbilst. Otrajā kārtā bija desmit atvērtie viktorīnas jautājumi saistībā ar pirmās kārtas pastkartēm. Konkursa dalībnieku skaits bija rekordliels – 24 dalībnieki. [Pirmo trīs vietu ieguvēju](#) apbalvošana notika individuāli satiekot uzvarētājus un pasniedzot konkursa diplomu un suvenīrus ar JCB logo.

Bibliotēkas darbība “Stāstu bibliotēku” tīklā

JCB vēsturiski ir viena no “Stāstu tīkla” bibliotēkām, visaktīvāk (jau no tīkla pirmsākumiem) šajā tīklā darbojoties Bērnu un jauniešu nodaļas vecākajai bibliotekārei Ingunai Radziņai, kura ir arī Latvijas Stāstnieku asociācijas biedre. Stāstniecības elementi visvairāk JCB ikdienā tiek izmantoti darbā ar bērniem – stāstot par grāmatām bērnu auditorijai. Pārskata periodā Imanta Ziedoņa Ķemeru bibliotēka veikusi četras intervijas – trīs ar bijušajiem Imanta Ziedoņa Ķemeru bibliotēkas darbiniekiem, vienu ar Ķemeru iedzīvotāju. Interviju veikšana pozitīvi savienojas ar nākotnē plānoto – vairāk pievērsties stāstniecībai novadpētniecības aspektā, tādēļ JCB ir izrādījusi iniciatīvu turpināt darbu “Stāstu bibliotēku” tīklā.

Novadpētniecības istabas

JCB nav novadpētniecības istabu.

Galvenie secinājumi, nākotnes prognozes, problēmas un to risinājumi

2025. gadā JCB novadpētniecībā uzsākta aktīva materiālu digitalizācija, papildinot LNB Digitālajā bibliotēkā kolekciju “Jūrmalas novadpētniecība”. Joprojām ir nepieciešams atrast darba balansu starp materiālu digitalizāciju un fizisko materiālu popularizēšanu bibliotēkas lietotājiem, ņemot vērā, ka filiālbibliotēkās ar novadpētniecību darbojas bibliotēkas darbinieki, kas ir iesaistīti aktīvā lietotāju apkalpošanā.

Pārskata periodā plaši apmeklēti profesionālās pilnveides pasākumi, kur iegūtās zināšanas un prasmes sekmē novadpētniecības darbu JCB. 6. maijā eksperte novadpētniecības darbā apmeklēja LU organizēto semināru “Kultūras mantojuma digitalizācija un tā likumīga pieejamība sabiedrībai”, kurā plašāk tika apskatīts viens no diskutablākajiem jautājumiem novadpētniecības materiālu popularizēšanā – autortiesības. Lektoru prezentācijas un praktiskais grupu darbs lika dalībniekiem

iejusties dažādās problēmsituācijās un tās risināt, ievērojot gan normatīvo aktu normas, gan cilvēciskos aspektus. 14. un 15. maijā notika Jūrmalas muzeja un Jūrmalas valstspilsētas administrācijas Kultūras nodaļas organizētas etnogrāfiskās ekspedīcijas, kas norisinājās “Dzīve pie jūras gadsimta griezumā” projekta ietvaros. No JCB piedalījās trīs darbinieces, pirmajā dienā iepazīstoties ar projekta un ekspedīcijas mērķi, apgūstot zināšanas interviju veikšanā un atmiņu stāstu piefiksēšanā, dienas noslēgumā un otrajā dienā zināšanas pielietojot praktiski, veicot intervijas ar Jūrmalas iedzīvotājiem, kas dalījās atmiņās par dzīvi pie jūras vairāku gadu desmitu garumā. JCB darbinieces ieguva praktiskas zināšanas gan interviju sagatavošanā, gan veikšanā, gan pēcstrādē, veicot interviju transkriptus. Līdzīgas zināšanas sniedza Jūrmalas valstspilsētas administrācijas Kultūras nodaļas organizēts seminārs “Lauku pētījumi un to metodika”, kur piedalījās četri JCB darbinieki. Seminārā bija iespēja iepazīties ar lauku pētījumu teorētisko daļu, kā arī izspēlēt lomu spēles par dažādām problēmsituācijām, kas var notikt lauku pētījumu procesā. Apjomīgākais un ar zināšanām bagātīgākais notikums bija LNB organizētās “Digitālā mantojuma dienas 2025: digitalizācija, autortiesības un MI izmantojums” 16. oktobrī Liepājā – plaša programma, parādot kultūras mantojuma un digitālās vides mijiedarbību un iespējas. Pasākumā divi JCB darbinieki ieguva zināšanas par digitāliem risinājumiem, jaunām interaktīvām platformām, aktuālajiem autortiesību jautājumiem kultūras mantojuma aspektā. Visi JCB darbinieki, kuri piedalījās minētajos profesionālās pilnveides pasākumos, atzinuši, ka praktiskas nodarbības un reāli piemēri no ikdienas situācijām ir efektīvākais veids, kā apgūt jaunas lietas. Nākotnē jāturpina pilnveidot zināšanas autortiesību jautājumos, kā arī jāpilnveido prasmes interviju veikšanai un atmiņu stāstu vākšanai.

Cilvēki lielāku interesi izrāda, kad novadpētniecības materiāli ir piesaistīti kādai aktivitātei, piemēram, pārskata periodā realizētajās puzzle ar dzelzceļa stacijām. Mērķis ir izstrādāt vairāk šāda veida aktivitātes, kas arī ikdienā pievērstu lielāku uzmanību novadpētniecības saturam.

Lai pilnveidotu JCB novadpētniecības darbu un vairotu novadpētniecības materiālu pieprasījumu, ir nepieciešamas pārdomātas un saskaņotas darbības un skaidra vīzija par sasniedzamajiem mērķiem. Jāturpina darbs pie komunikācijas uzlabošanas darbinieku starpā, kā arī jāstiprina sadarbība ar Jūrmalas muzeju un citu reģionu bibliotēkām, kur novadpētniecības darbs ir vairāk attīstīts un kuru labās prakses piemērus var integrēt JCB darbā.

Atbilst ANO ilgtspējīgas attīstības mērķiem:

Projekti

Tabula “Projektu apkopojums”

Projekta nosaukums	Finansētājs	Finansējuma apjoms	Projekta apraksts (t. sk. īstenošanas laika periods, rezultāti, īss kopsavilkums)	Atbalstīts/ neatbalstīts
Stāsti bibliotēkā	VKKF	1440 EUR	Projekta mērķis: organizēt JCB un tās struktūrvienībās 8 literāras tikšanās ar rakstniekiem – stāstu autoriem, sniedzot iespēju iepazīt stāstu radīšanas procesu, iegūt dziļāku izpratni par stāstu veidošanas niansēm un žanra īpatnībām. 2025. gada 1. janvāris–2025. gada 31. decembris.	Atbalstīts
Literāro pasākumu cikls “Kā top grāmata?” 2	VKKF	600 EUR	Projekta mērķis: organizēt JCB Bērnu un jauniešu nodaļā 3 literāras tikšanās ar profesionāļiem, kas strādā pie grāmatas tapšanas procesa – dramaturgu, prozas autoru, redaktoru, iepazīstinot jauniešus ar grāmatu tapšanas procesu un dažādajām profesijām, kas piedalās grāmatas tapšanā, no melnraksta līdz gatavai grāmatai. 2024. gada 1. septembris–2025. gada 31. decembris.	Atbalstīts
Literāras sarunas: proza un zinātne	VKKF	800 EUR	Projekta mērķis: organizēt JCB divas literāras tikšanās ar rakstniekiem un literatūrzinātniekiem, kuri piedalās prozas un literatūrzinātnes mijiedarbes projektā “Es esmu...”, lai rosinātu dialogu par konkrēta latviešu literatūras klasiķa personību starp rakstnieku un literatūrzinātnieku, tādējādi veicinot dziļāku izpratni par klasiķa dzīvi un darbu, kā arī veidojot ciešāku saikni starp literatūru un tās pētniecību. 2025. gada 1. janvāris–2025. gada 31. decembris.	Atbalstīts
Atrodi sevi citos	VKKF	1200 EUR	Projekta mērķis: organizēt JCB un tās struktūrvienībās 6 literāras tikšanās ar latviešu grāmatu autoriem un tulkotājiem, kuru darbi apraksta sociāli jūtīgas tēmas –	Atbalstīts

			bērnu un jauniešu mentālo veselību, dažādas sabiedrības grupas un to iekļaušanu, palīdzot bērniem un jauniešiem attīstīt empātiju pret citādo caur literatūras prizmu. 2024. gada 1. septembris–2025. gada 31. decembris.	
Dzejnieks un dzeja	VKKF	1000 EUR	Projekta mērķis: organizēt JCB 5 literārās tikšanās ar latviešu dzejniekiem Dzejas dienu laikā, popularizējot mūsdienu latviešu dzeju un veicinot lasītāju interesi par to. 2025. gada 1. janvāris–2025. gada 31. decembris.	Atbalstīts
Grāmata – personības portrets	VKKF	1200 EUR	Projekta mērķis: organizēt JCB 6 literārās tikšanās ar grāmatu autoriem un spilgtām personībām, lai izceltu literāros darbus, kuru galvenais varonis ir spilgta personība, veicinot interesi par literatūru, iepazīstinot lasītājus ar izcilām personībām un viņu devumu kultūrai, kā arī sekmēt diskusijas par literāro un kultūras mantojumu un tā nozīmi mūsdienās. 2026. gada 1. janvāris–2026. gada 31. decembris.	Atbalstīts
Pa Baltvilka pēdām	VKKF	2000 EUR	Projekta mērķis: organizēt JCB 10 literārās tikšanās ar bērnu un jauniešu grāmatu autoriem, ilustratoriem un tulkotājiem, kuri ir nominēti vai apbalvoti ar Starptautisko Jāņa Baltvilka balvu bērnu literatūrā un grāmatu mākslā. 2026. gada 1. janvāris–2026. gada 31. decembris.	Atbalstīts
Digitālās kompetences un informācijpratība bibliotekāriem	LNB	53 460.00 EUR (LNB finansējuma daļa projektā); līdzdalība projektā	Projekta mērķis: attīstīt JCB bibliotekāru informācijpratības un andragoģijas prasmes, lai izmantotu tās darbā ar bibliotēku lietotājiem pieaugušo mērķauditorijā. 2024. gada 1. aprīlis–2026. gada 31. augusts.	Atbalstīts
Pirmie soļi kopā (Soft Spaces, Strong Bonds)	Eiropas Kultūras fonds	3050 EUR	Projekta mērķis: radīt drošu un atbalstošu vidi JCB, kur jaunie vecāki ar bērniem līdz divu gadu vecumam var neformālā veidā satikties, dalīties pieredzē un saņemt emocionālu un informatīvu	Atbalstīts

			atbalstu, veicinot sabiedrības iekļaušanu un mazinot sociālo izolāciju. 2025. gada 1. septembris – 2026. gada 30. septembris.	
Valsts un pašvaldību iestāžu tīmekļvietņu vienotās koplietošanas platformas izvērsšana	Eiropas Savienības Atvēršanas un noturības mehānisma līdzekļi	Valsts kancelejas īstenots projekts, JCB finansiālā daļa nav nosakāma	Projekta mērķis: uzlabot un sekmēt JCB pakalpojumu pieejamību sabiedrībai, izveidojot bibliotēkas tīmekļvietni. 2025. gada 1. decembris–2026. gada 31. maijs.	Atbalstīts
Animācijas filma “Ezītis stāsta par Sloku”	VKKF	2000 EUR	Projekta mērķis: radīt izglītojošu un vizuāli pievilcīgu animācijas filmu, veltītu Slokas 770 gadu jubilejai, kas, atspoguļojot pilsētas vēstures stāstu, izceltu tās nozīmi Latvijas vēsturiskajos notikumos un kultūras attīstībā, veicinot dziļāku izpratni par nacionālo mantojumu, stiprinot piederības sajūtu un sekmējot vēsturiskās atmiņas saglabāšanu nākamajām paaudzēm.	Neatbalstīts
Grāmata – personības portrets	VKKF	1200 EUR	Projekta mērķis: organizēt JCB 6 literārās tikšanās ar grāmatu autoriem un spilgtām personībām, lai izceltu literāros darbus, kuru galvenais varonis ir spilgta personība, veicinot interesi par literatūru, iepazīstinot lasītājus ar izcilām personībām un viņu devumu kultūrai, kā arī sekmēt diskusijas par literāro un kultūras mantojumu un tā nozīmi mūsdienās.	Neatbalstīts

Projektu apraksts

Projekta “**Atrodi sevi citos**” ietvaros JCB un tās struktūrvienībā laikā no 2024. gada 1. septembra līdz 2025. gada 31. decembrim tika organizētas sešas literārās tikšanās ar latviešu grāmatu autoriem un tulkotājiem, kuru darbi apraksta sociāli jutīgas tēmas – bērnu un jauniešu mentālo veselību, dažādas sabiedrības grupas un to iekļaušanu, palīdzot bērniem un jauniešiem attīstīt empātiju pret citādo caur literatūras prizmu. Tikšanās kopumā apmeklēja 185 dalībnieki.

Projekta “**Literāras sarunas: proza un zinātne**” ietvaros JCB laikā no 2025. gada 1. janvāra līdz 2025. gada 31. decembrim tika organizētas divas literārās tikšanās ar rakstniekiem un literatūrzinātniekiem, kuri piedalās prozas un literatūrzinātnes mijiedarbes projektā “Es esmu...”. Pasākumos tika rosināts dialogs par konkrēta latviešu literatūras klasiķa personību starp rakstnieku

un literatūrzinātnieku, tādējādi veicinot dziļāku izpratni par klasika dzīvi un darbu. Tikšanās kopumā apmeklēja 22 dalībnieki.

Projekts **“Literāro pasākumu cikls “Kā top grāmata?2”** bija iepriekšējā projekta ar tādu pašu nosaukumu turpinājums – JCB Bērnu un jauniešu nodaļas pasākumu cikls, kura ietvaros no 2024. gada 1. septembra līdz 2025. gada 31. decembrim tika organizētas trīs literāras tikšanās ar grāmatu izdošanā iesaistītām personām – dramaturgu, prozas autoru, redaktoru, popularizējot jauniešu auditorijai gan lasīšanu un latviešu literatūru, gan ļaujot radoši darboties un sniegt ieskatu dažādos grāmatu tapšanas procesos. Tikšanās kopumā apmeklēja 96 dalībnieki.

Projekta **“Stāsti bibliotēkā”** ietvaros laikā no 2025. gada 1. janvāra līdz 2025. gada 31. decembrim JCB un tās struktūrvienībās notika astoņas literāras tikšanās ar rakstniekiem – stāstu autoriem. Pasākumu laikā interesentiem būs iespēja tuvāk iepazīt stāstu radīšanas procesu, iegūt dziļāku izpratni par stāstu veidošanas niansēm un žanra īpatnībām. Pasākumus kopumā apmeklēja 180 dalībnieki.

Projekta **“Dzejnieks un dzeja”** ietvaros laikā no 2025. gada 1. janvāra līdz 2025. gada 31. decembrim JCB un tās struktūrvienībās Dzejas dienu laikā Jūrmalas Centrālajā bibliotēkā un tās struktūrvienībās notika piecas literāras tikšanās ar latviešu dzejniekiem. Pasākumu laikā interesentiem bija iespēja tuvāk iepazīt dzejas tapšanas procesu, gūt dziļāku izpratni par dzejas veidošanas niansēm un piedalīties Dzejas pastaigā. Tikšanās kopumā apmeklēja 173 dalībnieki.

Projekta **“Grāmata – personības portrets”** ietvaros laikā no 2026. gada 1. janvāra līdz 2026. gada 31. decembrim JCB un tās struktūrvienībās tiks organizētas sešas literāras tikšanās ar grāmatu autoriem vai spilgtām personībām, izceļot literāros darbus, kuru galvenais varonis ir izcila un sabiedriski nozīmīga personība.

Projekta **“Pa Baltvilka pēdām”** ietvaros laikā 2026. gada 1. janvāra līdz 2026. gada 31. decembrim JCB un tās struktūrvienībās tiks organizētas desmit literāras tikšanās ar bērnu un jauniešu grāmatu autoriem, ilustratoriem un tulkotājiem, kuri ir nominēti vai apbalvoti ar Starptautisko Jāņa Baltvilka balvu bērnu literatūrā un grāmatu mākslā.

Projekta **“Pirmie soļi kopā” (“Soft Spaces, Strong Bonds”)** ietvaros laikā no 2025. gada 1. septembra līdz 2026. gada 30. septembrim JCB tiek īstenots pasākumu cikls, kura mērķis ir radīt drošu un atbalstošu vidi jaunajiem vecākiem ar bērniem līdz divu gadu vecumam. Projekta laikā dalībniekiem ir iespēja neformālā gaisotnē satikties, dalīties pieredzē, veicinot sabiedrības iekļaušanu un mazinot sociālo izolāciju. Kā arī tiek uzlabota bibliotēkas vide un iegādāti nepieciešamie materiāli, lai nodrošinātu ērtu un drošu vidi ģimenēm ar maziem bērniem. Ir iegādāts pārtinamais galds, grāmatas mazulīšiem, paklāji, kluči un rotaļlietas.

Laikā no 2024. gada 1. aprīļa līdz 2026. gada 31. augustam JCB piedalās LNB īstenotajā Erasmus+ projektā **“Digitālās kompetences un informācijpratība bibliotekāriem”**. Projekta ietvaros tiks izstrādāts elektronisks mācību saturs un līdzekļi, lai nodrošinātu bibliotekāru zināšanu un prasmju apmaiņu četrās jomās: informācijpratība; medijpratība; dezinformācija un viltus ziņas; spēliskošana (gamification) bibliotēkās. Projekta ietvaros 2026. gadā paredzētas arī praktiskas mācības, kuru laikā eksperti nodos savas zināšanas bibliotekāriem. JCB dalības mērķis ir attīstīt JCB bibliotekāru informācijpratības un andragoģijas prasmes, lai izmantotu tās darbā ar bibliotēku lietotājiem pieaugušo mērķauditorijā.

Laikā no 2025. gada 1. decembra līdz 2026. gada 31. maijam JCB piedalās Valsts kancelejas īstenotajā projektā **“Valsts un pašvaldību iestāžu tīmekļvietņu vienotās koplietošanas platformas izvērsšana”**, kura mērķis ir uzlabot bibliotēkas pakalpojumu pieejamību sabiedrībai, izveidojot bibliotēkas tīmekļvietni.

Pārdomas, secinājumi par darbu ar projektiem

Pārskata periodā JCB īstenoja vairākus nozīmīgus projektus, kas paplašināja bibliotēkas piedāvājumu. Īpaši jāizceļ VKKF atbalstītie projekti “Stāsti bibliotēkā”, “Literāras sarunas: proza un

zinātne” un “Dzejnieks un dzeja”, kas nodrošināja regulāras tikšanās ar autoriem visās Jūrmalas publiskajās bibliotēkās.

Kopumā 2025. gadā JCB īstenoja 8 projektus, no kuriem 5 projekti tika uzsākti 2025. gadā, bet 3 projekti tika turpināti no 2024. gada. Projektu īstenošanā tika apgūts finansējums no VKKF un Eiropas Kultūras fonda, un kopējais 2025. gadā apgūtais finansējums sasniedza 8090 EUR. No tā 5040 EUR veidoja VKKF atbalsts, savukārt 3050 EUR – Eiropas Kultūras fonda finansējums projektam “Pirmie soļi kopā”.

Bibliotēka turpināja iesaistīties arī plašākos sadarbības projektos. LNB īstenotais projekts “Digitālās kompetences un informācijpratība bibliotekāriem” sniedz iespēju pilnveidot bibliotekāru profesionālās prasmes. Dalība Eiropas Kultūras fonda aktivitātē “Eiropas izaicinājumā 2025/2026” ar projektu “Pirmie soļi kopā” (“Soft Spaces, Strong Bonds”) palīdz bibliotēkai uzlabotās tās infrastruktūru (uzstādīts pārtinamais galds), gan radīt atbalstošu vidi jaunajiem vecākiem. Šis projekts stiprina bibliotēkas lomu kopienas saliedēšanā, vienlaikus stiprinot JCB starptautisko sadarbību, jo ir pirmais patstāvīgi īstenotais projekts ar starptautisku līdzekļu piesaisti.

Īpaši nozīmīgs ir projekts “Valsts un pašvaldību iestāžu tīmekļvietņu vienotās koplietošanas platformas izvērsšana”, kura ietvaros tiek izstrādāta JCB tīmekļvietne. Tas ir būtisks solis bibliotēkas digitālās pieejamības attīstībā.

Ne visi iesniegtie projekti tika atbalstīti, piemēram, VKKF pieteikums “Animācijas filma “Ezītis stāsta par Sloku””, kurš tika iesniegts divas reizes un abas reizes saņēma atteikumu, kā arī pirmais pieteikums projektam “Grāmata – personības portrets”. Tomēr arī šie mēģinājumi sniedza vērtīgu pieredzi projektu izstrādē un palīdzēja pilnveidot prasmes nākamajiem konkursiem.

Kopumā var teikt, ka projektu darbs ir svarīgs JCB attīstībā. Tas dod iespēju īstenot idejas un aktivitātes, kuras ar pamatbudžeta līdzekļiem nebūtu iespējamas, un ļauj bibliotēkai piedāvāt sabiedrībai daudzveidīgus, kvalitatīvus un mūsdienīgus kultūras un izglītības pasākumus. Projekti stiprina sadarbību ar partneriem, paplašina profesionālās prasmes un palīdz bibliotēkai elastīgi reaģēt uz kopienas vajadzībām.

Atbilst ANO ilgtspējīgas attīstības mērķiem:

Publicitāte

Bibliotēkas tēla veidošana, sabiedrības informēšana

2025. gadā JCB turpināja veidot atpazīstamu un vienotu tēlu, īpašu uzmanību pievēršot vizuālajai identitātei. Būtiskākais notikums šajā jomā bija **jaunā bibliotēkas logotipa prezentācija 5. septembrī**. Tas izstrādāts saskaņā ar Jūrmalas valstspilsētas vizuālo tēlu, un tā autore ir Jūrmalas valstspilsētas pašvaldības Komunikācijas pārvaldes Mārketinga nodaļas vecākā projektu vadītāja Alise Landsberga. Jaunais logotips atspoguļo bibliotēkas struktūru un mūsdienīgu, profesionālu iestādes raksturu, saglabājot tās pakalpojumu pamatkodolu un nodrošinot vienotu vizuālo stilu visām JCB struktūrvienībām.

Informēšana par bibliotēkas funkcijām, pakalpojumiem un aktivitātēm notiek, izmantojot pašvaldības komunikācijas kanālus – Jūrmalas valstspilsētas pašvaldības tīmekļvietni www.jurmala.lv, informatīvo izdevumu “Jūrmalas Avīze”, sociālos medijus un drukātos materiālus. Par nozīmīgākajiem notikumiem sagatavotas arī publikācijas nozares portālā www.biblioteka.lv. Bibliotēkas tēls sabiedrībā kopumā ir pozitīvs – tā tiek uztverta kā pieejama, droša un daudzfunkcionāla vieta dažādu vecuma un sociālo grupu iedzīvotājiem.

Vienlaikus jāsecina, ka bibliotēkas tēla veidošanu ierobežo vienotas komunikācijas stratēģijas un savas tīmekļvietnes trūkums, kas mazina iespēju konsekventi un mērķtiecīgi stiprināt bibliotēkas atpazīstamību ilgtermiņā.

Bibliotēkas informācija tīmeklī

2025. gadā JCB turpināja nodrošināt informācijas pieejamību digitālajā vidē, izmantojot vairākus komunikācijas kanālus. Tā kā bibliotēkai joprojām nav savas tīmekļvietnes, aktuālā informācija par pakalpojumiem, pasākumiem un jaunumiem tika publicēta Jūrmalas pašvaldības tīmekļvietnē www.jurmala.lv. Saturs regulāri aktualizēts sadarbībā ar pašvaldības administrācijas darbiniekiem. 2025. gada nogalē bibliotēka uzsāka dalību Valsts kancelejas projektā savas tīmekļvietnes izveidei, tādējādi paredzams, ka 2026. gadā JCB varētu beidzot iegūt savu tīmekļvietni.

Papildus digitālajiem kanāliem informācija par bibliotēkas aktivitātēm regulāri publicēta arī pašvaldības informatīvajā izdevumā “Jūrmalas Avīze”, kas ļauj sasniegt plašāku auditoriju, īpaši seniorus un iedzīvotājus, kuri sociālos medijus izmanto retāk. Kopš 2025. gada septembra informācija par pasākumiem reizi mēnesī tiek nosūtīta apkopotā veidā BIS ALISE sistēmā.

Digitālajā vidē bibliotēka izmantoja sociālos tīklus “Facebook”, “Instagram”, “YouTube” un “WhatsApp”. Gada sākumā izveidots kopīgs JCB “Instagram” konts visām JCB struktūrvienībām. Plānots video saturu apvienot vienā “YouTube” kanālā, savukārt operatīvai informācijas izplatīšanai par pasākumiem izveidota “WhatsApp” kopiena un kanāls. “WhatsApp” kopiena nodrošina iespēju lietotājiem saņemt apkopotu informāciju par pasākumiem divas reizes mēnesī un savstarpēji komunicēt, savukārt “WhatsApp” ziņu kanāls darbojas kā vienvirziena informācijas plūsma, kurā bibliotēka publicē paziņojumus pirms nozīmīgākajiem pasākumiem. Abi rīki ļauj ātri sasniegt lietotājus un nodrošina ērtu informācijas pieejamību.

Kopējais “Facebook” sekotāju skaits – 3946, “Instagram” – 662, “WhatsApp” kopienai 141 dalībnieks. Gada laikā sociālajos tīklos publicēts šāds satura apjoms: “Facebook” – 1009 saturvienības, “Instagram” – 453 saturvienības, “YouTube” – 2 video.

Neskatoties uz publicēto materiālu skaitu, jāatzīst, ka kopējā aktivitāte sociālajos medijos ir salīdzinoši zema – lielākā daļa ierakstu nesāņem būtisku lietotāju reakciju vai atgriezenisko saiti. Kā pozitīvs izņēmums minami Alberta Kronenberga Slokas bibliotēkas novadpētniecības ieraksti, kas piesaista ievērojami lielāku auditorijas interesi.

Tabula “JCB profili sociālajos medijos”

Bibliotēkas nosaukums	Sociālie mediji
Centrālā bibliotēka	www.facebook.com/jurnalacb
	www.youtube.com/@jurnalascentralabiblioteka
	www.instagram.com/jurmalas_bibliotekas
Centrālās bibliotēkas Bērnu un jauniešu nodaļa	www.facebook.com/jcbbernujauniesunodala
	www.instagram.com/jucbbn
	www.tiktok.com/@jcbbjn
Bulduru bibliotēka	www.facebook.com/Buldurubiblioteka
Alberta Kronenberga Slokas bibliotēka	www.facebook.com/AlbertaKronenbergaSlokasBiblioteka
Kauguru bibliotēka	www.facebook.com/Kaugurubiblioteka
Imanta Ziedoņa Ķemeru bibliotēka	www.facebook.com/I.ZiedonaKemeruBiblioteka
	www.instagram.com/kemeru_biblioteka

Ar publicitātes darbu saistītās problēmas un to risinājumi

Tīmekļvietnes trūkums

Bibliotēkai joprojām nav savas tīmekļvietnes, līdz ar to informācija tiek publicēta pašvaldības tīmekļvietnē, kas ierobežo iespējas nodrošināt vienkopus pieejamu un strukturētu informāciju par bibliotēku un tās piedāvājumu. Risinājums: 2025. gada beigās uzsākta dalība Valsts kancelejas projektā JCB tīmekļvietnes izveidei; paredzēts, ka 2026. gadā bibliotēkai beidzot būs sava tīmekļvietne.

Zema aktivitāte un atgriezeniskā saite sociālajos medijos

Lai gan bibliotēka izmanto vairākas sociālo mediju platformas, lielākā daļa publikāciju nesasniedz plašu auditoriju un nerada būtisku lietotāju iesaisti. Risinājums: plānots uzlabot satura plānošanu, veidot vizuāli pievilcīgāku saturu un eksperimentēt ar dažādu saturu.

Vienotas komunikācijas pieejas trūkums

Nav izstrādāta vienota komunikācijas stratēģija, kas nodrošinātu sistemātisku un mērķtiecīgu informācijas izplatīšanu. Risinājums: plānots izstrādāt bibliotēkas komunikācijas vadlīnijas un sociālo mediju komunikācijas plānu, paredzot to ieviest 2026. gadā.

Atbilst ANO ilgtspējīgas attīstības mērķiem:

Sadarbības tīkla raksturojums

JCB sadarbība ar Jūrmalas valstspilsētas pašvaldību, tās institūcijām un citiem sadarbības partneriem pilsētā un ārpus tās pārskata gadā vērtējama kā laba un notika regulāri.

Sadarbība ar pašvaldību un pašvaldības institūcijām

Kultūras nodaļa – veic Jūrmalas kultūras iestāžu darba pārraudzību, sadarbība notika, plānojot bibliotēkas darbu un pasākumus, t. sk. JCB dalību Kūrorta svētkos un Kauguru svētkos

IKT pārvalde – sadarbība IKT jautājumu risināšanā, pārvaldes vadītāja Mārtiņa Rikša lekcija “Personas identitātes un naudas zādība internetā” Centrālajā bibliotēkā 27. maijā

Komunikācijas pārvalde – sadarbība bibliotēkas informācijas ievietošanā www.jurmala.lv un laikrakstā “Jūrmalas Avīze”, kā arī atbalsts bibliotēkas pasākumu afišu vizuālā veidola uzlabošanā, domes fotogrāfa dalība bibliotēkas organizētajos pasākumos, veicot to fotofiksāciju

Centralizētā grāmatvedība – sadarbība un konsultācijas grāmatvedības procesu nodrošināšanā

Pašvaldības īpašumu pārvaldīšanas centrs – sadarbība bibliotēkas ēku un āra teritoriju apsaimniekošanā

Attīstības pārvaldes Stratēģiskās plānošanas nodaļa – sadarbība JCB projektu pārvaldībā, bibliotēkas telpu izmantošana dažādu publisku pasākumu, t. sk. publisko apspriešanu un uzņēmēju pasākumu norisei, kas sekmē bibliotēkas publicitāti, piemēram, 9. janvārī Centrālajā bibliotēkā notika Jūrmalas uzņēmēju tikšanās ar Latvijas Valsts prezidentu Edgaru Rinkēviču

Attīstības pārvaldes Mobilitātes nodaļa – izmantoja bibliotēkas telpas “SUMP Ziemeļvalstīs” (“SUMP in Nordics”) foruma norisei 29. oktobrī

Jūrmalas Izglītības pārvalde – informācijas apmaiņa par izglītības iestāžu bibliotēku attīstības iespējām un situāciju risinājumiem, t. sk. izglītības iestāžu bibliotēku vizitāciju organizācija, informācijas aprīte izglītības iestāžu bibliotekāriem, pedagogiem, izglītības iestāžu vadītājiem, JCB dalība izglītības pārvaldes organizētajās ikmēneša sanāsmēs izglītības iestāžu vadītājiem ar bibliotēkas aktualitātēm

Jūrmalas muzejs – pasākumu koordinācija, ikdienējs informatīvs un praktisks savstarpējs atbalsts, muzeja pētnieku lekcijas bibliotēkā par pilsētas un tās apkaimju vēsturi, piemēram, muzeja pētnieces Līgas Strazdas lekcija par okupācijas varas postošo ietekmi Latvijā “Vienkārsa cilvēka dzīve dramatiskos laikmeta griežos: mēlužnieka Alekša Zīšberga (1918–1996) dzīvesstāsts” Centrālajā bibliotēkā 20. augustā

Aspazijas māja – teātra festivāla “Aspazija – drāmas karaliene” aktivitātes: muzikāls Aspazijas lugas “Boass un Rute” lasījums (režisors Jēkabs Nīmanis, lasa aktrise Zane Daudziņa, piedalās vijolnieks Gideons Grīnbergs un pianists Uģis Krišjānis); “Rīts ar Aspaziju” Dubultu kultūras kvartālā ģimenēm ar bērniem (Jūrmalas Mūzikas vidusskolas audzēkņu un pasniedzēju koncerts, Jūrmalas teātra leļļu studijas izrāde “Nakts princesīte”, Jūrmalas Mākslas skolas pasniedzēju radošās darbnīcas, studentu un neatkarīgo jauno mākslinieku skatuve Aspazijai; sadarbība Dzejas pastaigas organizēšanā (Dzejas pastaigas noslēgums Aspazijas mājā)

Bulduru izstāžu nams – Bulduru bibliotēka piedalījās Muzeju nakts programmā ar fotoorientēšanās aktivitāti, iekļaujot objektu Bulduru izstāžu namā

Jūrmalas teātris – telpu nodrošinājums Bulduru bibliotēkas pasākumiem, inventāra aizdošana Centrālās bibliotēkas pasākumu vajadzībām

Jūrmalas Kultūras centrs un Kauguru kultūras nams – Slokas 770 svētku organizēšana, JCB dalība Ķemeru svētkos, Bērnu un jauniešu nodaļas sagatavots pasaku rīts ar lellēm Mellužu estrādē pasākuma “Bērnu vasara Mellužos” laikā 3. augustā, Kauguru kultūras nama tradīciju kopas “Skance” uzstāšanās Centrālās bibliotēkas pasākumos 18. jūnijā, 3. septembrī, 15. oktobrī

Jūrmalas Jaunatnes iniciatīvu centrs – organizētas 10 iniciatīvu centra nodarbības JCB un tās struktūrvienībās

Jūrmalas Mākslas skola – animācijas filmiņas “Ezītis stāsta par Sloku” izveide, izstādes “No skices līdz animācijai “Ezīša ceļojums Slokas vēsturē”” sagatavošana, kopīgs Muzeju nakts programmas piedāvājums Dubultu kultūras kvartālā

Jūrmalas Mūzikas vidusskola – kopīgs Muzeju nakts programmas piedāvājums Dubultu kultūras kvartālā

Jūrmalas pašvaldības policija – bibliotēkas telpas policijas pasākumiem, mācībām

Sadarbība pilsētas un reģiona ilgtspējas mērķu un virzienu īstenošanā

Tiek īstenots caur JCB piedāvātajiem pakalpojumiem – piekļuvi informācijas resursiem, lasītveicināšanas un kultūrizglītības pasākumiem, metodisko un konsultatīvo atbalstu pilsētas izglītības iestāžu bibliotēkām, bibliotēkas telpu nodrošināšanu pašvaldības iestāžu organizētajām aktivitātēm, t. sk. tikšanās ar iedzīvotājiem un digitālo prasmju apmācības bibliotēkā. Bibliotēka tiek uztverta kā stabils partneris gan telpu nodrošināšanā pašvaldības iestāžu pasākumiem, gan kā atbalsts digitālo pakalpojumu nodrošināšanā, iesaistot bibliotekārus pašvaldības digitālo pakalpojumu sniegšanā, gan kā kompetences centrs lasīšanas veicināšanā un informācijas nodrošināšanā. Bibliotēka palīdz un iesaistās pašvaldības iestāžu makulatūras savākšanā un utilizēšanā.

Imanta Ziedoņa Ķemeru bibliotēkas 1. stāvā atrodas Jūrmalas valstspilsētas Apmeklētāju apkalpošanas centrs, kas nodrošina iedzīvotājiem atbalstu piekļuvei pašvaldības pakalpojumiem un sniedz nepieciešamo informāciju. Bibliotēkas darba laiks ir saskaņots ar Apmeklētāju apkalpošanas centra darba laiku, lai nodrošinātu ērtu un vienotu piekļuvi pakalpojumiem. Apmeklētāju apkalpošanas centrs atvieglo bibliotēkas uzziņu darbu, īpaši jautājumos, kas saistīti ar pašvaldības pakalpojumiem. Savukārt Apmeklētāju apkalpošanas centra apmeklētājiem ir iespēja vērsties bibliotēkā pēc palīdzības valsts e-pakalpojumu izmantošanā, izmantojot bibliotēkā pieejamos publiskos datorus, kā arī, protams, izmantot bibliotēkas pakalpojumus tajā pašā ēkā.

Citi sadarbības partneri reģionā un Latvijā

Latvijas Nacionālā bibliotēka – programmas “Bērnu, jauniešu un vecāku žūrija”, “Nacionālā skaļās lasīšanas sacensība”, “Latviešu grāmatai 500”, t. sk. Mārtiņa Mintaura lekcija par grāmatniecības vēsturi, tikšanās ar Aivu Rozenbergu, kulminācijas pasākuma tiešraide; grāmatu iepirkums publiskajām bibliotēkām; ikdienēja savstarpēja komunikācija, konsultācijas, pieredzes apmaiņa bibliotēku darba jautājumos

Latvijas Nacionālās bibliotēkas Atbalsta biedrība – lasīšanas veicināšanas programma “Grāmatu starts”

Biedrība “Jūrmalas sievietes” – projekta “Pirmie soļi kopā” īstenošana

Biedrība “Eiropas Kustība Latvijā” – pasākums jauniešiem kopā ar Edgaru Bērziņu, kurš ir biedrības “Eiropas Kustība Latvijā” valdes loceklis, vēstures skolotājs un politiski aktīvs pilsonis, 6. maijā

Eiropas Savienības māja – balvas Bērnu un jauniešu nodaļas konkursā jauniešiem “Eiropas Savienības vērtības MEMĒS” no 1. aprīļa līdz 15. maijam

Eiropas Komisijas Tulkošanas ģenerāldirektorāts – ceļojošo grāmatu izstāde “Ceļo valodu pasaulē ar Asteriksu!” Centrālajā bibliotēkā no 1. līdz 30. novembrim

Piedzīvojumu parks “Jūrmalas Tarzāns” – dāvanu karte parka apmeklējumam Nacionālās skaļās lasīšanas sacensību Jūrmalas reģionālā fināla uzvarētājam

Izdevniecība “Helios” – pēc Katri Kirkopelto grāmatas “Mollis ” motīviem Bērnu un jauniešu nodaļas dramatisētās leļļu izrādes demonstrēšana LNB 25. oktobrī

Latvijas Stāstnieku asociācija – Bērnu un jauniešu nodaļas darbinieces piedalījās “Teci, teci valodiņā” žūrijas komisijā 29. novembrī

Japānas vēstniecība Latvijā – Japānas vēstnieka Latvijā Kensukes Jošidas (*Kensuke Yoshida*) tikšanās, piedaloties arī misijas vadītāja vietniekam Satoši Isono un vēstniecības darbiniecei Zaigai Stankevičai, ar vidusskolēniem Centrālajā bibliotēkā 22. aprīlī

RADIO NABA – Radio NABA ceļojošā fotoizstāde “22x22” Centrālajā bibliotēkā no 6. maija līdz 15. jūnijam

Latvijas Grāmatizdevēju asociācija – grāmatu mākslas konkursa “Zelta Ābele 2024” ceļojošā izstāde “Zelta Ābele 2024” Centrālajā bibliotēkā no 5. septembra līdz 12. oktobrim

Jūrmalas Mākslinieku biedrība – mākslinieku darbu izstādes, piemēram, Ilzes Paparinskas darbu izstāde “Akvareļi no Ķemeru ūdenstornā” Imanta Ziedoņa Ķemeru bibliotēkā no 21. marta līdz 30. maijam, Imanta Ozoliņa grafikas izstāde “Ķemeri” Imanta Ziedoņa Ķemeru bibliotēkā no 4. jūnija līdz 27. augustam, Antona Vaivoda, Aijas Bernhardes un Ivetas Meijeres gleznu un akvareļu izstāde “Jūras brīze” Kauguru bibliotēkā no 17. jūlija līdz 30. septembrim, Maijas Bērziņas un Birutas Jansones gleznu izstāde “Pie dažādām jūrām” Kauguru bibliotēkā no 10. oktobra līdz 30. decembrim, Mairas Veisbārdes gleznu izstāde “Slokai ar mīlestību” Alberta Kronenberga Slokas bibliotēkā no 6. jūnija līdz 30. augustam, Jūrmalas Mākslinieku biedrības mākslinieku gada izstāde “Vasaras mozaika” Centrālajā bibliotēkā no 2025. gada 15. oktobra līdz 2026. gada 31. janvārim

Fotoklubs “Aspazija” – kluba fotogrāfiju izvietošana Alberta Kronenberga Slokas bibliotēkā, fotoizstāde “Mūzikas skaņās – Maestro Raimonds Pauls. Retrospekcija” Centrālajā bibliotēkā no 18. marta līdz 30. aprīlim

Jūrmalas Pensionāru biedrība – biedrības informatīvi izglītojošs pasākums Centrālajā bibliotēkā 15. maijā, kurā ar informatīvu prezentāciju par JCB pakalpojumiem, pasākumiem un aktualitātēm dalījās JCB darbiniece

Latvijas Neredzīgo bibliotēka – pielāgotās literatūras izdevumu kopas nodrošinājums JCB

SIVA rehabilitācijas centrs un koledža – sadarbība pielāgotās literatūras pakalpojuma piedāvāšanā

Nacionālais rehabilitācijas centrs “Vaivari” – sadarbība pielāgotās literatūras pakalpojuma piedāvāšanai centra klientiem

Nodibinājums “Fonds – Jūrmala cilvēkam” un lektore Inese Urpena – vadīja nodarbības bibliotēkā, lai pensijas vecuma iedzīvotāji apgūtu ikdienas dzīvē noderīgas moderno tehnoloģiju iespējas

Kanisterapijas speciāliste Sabīne Grobiņa – nodarbības pirmsskolas vecuma bērniem “Lasi ar suni”

SIA “Tietoevry Latvia” – ikdienējs tehnisks un konsultatīvs atbalsts darbā ar BIS ALISE, pasākums jauniešiem “Iepazīsti profesiju” par IT profesijas pārstāvi

SIA “TZMO” – bezmaksas higiēnas preces mazuliem (autiņbiksītes, mitrās salvetes, paladziņi) Centrālajā bibliotēkā izveidotajā bērnu pārtīšanas vietā

LU, Dr. philol. Daina Pakalna – bakalaura studiju programmas “Informācijas pārvaldība” 1. kursa studenti viesojās Centrālajā bibliotēkā, lai iepazītos ar darbu ar bērniem un jauniešiem

Kustība #Laikslasīt – kustības vēstneses un autore Ingas Grenčbergas viesošanās lasīšanas cikla “Literārais pikniks” nodarbībā Centrālajā bibliotēkā 3. septembrī

Izdevniecība “Jumava” – grāmatu “Viktors Lapčenoks”, “Latvijas basketbola saknes” un “Pa tempļiešu dārgumu pēdām” prezentācijas, viesojoties autoriem Liai Guļevskai, Volodimiram Krutinam, Jurim Visockim 29. aprīlī Centrālajā bibliotēkā

Ziemeļu Ministru padomes birojs Latvijā – Ziemeļvalstu literatūras nedēļas krēslas stundas lasījumi 12. novembrī Centrālajā bibliotēkā

Dabas aizsardzības pārvalde – “Zaļās pēcpusdienas” u. c. pasākumi par dabu bibliotēkā

Pārrobežu sadarbība, starptautiskā sadarbība

Dalība EBLIDA 33. konferencē un līdzdalība EBLIDA aktivitātēs, t.sk. JCB direktore 2025. gadā tika izvirzīta un ievēlēta par EBLIDA ELAN (Eiropas bibliotēku asociāciju tīkls, *European Library Association Network*) projekta, kas tiek īstenots Eiropas Savienības programmas

“Radošā Eiropa” (*Creative Europe*) ietvaros, Kultūras diplomātijas ekspertu grupas (*Cultural Diplomacy Expert Group*) vadītāju.

Pārskata gadā Erasmus pieredzes apmaiņas projekta ietvaros JCB tika uzņemti 5 kolēģi no Ļubļinas (Polija) un 3 kolēģi no Paņevežas (Lietuva), daloties JCB darba pieredzē un stiprinot kontaktus.

Istenojot projektu “Pirmie soļi kopā”, uzsākta tīklošanās Eiropas Kultūras fonda projektu konkursa “Eiropas izaicinājums 2025/2026” ietvaros, gan piedaloties projekta atklāšanas tiešsaistes pasākumā (*Online Kick-Off Summit*) 17. septembrī, gan reģionālajā samītā (*Regional Summit*) Londonā, Lielbritānijā, 19.–21. novembrī. Londonas vizītes laikā JCB projektu un sabiedrisko attiecību vadītāja kopā ar biedrības “Jūrmalas sieviete” pārstāvi prezentēja projektu, dalījās pieredzē darbā ar ģimenēm un kopienām, kā arī veidoja jaunus starptautiskus kontaktus ar Eiropas bibliotēkām un kopienu organizācijām.

Bibliotēku interešu aizstāvības darbs

Veikts regulāri ikdienā komunicējot ar pašvaldības administrāciju un struktūrvienībām, lai nodrošinātu kvalitatīvu bibliotēkas budžeta pārvaldību un bibliotēkas attīstību, skaidrotu bibliotēkas nozīmi un funkcijas. Aktīvāk nekā citus gadus 2025. gadā notika komunikācija ar Jūrmalas Izglītības pārvaldi un skolu administrāciju, veicot skolu bibliotēku vizitācijas un diskutējot par skolu bibliotēku attīstības jautājumiem, piedaloties izglītības iestāžu vadītāju informatīvajās sapulcēs. Visefektīvākā bibliotēku interešu aizstāvība ir kvalitatīvu pakalpojumu sniegšana lēmumu pieņēmējiem un lēmumu pieņemšanā iesaistītajiem – daudzi pašvaldības darbinieki ir arī JCB lasītāji un apmeklētāji, līdz ar to savstarpējā komunikācijā gan no domes deputātiem, gan pašvaldības struktūru darbiniekiem tiek regulāri saņemtas pozitīvas atsauksmes par bibliotēkas organizētajiem pasākumiem un citiem pakalpojumiem. Īpašs prieks ir bibliotēkā redzēt deputātus un pašvaldības darbiniekus ar saviem bērniem un/vai mazbērniem.

Lielisks veids, kā demonstrēt bibliotēkas darbu bērniem un jauniešiem ir “ēnošana”. Pārskata perioda 4. aprīlī bibliotēka piedalījās iniciatīvā “Ēnu diena”, uzņemot divus ēnotājus – JCB direktori ēnoja Jūrmalas Majoru vidusskolas skolniece Sabīne, iepazīstot bibliotēkas darbu, tās pārvaldības procesus un komunikācijas praksi, savukārt Bērnū un jauniešu nodaļas vecāko bibliotekāri ēnoja Jūrmalas Majoru vidusskolas skolniece Estere, piedaloties lasītāju apkalpošanā, strādājot ar grāmatām un dekorējot bibliotēkas telpas. Šādā veidā bērni un jaunieši ne tikai iegūst teorētiskas zināšanas, bet arī praktisku pieredzi, kas stiprina viņu izpratni bibliotēkas darbu un piedāvājumu.

Nacionālā līmenī JCB darbinieki pārstāvēja bibliotēku, puda viedokli un dalījās pieredzē LNB un citos nacionāla līmeņa pasākumos, piemēram, LBB Ideju tirgū. Dalība LBB konferencē un Ideju tirgū, kas notika 24. aprīlī ne tikai apliecināja mūsdienīgu pieeju izglītojošu pasākumu sagatavošanā, bet arī motivēja citus Latvijas bibliotekārus izmantot tiešsaistes rīkus spēļu un viktorīnu izveidē. Ideju tirgū JCB darbinieki iepazīstināja kolēģus no citām bibliotēkām ar digitālajām izlaušanās spēlēm Imanta Ziedoņa Ķemeru bibliotēkā, demonstrējot, ka šādas aktivitātes piedāvā apmeklētājiem interaktīvu un izzinošu piedzīvojumu bibliotēkas telpās. Spēles laikā dalībnieki pārvietojas pa bibliotēku, meklē pavedienus, risina uzdevumus un atbild uz jautājumiem. Ar šādu formātu var informēt dalībniekus dažādās tēmās. Imanta Ziedoņa Ķemeru bibliotēka bija izvēlējusies iepazīstināt gan ar bibliotēku, gan Imantu Ziedoni, gan Ķemeru vēsturi. Spēle apvieno digitālos risinājumus ar klātienē pieredzi, sasaistot tehnoloģijas ar bibliotēkā pieejamajiem materiāliem un objektiem. Daloties pieredzē, centāties mudināt kolēģus izmēģināt šādus interaktīvus tehnoloģiskus risinājumus. Speciāli Ideju tirgum tika sagatavota īpaša prezentācija, kurā bija atspoguļotas ne tikai spēles iespējas (uzdevumi, jautājumi, puzzles), bet arī prezentēta JCB un tās filiāles. Ar otru prezentāciju tika demonstrēta tiešsaistes viktorīnu sagatavošana, kā arī ikviens varēja izmēģināt savus spēkus viktorīnā par literatūras žanriem.

Starptautiskā līmenī JCB darbinieki piedalījās un pārstāvēja bibliotēku starptautiskos pasākumos, piemēram, EBLIDA 33. konferencē un 12. Baltijas bibliotekāru kongresā ne tikai piedaloties kā

dalībnieki, bet arī sniedzot prezentācijas un piedaloties darba grupās. Pieaugušo apkalpošanas nodaļas vecākais bibliotekārs Igors Korotinskis 12. Baltijas bibliotekāru kongresā uzstājās ar priekšlasījumu “Table Top Roleplaying Games as reading promotion”, prezentējot savas JCB īstenotās aktivitātes – DnD pēcpusdienas jauniešu auditorijai. Savukārt JCB direktore 2025. gadā tika izvirzīta un ievēlēta par EBLIDA ELAN (Eiropas bibliotēku asociāciju tīkls, *European Library Association Network*) projekta, kas tiek īstenots Eiropas Savienības programmas “Radošā Eiropa” (*Creative Europe*) ietvaros, Kultūras diplomātijas ekspertu grupas (*Cultural Diplomacy Expert Group*) vadītāju. Darbs šajā grupā sniedz ne tikai iespēju veidot starptautiskus kontaktus nozarē, bet arī pārstāvēt JCB, pašvaldību un valsti Eiropas līmeņa aktivitātēs.

Sadarbības raksturojums novadpētniecības darbā

Jūrmalas muzejs un Latvijas dzelzceļa vēstures muzejs – februārī ļauj no saviem krājumiem izmantot fotogrāfijas un pastkartes 14 pužļu izveidei ar Jūrmalas stacijām

AS “CISTA” (Igaunija) – pasūtītas un iegādātas bezskābes mapes Jūrmalas vēsturisko periodisko izdevumu uzglabāšanai, veikta komunikācija par JCB vajadzībām mapju iegādes procesā

Latvijas Nacionālā bibliotēka – rudenī uzsākta kolekcijas “Jūrmalas novadpētniecība” papildināšana ar JCB un tās filiālbibliotēku krājumā esošām fotogrāfijām

Jūrmalas Pilsētplānošanas pārvaldes Ģeomātikas un inženieru nodaļa – no septembra līdz decembrim prakticante veidoja interaktīvu karti ar Jūrmalas bibliotēkām un to vēsturi

Bibliotēkas sadarbības tīkls bērnu un jauniešu apkalpošanā

LNB Bērnu literatūras centrs un Bibliotēku attīstības centrs – konsultatīvs un informatīvs atbalsts lasīšanas veicināšanas programmu un aktivitāšu īstenošanā, profesionālās pilnveides pasākumi specializācijā

Jūrmalas Mākslas skola – audzēkņu darbu izstāde “Dubultu kultūras kvartāls rītdien” Centrālajā bibliotēkā no 25. marta līdz 1. jūnijam, skolas audzēkņi regulāri apmeklē JCB izvietotās izstādes

Jūrmalas Mūzikas vidusskola – bibliotēkas Lauvēns vada skolas audzēkņu koncertu atvērto durvju dienā 9. aprīlī

Jūrmalas valstspilsētas vispārējās izglītības iestādes – cieša sadarbība gan apmeklējot JCB pasākumus, gan apmainoties ar aktualitātēm, sniedzot konsultācijas, JCB darbinieki regulāri piedalās skolu organizēto skatuves runas konkursu žūrijā

Jūrmalas valstspilsētas pirmsskolas izglītības iestādes – cieša un pozitīva sadarbība, īpaši apmeklējot JCB pasākumus

Ziemeļu Ministru padomes birojs Latvijā – Ziemeļvalstu literatūras nedēļas rītausmas lasījums 11. novembrī Bērnu un jauniešu nodaļā

Atbilst ANO Ilgtspējīgas attīstības mērķiem:

Metodiskais un konsultatīvais darbs

Situācijas apraksts, kopaina, metodiskā un konsultatīvā darba prioritātes

Metodisko atbalstu, konsultācijas un informatīvo apmaiņu JCB un tās filiālbibliotēkām, kā arī Jūrmalas izglītības iestāžu bibliotēkām nodrošina JCB sistēmbibliotekāre-metodiķe, piesaistot citus JCB speciālistus, piemēram, Informāciju resursu attīstības nodaļas darbiniekus un ekspertus darbā ar bērniem un jauniešiem. Pavisam kopā JCB metodiskajā pārraudzībā 2025. gadā bija 13 Jūrmalas izglītības iestāžu bibliotēkas, no tām 9 Jūrmalas valstspilsētas vispārējās izglītības iestāžu bibliotēkas.

Pārskata perioda metodiskā un konsultatīvā darba prioritātes: 1) profesionālās pilnveides un pieredzes apmaiņas pasākumu organizēšana; 2) Jūrmalas valstspilsētas izglītības iestāžu bibliotēku vizitācijas; 3) konsultāciju sniegšana dažādās jomās: dokumentācijas sakārtošanā, BIS ALISE u. c.

Sniegtais metodiskais un konsultatīvais atbalsts, īstenotie profesionālās pilnveides un pieredzes apmaiņas pasākumi

Pārskata periodā tika plānoti un organizēti profesionālās pilnveides pasākumi Jūrmalas bibliotekāriem – noorganizēti 8 profesionālās pilnveides semināri – 6 semināri JCB darbiniekiem un divi semināri izglītības iestāžu bibliotekāriem. Semināru laikā tika pārrunāti pieejamie novadpētniecības resursi, krājuma pārvaldība un inventarizācija, nozares tendences un aktualitātes, darbs ar bērniem un jauniešiem, kā arī citi bibliotēku darba virzieni un procesi. Sadarbībā ar Jūrmalas Izglītības pārvaldi tika organizētas vienas dienas BIS ALISE mācības skolu bibliotekāriem, kuru mērķis bija stiprināt skolu bibliotekāru prasmes un zināšanas darbā ar BIS ALISE.

Pārskata gada decembrī JCB notika LNB Kompetenču attīstības centra rīkotas mācības ar lektorēm no LNB Bibliogrāfijas institūta par katalogizāciju, rekatalogizāciju un analītisko ierakstu veidošanu. Tajās piedalījās gan JCB, gan izglītības iestāžu bibliotekāri, pilnveidojot profesionālās zināšanas bibliogrāfisko aprakstu veidošanā. Pēc mācībām iegūtās zināšanas tika mērķtiecīgi pielietotas ikdienas darbā. Pēc mācību noslēguma izveidojās laba sadarbība ar LNB Bibliogrāfijas institūta speciālistiem bibliogrāfisko aprakstu veidošanā. Situācijās, kad rodas neskaidrības par bibliogrāfiskā ieraksta pareizību vai tiek konstatētas kļūdas, ierakstus iespējams nosūtīt LNB darbiniekiem, kuri sniedz precīzu un profesionālu risinājumu konkrētajai problēmai.

Pārskata periodā tika izstrādāti metodiskie un praktiskie atbalsta materiāli, tostarp ieteikumi darbam ar lasītājiem-parādniekiem, kopkataloga lietošanas pamācība, teksti saziņai ar lietotājiem, risinājumi eksemplāru pozīciju maiņai BIS ALISE sistēmā. Sagatavotie materiāli veicina vienotu izpratni, uzlabo komunikāciju un sekmē kvalitatīvāku lietotāju apkalpošanu. Vienlaikus tika optimizēts informatīvo lapiņu apjoms, ko bibliotēka izsniedz katram jaunajam lietotājam, padarot informāciju koncentrētāku, pārskatāmāku un lietotājiem saprotamāku.

Pārskata gadā regulāri tika apzinātas konsultatīvās vajadzības un neskaidrie jautājumi – gan tiešsaistes aptauju veidā, gan e-pastā, mutiskās konsultācijās un koplietošanas dokumentos. Papildus tika noorganizēta skolu bibliotekāru tikšanās ar Centralizētās grāmatvedības speciālistiem, lai pārrunātu aktuālos jautājumus un sniegtu nepieciešamos skaidrojumus.

Pārskata gadā Jūrmalas bibliotekāriem tika noorganizēti divi pieredzes apmaiņas braucieni uz citu reģionu galvenajām bibliotēkām: Gulbenes novada bibliotēku un Lizuma bibliotēku, Smārdes pagasta bibliotēku, Pūres pagasta bibliotēku un Jaunpils pagasta bibliotēku, kā arī notika pieredzes apmaiņas brauciens par atsevišķiem darba virzieniem (metodiskais darbs, novadpētniecības un projektu vadības darbs) uz Jelgavas pilsētas bibliotēku.

Pavisam kopā pārskata gadā JCB ir noorganizēti 12 profesionālās pilnveides pasākumi Jūrmalas bibliotekāriem (sk. 3. pielikumu).

Metodiskais un konsultatīvais atbalsts izglītības iestāžu bibliotēkām

Izglītības iestāžu bibliotekāri regulāri saņem aktuālo profesionālo informāciju un tiek aicināti iesaistīties mācībās, aptaujās un sarunās. Izglītības iestāžu bibliotekāri tiek konsultēti par krājuma uzskaiti, datu atlasī, lietotāju datu importu un rediģēšanu, kā arī citiem ar bibliotekāro darbu saistītiem jautājumiem. Katra gada sākumā izglītības iestāžu bibliotekāri tiek konsultēti par statistikas datu ievadi Latvijas Kultūras datu portālā. Atsevišķās izglītības iestādēs notika bibliotekāro darbinieku maiņa, tāpēc jaunajiem darbiniekiem sniegta konsultācija gan par bibliotekāro darbu, gan BIS ALISE lietošanu.

Pārskata periodā tika pārraudzīts 12 izglītības iestāžu bibliotēku darbs ar BIS ALISE. Visas 12 izglītības iestāžu bibliotēkas 2025. gadā strādāja ar visiem BIS ALISE moduļiem. Profesionālu un kvalitatīvu konsultatīvo atbalstu darbā ar BIS ALISE nodrošina sistēmbibliotekāre-metodiķe sadarbībā ar Informācijas resursu attīstības nodaļas vadītāju un BIS ALISE uzturētājiem.

Pārskata periodā tika sagatavotas Jūrmalas izglītības iestāžu bibliotēku krājuma pārvaldības vadlīnijas, kas sniedz ieteikumus efektīvai, profesionālai un kvalitatīvai Jūrmalas izglītības iestāžu bibliotēku krājuma veidošanai, uzturēšanai un attīstīšanai.

2025. gada 27. februārī tika izdots Jūrmalas valstspilsētas pašvaldības rīkojums Nr. 1.1-14/2025/57 “Par Jūrmalas valstspilsētas izglītības iestāžu bibliotēku krājumu izvērtēšanu, pilnībā datorizētas krājuma uzskaites ieviešanu un krājumu inventarizāciju”, un 2025. gada 7. maijā – Jūrmalas valstspilsētas administrācijas rīkojums Nr. 1.1-14/2025/111 “Par Jūrmalas valstspilsētas izglītības iestāžu bibliotēku krājuma izvērtēšanas komisijas izveidi”. Pamatojoties uz šiem rīkojumiem, Jūrmalas valstspilsētas izglītības iestāžu bibliotēku krājuma izvērtēšanas komisija veica 9 Jūrmalas valstspilsētas izglītības iestāžu vizitācijas un izvērtēja ne tikai krājumu un tā organizāciju, bet arī citus bibliotēku darbības aspektus atbilstoši normatīvajiem aktiem un nozares labajai praksei, t. sk. bibliotēkas infrastruktūru un sadarbību ar izglītības iestādes administrāciju un pedagogiem. Komisijas vadītāja bija JCB direktore, komisijas locekļi: Jūrmalas valstspilsētas administrācijas Kultūras nodaļas vadītāja, Jūrmalas Izglītības pārvaldes Izglītības un metodiskā atbalsta nodaļas vadītāja, JCB Informācijas resursu attīstības nodaļas vadītāja un JCB sistēmbibliotekāre-metodiķe. Efektīvāka rezultāta sasniegšanai komisija izglītības iestāžu bibliotēku izvērtēšanas procesā piesaistīja divas ekspertes: JCB eksperti darbā ar bērniem un jauniešiem Ilzi Siliņu, Jūrmalas Kauguru vidusskolas bibliotekāri Indru Celmiņu un Jūrmalas Majoru vidusskolas bibliotekāri Kristīni Cimdiņu. Bibliotēku izvērtējums notika pēc rūpīgi izstrādātas novērtējuma matricas, un pēc katras vizitācijas tika sagatavots rakstisks katras bibliotēkas izvērtējums, fiksējot esošo novērtējumu un sniedzot ieteikumus uzlabojumiem. Lai Jūrmalas izglītības iestāžu attīstība noritētu efektīvi un sekmīgi, jādomā par atkārtotām vizitācijām vismaz reizi 3 gados.

Viens no vizitāciju rezultātiem bija pārskata periodā uzsāktā JCB sadarbība ar Jūrmalas valstspilsētas Pumpuru vidusskolu, lai izveidotu grāmatu apmaiņas kopu vasaras mēnešos no skolēniem ieteicamās literatūras sarakstiem. Grāmatu kopa “Ieteicamā literatūra” sastāvēja no 52 eksemplāriem, un bija pieejama JCB Bērnu un jauniešu nodaļā no 10. jūnija līdz 2. augustam. Kopā tika izsniegti 14 eksemplāri Jūrmalas izglītības iestāžu audzēkņiem.

Pārskata periodā vairākas izglītības iestāžu bibliotēkas beidzot uzsāka darbu BIS ALISE Cirkulācijas modulī. Bibliotēkām tika sniegta nepieciešamās konsultācijas gan klātienē, gan attālināti, kā arī sniegta atbalsts krājuma inventarizācijas procesā.

Pārskata periodā, pateicoties JCB sniegtajam metodiskajam un konsultatīvajam atbalstam Bibliotēku reģistrā reģistrēta jauna skolas bibliotēka – Jūrmalas Mūzikas vidusskolas bibliotēka. Veiktas intensīvas pārrunas ar Jūrmalas Mākslas skolas vadību, kuru rezultātā izlemts Jūrmalas Mākslas skolā esošo mākslas literatūras krājumu nevirzīt bibliotēkas statusam, bet slēgt vienošanos ar JCB par bibliotekāro un informācijas pakalpojumu sniegšanu Jūrmalas Mākslas skolas audzēkņiem un pedagogiem atbilstoši Ministru kabineta 2011. gada 27. decembra noteikumu Nr. 1002 “Kārtība,

kādā izglītības iestāde (izņemot augstskolas un koledžas) nodrošina bibliotekāros un informācijas pakalpojumus” 7. punktam. Vienošanās pagaidām ir tikai izstrādāta, bet vēl nav parakstīta.

2025. gadā laika posmā no 26. novembra līdz 30. decembrim JCB aicināja izglītības iestāžu vadītājus un bibliotekārus sniegt vērtējumu par JCB metodisko un konsultatīvo darbu. Aptaujas mērķis bija noskaidrot, kā Jūrmalas izglītības iestāžu bibliotekāri un direktori vērtē JCB sniegto atbalstu un sadarbību. Aptauja bija anonīma un tika aizpildīta elektroniski, tajā piedalījās 11 izglītības iestāžu vadītāji un 11 bibliotekāri. JCB metodiskā un konsultatīvā darba vērtējums, ko sniedza izglītības iestāžu bibliotekāri un direktori, ir augsts. 95 % aptaujāto bibliotēkas metodisko un konsultatīvo darbu novērtēja skalā no 8 līdz 10, raksturojot to kā ļoti labu vai teicamu. No tiem 77 % sniedza augstāko novērtējumu (9–10), savukārt 18 % darbu novērtēja ar 8 ballēm. Neliela daļa respondentu (5 %) konsultatīvo atbalstu vērtēja kā gandrīz labu, savukārt viduvēji vai slikti vērtējumi netika sniegti. Tas liecina, ka JCB sniegtās konsultācijas un metodiskais atbalsts atbilst izglītības iestāžu bibliotekāru vajadzībām un profesionālajām prasībām. Bibliotekāru un direktoru komentāri liecina par apmierinātību ar esošo sadarbību, ko raksturo operatīvs, profesionāls un atsaucīgs atbalsts, pieejama informācija un uz uzticēšanos balstītas attiecības. Respondenti uzsver, ka būtiski uzlabojumi nav nepieciešami, jo jautājumi tiek risināti laicīgi, atbalsts tiek sniegts profesionāli un atsaucīgi un sadarbība norit raiti.

Metodiskā un konsultatīvā darba organizācija darbā ar bērniem un jauniešiem

Metodiskais darbs ar bērniem un jauniešiem tiek īstenots, īpašu uzmanību pievēršot lasītprasmes apguvei agrīnā vecumā un tās mērķtiecīgai attīstīšanai pusaudžu un jauniešu posmā. Darba mērķis ir rosināt interesi par lasīšanu, stiprināt lasīšanas prasmes un veidot noturīgu lasīšanas kultūru. Visās Jūrmalas bibliotēkās strādā radoši un profesionāli bibliotekāri, kuri sekmīgi īsteno šo darbu, pēc nepieciešamības viņiem tiek nodrošināts metodiskais un konsultatīvais atbalsts. Bibliotēkas organizē inovatīvus un radošus pasākumus, lai uzrunātu bērnus un jauniešus, veicinot viņu interesi par literatūru un kultūru.

JCB eksperte darbā ar bērniem un jauniešiem un citi JCB darbinieki sniedza metodisko un konsultatīvo atbalstu skolu bibliotekāriem dažādu projektu un lasīšanas veicināšanas aktivitāšu īstenošanā. Tika nodrošinātas konsultācijas par “Skaļās lasīšanas sacensības” norisi – noteikumiem, termiņiem un priekšnesuma sagatavošanu. Saistībā ar programmu “Bērnu, jauniešu un vecāku žūrija 2025” skolu bibliotēkām tika sniegtas rekomendācijas par dalības nosacījumiem un lasītāju piesaisti. Fokusējoties uz lasīšanas veicināšanu, 22. maijā JCB tika organizēts Nacionālās Skaļās lasīšanas sacensības Jūrmalas reģiona fināls.

Lai stiprinātu bibliotēku speciālistu profesionālo kapacitāti darbā ar bērniem un jauniešiem, JCB rudens seminārā tika iekļauta tēma “Lasītveicināšana bērniem”, ko vadīja JCB eksperte darbā ar bērniem un jauniešiem, daloties pieredzē un labās prakses paraugos šajā jomā. Savukārt gada noslēguma seminārā uz sarunu par bērnu literatūru tika aicināta izdevniecības “Liels un Mazs” direktore Alīse Nīgale. Tikšanās laikā viņa iepazīstināja ar izdevniecības darbību, tostarp starptautisko sadarbību, sadarbību ar kultūras centru “Siguldas Devons”, organizējot Siguldas Bērnu un jauniešu literatūras festivālu, kā arī stāstīja par žurnāla “Lasis” dibināšanu un attīstību. Informācija par LNB organizētajiem semināriem, konferencēm un citām aktivitātēm darbā ar bērniem un jauniešiem regulāri un operatīvi tika nodota kolēģiem JCB un izglītības iestāžu bibliotēkās, motivējot bibliotekārus piedalīties profesionālās pilnveides pasākumos citviet Latvijā.

Sadarbība ar citām iestādēm metodiskā un konsultatīvā darba jomā

LNB Bibliotēku attīstības centrs – nozares aktualitātes, profesionālā informācija, profesionālās pilnveides pasākumi, konsultatīvais atbalsts

LNB Kompetenču attīstības centrs – profesionālās pilnveides kursi, konsultatīvais atbalsts

LNB Bibliogrāfijas institūts – atbalsts, piedaloties JCB organizētajos profesionālās pilnveides pasākumos, sniedzot ikdienējas konsultācijas

KISC – semināri, mācības, “3td e-grāmatu bibliotēka”

SIA “Tietoevry Latvia” – BIS ALISE uzturēšana, apmācības, konsultācijas

Jūrmalas valstspilsētas administrācijas Kultūras nodaļa – profesionālās pilnveides pasākumu piedāvājums Jūrmalas kultūras darbiniekiem, t. sk. bibliotekāriem (semināri, lekcijas, nodarbības, pieredzes apmaiņas braucieni), dalība un ieinteresētība izglītības iestāžu vizitācijās

Jūrmalas Izglītības pārvalde – aktīva savstarpēja komunikācija par izglītības iestāžu bibliotēku problēmjaudājumiem un attīstību; pēc Izglītības pārvaldes iniciatīvas tika noorganizētas skolu bibliotekāru mācības “BIS ALISE – palīgs skolas bibliotēkas darbā”, kas norisinājās 25. martā un kuru ietvaros tika īstenota 8 stundu programma, kuru apguva 15 izglītības iestāžu bibliotekāri, padziļināti apgūstot BIS ALISE praktisku izmantošanu visos galvenajos skolas bibliotēkas darba procesos – no krājuma uzskaites un inventarizācijas līdz lasītāju apkalpošanai, SBA un statistikai; 2025. gadā JCB direktore un sistēmbibliotekāre-metodiķe uzsāka dalību Izglītības pārvaldes organizētajās informatīvajās sanāksmēs Jūrmalas valstspilsētas izglītības iestāžu vadītājiem un vietniekiem, stāstot par JCB pakalpojumiem un aktualitātēm, aicinot uz sadarbību

Jūrmalas valstspilsētas administrācijas Centralizētā grāmatvedība – atsaucība komunikācijā par skolu bibliotekāru jautājumiem, kopīgas tiešsaistes sarunas noorganizēšana ar skolu bibliotekāriem, lai pārrunātu visus neskaidros jautājumus

Jelgavas pilsētas bibliotēka – JCB darbinieku pieredzes apmaiņas vizīte Jelgavas pilsētas bibliotēkā 28. augustā, lai pārrunātu metodiskā, projektu un novadpētniecības darba labo praksi, dalītos ar ieteikumiem un idejām

Gulbenes novada bibliotēka – JCB darbinieku pieredzes apmaiņas vizīte Gulbenes novada bibliotēkā un Lizuma pagasta bibliotēkā 12. novembrī, lai pārrunātu bibliotēku darba labo praksi, dalītos ar ieteikumiem un idejām

Metodiskā un konsultatīvā darba problēmas un risinājumi

Galvenā līdzšinējā JCB metodiskā darba problēma – komunikācijas problēmas ar izglītības iestāžu bibliotēkām – pakāpeniski tiek risināta. Pārskata gadā veiktās Jūrmalas izglītības iestāžu bibliotēku vizitācijas parādīja, ka bibliotekāriem nereti trūkst sistemātiska metodiskā atbalsta ikdienas darbā, īpaši jautājumos, kas saistīti ar iekšējo normatīvo dokumentu izstrādi, krājuma pārvaldību, inventarizāciju un darbu BIS ALISE. Dokumentācijas nepilnības un nevienmērīga normatīvo aktu izpratne liecināja par nepieciešamību pēc vienotas pieejas, tādēļ pārskata gadā tika izstrādātas Jūrmalas izglītības iestāžu bibliotēku krājuma pārvaldības vadlīnijas. Izglītības iestāžu bibliotēku krājuma inventarizācija un datu uzturēšana BIS ALISE radīja grūtības, jo skolu bibliotekāriem trūkst gan praktiskas pieredzes, gan pārliecības par korektu procesu norisi. Pārskata gadā tika veikts regulārs metodiskais darbs, praktiskas apmācības un individuālas konsultācijas, kas palīdzēja skolu bibliotekāriem īstenot krājuma uzskaites, inventarizācijas un rekatalogizācijas procesus. Vizitācijas atklāja arī to, ka lasīšanas veicināšanas, medijpratības un informācijpratības aktivitātes bieži tiek īstenotas fragmentāri, bez ilgtermiņa plānojuma un ciešas sadarbības ar pedagogiem. Vienlaikus iezīmējās arī komunikācijas un sadarbības problēmas starp bibliotekāriem, izglītības iestāžu administrāciju un reģiona galveno bibliotēku. Nevienmērīga informācijas aprīte un atšķirīgs iesaistes līmenis liecina par nepieciešamību uzlabot komunikācijas kultūru. Risinājums ir regulāra un strukturēta komunikācija, skaidri definēti sadarbības principi, kā arī metodisks atbalsts bibliotekāriem profesionālās iniciatīvas un atbildības stiprināšanā. Kopumā secināms, ka bibliotekāriem nepieciešama nepārtraukta profesionālā pilnveide krājuma pārvaldībā, digitālo sistēmu izmantošanā, lasīšanas, medijpratības un informācijpratības metodikā, kā arī sadarbības un komunikācijas prasmju attīstīšanā.

Atsevišķos gadījumos vēlama lielāka izglītības iestāžu direktoru un administrācijas ieinteresētība izglītības iestāžu bibliotēku attīstībā. Problēmas metodiskā atbalsta sniegšanā izglītības iestāžu

bibliotekāriem nereti sagādā atšķirīgā ieinteresētība no skolu administrācijas un vadības puses. Ir skolas, kur ir bibliotēkas attīstībā ieinteresēts skolas bibliotekārs, taču trūkst izpratnes un atbalsta no skolas vadības, un ir skolas, kur ir skolas bibliotēkas sakārtošanā ieinteresēts direktors, taču pasīvs bibliotekārs. Tādēļ prieks par katru skolu, kurā skolas bibliotēkas attīstībā ir ieinteresēts gan skolas bibliotekārs, gan skolas vadība.

Vairākās skolās problēmas turpina sagādāt pārāk maza bibliotekārā darba slodze. Tā kā vairākās skolās pārskata gadā ir nomainījis personāls gan skolas vadībā, gan skolu bibliotēkās, ir cerība, ka situācija ar skolu bibliotēkām uzlabosies.

Problemātisks ir arī metodiskā darba finansiālais nodrošinājums. Lai gan JCB jau vairākus gadus tiek piešķirti līdzekļi darbinieku mācībām un profesionālajai pilnveidei, šie līdzekļi lielākoties tiek izmantoti individuālām mācībām, tādēļ lektoru atalgojumam JCB organizētajos profesionālās pilnveides pasākumos līdzekļu nepietiek. Daļēji šī situācija tiek risināta piesaistot lektorus bez atlīdzības un izmantojot savu darbinieku kapacitāti, savstarpēji daloties informācijā un zināšanās un vienlaikus stiprinot pedagoģisko potenciālu, tomēr ik pa laikam būtu vajadzīga kvalitatīvu lektoru piesaiste no malas, piemēram, par komunikāciju, darbu ar sociālajiem tīkliem, kvalitatīvu klientu apkalpošanu.

Atbilst ANO ilgtspējīgas attīstības mērķiem:

Pārskats sagatavots un iesniegts 2026. gada 27. februārī

Pārskatu sagatavoja:

Māra Jēkabsons, JCB direktore

Kristīne Mozerte, JCB sistēmbibliotekāre-metodiķe

Baiba Zvaigzne, JCB projektu un sabiedrisko attiecību vadītāja

Ilze Latiša, JCB Informācijas resursu attīstības nodaļas vadītāja

Ieva Bekmane, JCB Informācijas resursu attīstības nodaļas eksperte novadpētniecības darbā

Raivis Giels, JCB speciālists tehniskajos un attīstības jautājumos

Inese Revina-Pastare, JCB vecākā lietvede-personāla speciāliste

Ilze Siliņa, JCB Bērnu un jauniešu nodaļas eksperte darbā ar bērniem un jauniešiem

Lita Zandberga, JCB Pieaugušo apkalpošanas nodaļas un Bērnu un jauniešu nodaļas vadītāja

Marina Baranovska, JCB filiāļu vadītāja

Jūrmalas Centrālā bibliotēka

Reģistrācijas Nr. 90000056450

Strēlnieku prospekts 30, Jūrmala, LV-2015

jcb@jurmala.lv

Pielikumi

1. pielikums “JCB aptaujas anketa “Jūrmalas Centrālās bibliotēkas vērtējums un atbalsts prasmju apgūvē””
2. pielikums “JCB aptaujas anketa “Pedagogu vajadzības Jūrmalas Centrālās bibliotēkas pakalpojumu kontekstā””
3. pielikums “JCB 2025. gadā organizētie profesionālās pilnveides pasākumi”
4. pielikums “JCB 2025. gada fotomirkļi”

1. pielikums “Aptaujas anketa “Jūrmalas Centrālās bibliotēkas vērtējums un atbalsts prasmju apgūvē””

Aptaujas mērķis ir noskaidrot, kā Jūrmalas Centrālo bibliotēku noteiktos bibliotēkas darbības aspektos vērtē tās lasītāji un apmeklētāji, kā arī veikt iedzīvotāju vajadzību izpēti par nepieciešamajām nodarbību tēmām un apgūstamajām prasībām. Ar Jūrmalas Centrālo bibliotēku aptaujas kontekstā ir domātas visas piecas Jūrmalas publiskās bibliotēkas kopumā – Centrālā bibliotēka Dubultu kultūras kvartālā un filiālbibliotēkas Bulduros, Kauguros, Slokā un Ķemeru. Aptauja ir anonīma, un atbildes tiks izmantotas tikai apkopotā veidā.

1. Cik bieži Jūs apmeklējat Jūrmalas Centrālo bibliotēku un/vai tās filiālbibliotēkas?

Lūdzu izvēlēties vienu variantu

Katru nedēļu	
Reizi mēnesī	
Dažas reizes gadā	
Ļoti reti vai nekad	

2. Kuru bibliotēku Jūs apmeklējat visbiežāk?

Lūdzu izvēlēties vienu variantu

Centrālo bibliotēku	
Kauguru bibliotēku	
Bulduru bibliotēku	
Alberta Kronenberga Slokas bibliotēku	
Imanta Ziedoņa Ķemeru bibliotēku	

3. Kādus bibliotēkas resursus un pakalpojumus esat izmantojis pēdējā gada laikā?

Iespējams atzīmēt vairākus variantus

Grāmatas	
Periodiskie izdevumi (laikraksti, žurnāli)	
Informācijas meklēšana (mācībām, studijām, darbam, izklaidei)	
Datubāzes	
Datori un internets	
Drukāšana, skenēšana, kopēšana	
Konsultācijas un uzziņas	
Pasākumi un izstādes	
Cits	

4. Kā Jūs kopumā vērtējat Jūrmalas Centrālās bibliotēkas un tās filiālbibliotēku pakalpojumus?

Izmantojiet skalu no 1 līdz 10 (1 – ļoti slikti, 7 – labi, 10 – teicami)

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
---	---	---	---	---	---	---	---	---	----

5. Kā Jūs vērtējat bibliotēkas telpas?

Izmantojiet skalu no 1 līdz 10 (1 – ļoti slikti, 7 – labi, 10 – teicami)

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
---	---	---	---	---	---	---	---	---	----

6. Kā Jūs vērtējat bibliotēkas IKT infrastruktūru (Wi-Fi, datori, printeri u.c.)?

Izmantojiet skalu no 1 līdz 10 (1 – ļoti slikti, 7 – labi, 10 – teicami)

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
---	---	---	---	---	---	---	---	---	----

7. Kā Jūs vērtējat bibliotēkas darbinieku profesionalitāti?

Izmantojiet skalu no 1 līdz 10 (1 – ļoti slikti, 7 – labi, 10 – teicami)

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
---	---	---	---	---	---	---	---	---	----

8. Cik lielā mērā piekrītat, ka bibliotēkā ir ģimenēm draudzīga vide?

(Lūdzu izvēlēties vienu variantu)

Pilnībā piekrītu	
Piekrītu	
Ne piekrītu, ne nepiekrītu	
Nepiekrītu	
Pilnībā nepiekrītu	
Grūti pateikt	

9. Cik labprāt Jūs ieteiktu apmeklēt Jūrmalas Centrālo bibliotēku un tās filiālbibliotēkas kolēģiem, draugiem, ģimenei?

Izmantojiet skalu no 1 līdz 10 (1 – noteikti neieteiktu, 7 – ieteiktu, 10 – noteikti ieteiktu)

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
---	---	---	---	---	---	---	---	---	----

10. Kādas zināšanas un prasmes Jums ir palīdzējuši apgūt bibliotēka?

Iespējams atzīmēt vairākus variantus

Bibliotēkas kataloga izmantošana	
Datora, interneta, e-pasta izmantošana	
Informācijas meklēšana	
Datubāzu izmantošana	
Valsts un pašvaldības e-pakalpojumu izmantošana	
E-paraksta lietošana	
Cits	

11. Kādas zināšanas un prasmes Jums vēl varētu palīdzēt apgūt bibliotēka?

Iespējams atzīmēt vairākus variantus

Informācijpratība	
Digitālās prasmes	
Viltus ziņu un krāpniecības atpazīšana	
Svešvalodas	
Videi draudzīgs un veselīgs dzīvesveids	
Bērnu audzināšana	
Radošās nodarbības	
Sabiedriskā līdzdalība	
Novadpētniecība	
Cits	

12. Ja vēlaties, norādiet konkrētas tēmas un prasmes, kuras vēlaties apgūt.

13. Kādā formātā vislabprātāk piedalītos nodarbībās?

Lūdzu izvēlieties vienu variantu

Klātienē	
Tiešsaistē (Zoom, MS Teams u.c.)	
Gan klātienē, gan tiešsaistē	
Nevēlos piedalīties	

14. Kāda veida nodarbības vislabprātāk apmeklētu?

Iespējams atzīmēt vairākus variantus

Lekcijas	
Praktiskas nodarbības	
Domubiedru un diskusiju grupas	
Interesešu klubiņi	
Spēļu vakarus	
Cits	

15. Kas visvairāk motivētu Jūs piedalīties nodarbībās?

Iespējams atzīmēt vairākus variantus

Nodarbību vadītāja profesionalitāte un personība	
Iespēja iegūt jaunas zināšanas un prasmes	
Atbilstošs nodarbību norises laiks	
Nodarbību norises vietas atrašanās vieta un telpas iekārtojums	
Satikšanās un saskarsme ar domubiedriem	
Cits	

16. Kurš laiks Jums būtu visērtākais nodarbību apmeklēšanai?

Iespējams atzīmēt vairākus variantus

9.00-12.00 darbdienās	
13.00-16.00 darbdienās	
17.00-20.00 darbdienās	
9.00-12.00 sestdienās	
13.00-16.00 sestdienās	
Cits	

17. Ja nodarbības būtu par maksu, cik Jūs maksātu par vienu 40–45 min nodarbību?

Iespējams atzīmēt vairākus variantus

Līdz 3 €	
4-6 €	
7-10 €	
Cits	

18. Citi ieteikumi, komentāri.

19. Jūsu vecums.

18 gadi un mazāk	
19-24 gadi	
25-39 gadi	
40-54 gadi	
55-64 gadi	
65 gadi un vairāk	

20. Jūsu dzīvesvieta.

Priedaine	
Lielupe	
Bulduri	
Dzintari	
Majori	
Dubulti	
Jaundubulti	
Melluži	
Asari	
Vaivari	
Sloka	
Kauguri	
Ķemeri	
Cits	

2. pielikums “Aptaujas anketa “Pedagogu vajadzības Jūrmalas Centrālās bibliotēkas pakalpojumu kontekstā””

Aptaujas mērķis ir veikt Jūrmalas valstspilsētas pedagogu vajadzību izpēti, lai izstrādātu Jūrmalas Centrālās bibliotēkas piedāvājumu pedagogu auditorijai. Ar Jūrmalas Centrālo bibliotēku aptaujā ir domātas visas piecas Jūrmalas publiskās bibliotēkas kopumā – Centrālā bibliotēka Dubultu kultūras kvartālā un filiālbibliotēkas Bulduros, Kauguros, Slokā un Ķemerros. Aptauja ir anonīma, un atbildes tiks izmantotas tikai apkopotā veidā.

1. Cik bieži Jūs apmeklējat Jūrmalas Centrālo bibliotēku un/vai tās filiālbibliotēkas?

Lūdzu izvēlēties vienu variantu

Katru nedēļu	
Reizi mēnesī	
Dažas reizes gadā	
Ļoti reti vai nekad	

2. Kuru bibliotēku Jūs apmeklējat visbiežāk?

Lūdzu izvēlēties vienu variantu

Centrālo bibliotēku	
Kauguru bibliotēku	
Bulduru bibliotēku	
Alberta Kronenberga Slokas bibliotēku	
Imanta Ziedoņa Ķemeru bibliotēku	

3. Kādus Jūrmalas Centrālās bibliotēkas resursus un pakalpojumus Jūs izmantojat?

Iespējams atzīmēt vairākus variantus

Nozaru literatūru	
Daiļliteratūru	
Periodiskos izdevumus (laikrakstus, žurnālus)	
Datubāzes	
Uzziņas un konsultācijas	
Drukāšana, skenēšana, kopēšana	
Pasākumi	
Cits	

4. Kādi resursi un pakalpojumi Jums pietrūkst Jūrmalas Centrālās bibliotēkas piedāvājumā?

5. Kādas prasmes un zināšanas Jums kā pedagogam varētu sniegt Jūrmalas Centrālā bibliotēka?

Var atzīmēt vairākus variantus

Literatūra un lasīšanas veicināšanas stratēģijas	
Datubāzu un digitālo informācijas resursu izmantošana	
Informācijpratība	
Digitālā pratība	
Cits	

6. Lūdzu norādīt konkrētas tēmas un prasmes, kuras vēlaties apgūt.

7. Kādā veidā vislabprātāk apgūtu zināšanas un prasmes?

Mācības nelielās grupās	
Semināri	
Individuālās konsultācijas	
Cits	

8. Kādu vēl atbalstu Jūsu kā pedagoga ikdienas darbā varētu sniegt Jūrmalas Centrālā bibliotēka?
Var atzīmēt vairākus variantus

Jaunākās literatūras saraksti	
Tematiski literatūras saraksti konkrētām tēmām vai vecuma grupām	
Individuālas konsultācijas (piemēram, palīdzība informācijas materiālu meklēšanā)	
Mācību stunda bibliotēkā (piemēram, tikšanās ar rakstniekiem, informācijas resursu meklēšanas un izmantošanas nodarbības)	
Kopīgi projekti un pasākumi (piemēram, konkursi, lasīšanas veicināšanas aktivitātes, tematiskie pasākumi)	
Cits	

9. Citi ieteikumi, komentāri.

3. pielikums “JCB 2025. gadā organizētie profesionālās pilnveides pasākumi”

N.p.k.	Norises laiks	Norises vieta	Organizētājs (-i)	Pasākuma nosaukums, galvenās tēmas	Dalībnieku skaits (no tiem skolu bibliotekāri)	Stundu skaits
1	06.02.	JCB	JCB	JCB darbinieku profesionālās pilnveides seminārs. Galvenās tēmas: kopīgu vērtību kartes izstrāde sadarbības stiprināšanai, radošo uzdevumu rezultātā radīta vienota vērtību sistēma, lai palīdzētu stiprināt kolektīva saliedētību, uzlabotu darba kvalitāti un veicinātu pozitīvu organizācijas kultūru.	28 (JCB darbinieki)	3
2	06.03.	JCB	JCB	JCB darbinieku profesionālās pilnveides seminārs. Galvenās tēmas: iekšējā un ārējā komunikācija, konfliktu risināšana, konstruktīvs dialogs, emociju loma komunikācijā.	30 (JCB darbinieki)	4
3	25.03.	JCB	JCB, Jūrmalas Izglītības pārvalde, SIA “Tietoevry Latvija”	Mācības “BIS ALISE – palīgs skolas bibliotēkas darbā”. Galvenās tēmas: cirkulācijas procesi, darbs ar SBA, krājuma uzskaitē, eksemplāru reģistrēšana un uzskaitē, norakstīšana.	18 (3 JCB darbinieki, 15 izglītības iestāžu bibliotekāri)	8
4	03.04.	JCB	JCB	JCB darbinieku profesionālās pilnveides seminārs. Galvenās tēmas: Latvijas skolu un bērnu bibliotekāru 2. lasītpatikas forums, izglītojoša nodarbība “Lasīšanas stratēģijas”, izstāžu plānošana un dizains bibliotēkās.	27 (JCB darbinieki)	4
5	11.04.	JCB	JCB	Jūrmalas izglītības iestāžu bibliotekāru seminārs. Galvenās tēmas: Jūrmalas	9 (izglītības iestāžu bibliotekāri)	4

				izglītības iestāžu bibliotēku inventarizācija, krājuma pārvaldība, Nacionālās skaļās lasīšanas sacensība.		
6	07.08.	Smārdes pagasta bibliotēka, Pūres pagasta bibliotēka, Jaunpils pagasta bibliotēka	JCB	Pieredzes apmaiņas brauciens uz Smārdes pagasta bibliotēku, Pūres pagasta bibliotēku un Jaunpils pagasta bibliotēku.	23 (22 JCB darbinieki, 1 skolu bibliotekārs)	8
7	04.09.	JCB	JCB	JCB darbinieku profesionālās pilnveides seminārs. Galvenās tēmas: medijpratība un informācijpratība bibliotekāriem, lasītveicināšana bērniem, bibliotēku sociālā loma demokrātiskā sabiedrībā, bibliotēkzinātnes un informācijas maģistra studiju pieredze, BIS ALISE SBA sūtījumi.	25 (JCB darbinieki)	4
8	23.10.	JCB	JCB	Jūrmalas izglītības iestāžu bibliotekāru seminārs. Galvenās tēmas: novadpētniecības resursi, Jūrmalas izglītības iestāžu bibliotēku vizitāciju rezultāti, lasītveicināšanas aktivitātes.	10 (izglītības iestāžu bibliotekāri)	3
9	06.11.	JCB	JCB	JCB darbinieku profesionālās pilnveides seminārs. Galvenās tēmas: autortiesības bibliotēku darbā, darbs ar bērniem un jauniešiem, novadpētniecības aktualitātes, Siguldas bērnu un jauniešu literatūras festivāls, starptautiskais simpozījs "Tiesības uz lasīšanu".	23 (JCB darbinieki)	5

10	12.11.	Gulbenes novada bibliotēka, Lizuma bibliotēka	JCB	Pieredzes apmaiņas brauciens uz Gulbenes novada bibliotēku un Lizuma bibliotēku.	10 (JCB darbinieki)	8
11	04.12.	JCB	JCB	JCB darbinieku profesionālās pilnveides seminārs. Galvenās tēmas: bērnu un jauniešu literatūra un lasītveicināšana, aktualitātes bibliotēku nozarē.	27 (JCB darbinieki)	3
12	09.12–10.12.	JCB	JCB, LNB	Bibliotēku datu veidošana un autoritatīvā kontrole. Galvenās tēmas: katalogizācija, rekatalogizācija, analītisko ierakstu veidošana.	12 (4 JCB darbinieki, 8 izglītības iestāžu bibliotekāri)	10

4. pielikums “JCB 2025. gada fotomirkļi”

Foto	Foto paraksts
	<p>Lekcija “Neiespringšanas māksla” (lektors – apzinātības skolotājs, grāmatu autors Indulis Paičs) Centrālajā bibliotēkā 27. februārī. Foto: A. Veigurs</p>
	<p>Vēsturnieka Aināra Radovica grāmatas “Dubultu vēsture” 2. daļas atvēršanas svētki Centrālajā bibliotēkā 5. martā. Foto: A. Veigurs</p>
	<p>Lekcija “Personas identitātes un naudas zādzība internetā” (lektors – Jūrmalas valstspilsētas administrācijas IKT pārvaldes vadītājs Mārtiņš Rikšis) Centrālajā bibliotēkā 27. martā. Foto: A. Veigurs</p>

Foto siena "Atver grāmatu, atver prātu" "Latviešu grāmatai 500" ietvaros Centrālajā bibliotēkā. Foto: JCB arhīvs

Muzeju nakts Ēnu teātris Centrālajā bibliotēkā 17. maijā. Foto: A. Veigurs

Grafiķa Imanta Ozoliņa 95 gadu jubilejas piemiņas izstādes atklāšana Centrālajā bibliotēkā 18. jūnijā. Foto: A. Veigurs

Lekcija par okupācijas varas postošo ietekmi Latvijā – melležnieka Alekša Zīsberga piemērs (lektore – Jūrmalas muzeja pētniece Līga Strazda) Centrālajā bibliotēkā 20. augustā. Foto: A. Veigurs

Lasīšanas nodarbību cikla
 “Literārais pikniks”
 noslēguma nodarbība ar
 Ingu Grenčbergu Centrālajā
 bibliotēkā 3. septembrī.
 Foto: JCB arhīvs

JCB jaunās vizuālās
 identitātes prezentācijas
 pasākums 5. septembrī.
 Foto: A. Veigurs

Jaunais JCB logotips

Dzejas pastaiga ar
 dzejniekiem Ivaru
 Šteinbergu un Guntaru
 Godiņu 9. septembrī. Foto:
 I. Ķezbers

Romāna “Reizēm. Vienmēr. Nekad” autore Virdžīnijas Lejiņas viesošanās Centrālajā bibliotēkā 7. oktobrī. Foto: A. Veigurs

Tikšanās ar Ingu Žoludi un Viesturu Vecgrāvi sarunā par latviešu literatūras klasiķi Jāni Poruku Centrālajā bibliotēkā 22. oktobrī. Foto: A. Veigurs

Tikšanās ar Jāni Zālīti un Andri Zeibotu sarunā par latviešu literatūras klasiķi Jāni Ziemeļnieku Centrālajā bibliotēkā 25. novembrī. Foto: JCB arhīvs

Elitas Veidemanes grāmatas “Pērļu zvejnieki” atvēršanas svētki Centrālajā bibliotēkā 10. decembrī. Foto: A. Veigurs

Literāri muzikāls pasākums ar aktieri Ģirtu Alsteru un čellistu Jāni Rinkuli Centrālajā bibliotēkā 22. decembrī. Foto: A. Veigurs

JCB dalība akcijā "Mans grāmatplaukts" "Latviešu grāmatai 500" ietvaros. Foto: A. Veigurs

Projekta "Pirmie soļi kopā" ("Soft Spaces, Strong Bonds") tikšanās Centrālajā bibliotēkā. Foto: JCB arhīvs

Metodiskā diena Centrālajā bibliotēkā – “Latviešu grāmatai 500” aktivitāte “Vingro ar grāmatu”. Foto: JCB arhīvs

Metodiskā diena Centrālajā bibliotēkā – BIS ALISE darba jautājumu apspriešana. Foto: JCB arhīvs

Centrālās bibliotēkas Bērnu un jauniešu nodaļas nodarbība jauniešiem “Būvē savu nākotni ar MI” 26. martā. Foto: JCB arhīvs

Centrālās bibliotēkas Bērnu un jauniešu nodaļas organizētā tikšanās ar literatūrzinātnieci un redaktori Bārbalu Simsoni 16. aprīlī. Foto: A. Veigurs

Japānas vēstnieka Kensukes Jošidas (*Kensuke Yoshida*) viesošanās Centrālajā bibliotēkā 22. aprīlī. Foto: A. Veigurs

Rebekas Lukošus izstādes atklāšana Centrālās bibliotēkas Bērnu un jauniešu nodaļā 23. aprīlī. Foto: A. Veigurs

Centrālās bibliotēkas Bērnu un jauniešu nodaļas organizētā tikšanās ar biedrības “Eiropas Kustība Latvijā” valdes locekli Edgaru Bērziņu Jūrmalas valstspilsētas Pumpuru vidusskolā par drošību Eiropā 6. maijā. Foto: A. Veigurs

Radio NABA ceļojošās fotoizstādes “22x22” atklāšana Centrālajā bibliotēkā 6. maijā. Foto: A. Veigurs

Tikšanās ar autori Līgu Rozentāli Centrālās bibliotēkas Bērnu un jauniešu nodaļā 16. maijā. Foto: A. Veigurs

Nacionālās skaļās lasīšanas sacensības reģionālais fināls Centrālās bibliotēkas Bērnu un jauniešu nodaļā 22. maijā. Foto: A. Veigurs

“Ievas radošās darbnīcas” bērniem Centrālās bibliotēkas Bērnu un jauniešu nodaļā. Foto: JCB arhīvs

“Rīts ar Aspaziju” Dubultu kultūras kvartālā teātra festivāla “Aspazija – drāmas karaliene” ietvaros 15. jūnijā. Foto: A. Veigurs

Dzejnieces Lindas Mences
viesošanās Centrālās
bibliotēkas Bērnu un
jauniešu nodaļā
19. septembrī. Foto: JCB
arhīvs

Centrālās bibliotēkas Bērnu
un jauniešu nodaļas leļļu
izrādes “Mollis un Ērms”
varoņi. Foto: JCB arhīvs

Latvijas Valsts prezidenta
Edgara Rinkēviča vizīte
Centrālās bibliotēkas Bērnu
un jauniešu nodaļā
1. decembrī. Foto:
A. Veigurs

Pasākums “Iepazīsti
profesiju” (viesos – SIA
“Tietoevry Latvia” virtuālo
resursu komandas pārstāve
Lelde Saleniece) Bulduru
bibliotēkā 29. janvārī. Foto:
JCB arhīvs

Pavasara ekskursiju nedēļas
aktivitātes Bulduru
bibliotēkā 10.–16. martā.
Foto: JCB arhīvs

Ģimeņu sestdiena Bulduru
bibliotēkā. Foto: JCB arhīvs

Lasītāju klubiņa tikšanās
Bulduru bibliotēkā 21. maijā
(viesos – buru kuģa
kapteinis Ansis Dimiteris
stāsta par ekspedīcijām
Grenlandē, Brazīlijā un
Antarktīdā). Foto: JCB
arhīvs

Bulduru bibliotēkas organizēta tikšanās ar rakstnieci un tulkoātāju Signi Višku Jūrmalas Aspazijas pamatskolā 9. oktobrī. Foto: JCB arhīvs

Literārā pēcpusdiena “Latviešu grāmatai 500” ietvaros “Literatūras dziedinošais spēks” Bulduru bibliotēkā 20. novembrī (viesos – dzejniece, Liepājas grāmatu kluba “Grāmatēži” vadītāja Linda Skranda). Foto: JCB arhīvs

Izglītojoša nodarbība “Kur un kā tiek glabāti vēstures avoti” Kauguru bibliotēkā 4. februārī. Foto: JCB arhīvs

Pavasara ekskursiju nedēļas ietvaros rīkota erudīcijas spēle “Zini, mini, meklē” Kauguru bibliotēkā 10.–16. martā. Foto: JCB arhīvs

Tikšanās ar rakstnieci Ingu Žoludi Kauguru bibliotēkā 2. aprīlī. Foto: A. Veigurs

Nodarbība “Sniegavīri un pazudušie deguni” pirmsskolas vecuma bērniem Kauguru bibliotēkā. Foto: JCB arhīvs

Izstādes “Jūras brīze” atklāšana Kauguru bibliotēkā 17. jūlijā. Foto: A. Veigurs

Pasākums bērniem Kauguru bibliotēkā. Foto: JCB arhīvs

Tematisks pasākums “No zvejniekciema līdz bagāto ļaužu vasarnīcām” Kauguru bibliotēkā 25. novembrī (lektors – Jūrmalas muzeja muzejpedagos Aldis Pūtelis). Foto: JCB arhīvs

Tematisks pasākums “Tradicionālais un mainīgais svētku mielasts” Kauguru bibliotēkā 12. decembrī (lektore – ēdienu kultūras pētniece Dr. art. Astra Spalvēna). Foto: JCB arhīvs

Slokai 770 logotips

Alberta Kronenberga Slokas bibliotēkas organizēta izglītojoša novadpētniecības ekskursija “Apmet loku pa Sloku” (attēlā – ekskursijas grupa pie Slokas papīrfabrikas). Foto: JCB arhīvs

Fotoizstāde no bibliotēkas novadpētniecības materiāliem “Slocenieki: staro – jums” Alberta Kronenberga Slokas bibliotēkā 13. martā. Foto: A. Veigurs

Pasākums “Slokas detektīvi vēsturei pa pēdām” ar vēsturnieci Ingu Sarmu Alberta Kronenberga Slokas bibliotēkā 10. aprīlī. Foto: A. Veigurs

Gleznotājas Mairas Veisbārdes gleznu izstādes “Slokai ar mīlestību” atklāšana Alberta Kronenberga Slokas bibliotēkā 6. jūnijā. Foto: A. Veigurs

Slokai 770, Slokas
bibliotēkai 140, Albertam
Kronenbergam 138 svinības
18. oktobrī. Foto: I. Ķezbers

Slokai 770, Slokas
bibliotēkai 140, Albertam
Kronenbergam 138 svinības
18. oktobrī. Foto: I. Ķezbers

Slokai 770, Slokas
bibliotēkai 140, Albertam
Kronenbergam 138 svinības
18. oktobrī. Foto: I. Ķezbers

Animācijas filma “Ezīša ceļojums Slokas vēsturē”

Tikšanās ar rakstnieci Daci Vīganti un Dženu Andersoni Alberta Kronenberga Slokas bibliotēkā 26. novembrī.
Foto: JCB arhīvs

Konsultācijas senioriem Imanta Ziedoņa Ķemeru bibliotēkā Digitālās nedēļas ietvaros. Foto: JCB arhīvs

Mākslinieces Ilzes Paporinskas mākslas darbu izstāde “Akvareļi no Ķemeru ūdenstornā” atklāšana Imanta Ziedoņa Ķemeru bibliotēkā 21. martā. Foto: M. Zeiferts

Nodarbība “Lasīšanas stratēģijas” Imanta Ziedoņa Ķemeru bibliotēkā
31. martā. Foto: JCB arhīvs

Stādu parāde Imanta Ziedoņa Ķemeru bibliotēkā
11. aprīlī. Foto: JCB arhīvs

Ziedoņa lasītava Imanta Ziedoņa Ķemeru bibliotēkā.
Foto: A. Veigurs

Ziedoņa muzeja vadītājs
Jānis Holšteins-Upmanis
Imanta Ziedoņa Ķemeru
bibliotēkā 27. maijā. Foto:
A. Veigurs

Mākslinieces Annas
Zanbergas-Šenkes izstādes
“Ķemeri” atklāšana Imanta
Ziedoņa Ķemeru bibliotēkā
7. novembrī. Foto:
A. Veigurs